

Ungas livsvillkor i Kalmar län

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken 2021

Kommunförbundet
Kalmar län

BoU Barn- och
ungdomsnätverket
Kalmar län

Förord

Att göra rätt prioriteringar och satsningar för unga kräver aktuell kunskap om dem. Unga är experter på sina liv och sin livssituation. Vart tredje år tar länets kommuner därför tempen på lägesbilden för barn och unga i hela Kalmar län, genom LUPP-enkäten (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken) i åk 8 och år 2 på gymnasiet.

Med LUPP som underlag kan tjänstepersoner och politiker arbeta vidare med att utveckla ungdomspolitiken.

Denna rapport är en analys av enkätresultatet och har tagits fram av undersökningsföretaget Indikator, inom ramen för det gemensamma arbetet som det regionala Barn- och ungdomsnätverket Kalmar län bedriver. Nätverket består av länets 12 kommuner samt Länsstyrelsen Kalmar län och samordnas av Kommunförbundet Kalmar län i syfte att stärka barn- och ungdomsarbetet i länet.

Nätverket organiserar arbetet med Lupp, samt samordnar, sprider och implementerar det arbete som görs med barn och unga i länets kommuner. Vi samordnar även utbildningsinsatser utifrån önskemål inom barn- och ungdomsfrågor med extra fokus på kunskapshöjande insatser och implementering kring barnrätt och barnkonventionen.

Med anledning av att barnkonventionen blev lag den 1 januari 2020 beslutade Barn- och ungdomsnätverket att utbilda 40 tjänstepersoner under åren 2020–2021 till barnrättskoordinatorer. I utbildningen ingick övergripande kunskap om Barnkonventionen samt implementering i kommunal verksamhet. Barnrättskoordinatorerna finns nu i respektive kommun som stöd i barnrättsarbetet. Sedan 2020 ingår två frågor om barnkonventionen i LUPP-enkäten, vilket ger kommunerna kunskap om hur väl unga känner till sina rättigheter.

Se nätverkets representanter här:

<https://kfk.se/vara-verksamheter/unga-och-utbildning/barn-och-ungdomsnatverket/>

Tillsammans skapar vi nya möjligheter för unga i Kalmar län!

Barn- och ungdomsnätverket Kalmar län

BoU Barn- och
ungdomsnätverket
Kalmar län

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte	5
Sammanfattning	9
A. Bakgrundsfrågor	13
B. Fritid	17
C. Skola	30
D. Delaktighet och inflytande	56
E. Trygghet	71
F. Hälsa	86
G. Arbete	105
H. Framtid	111
Referenser	128

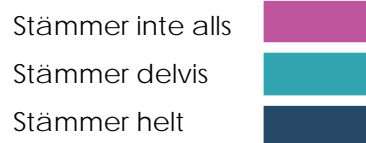
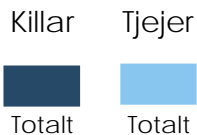
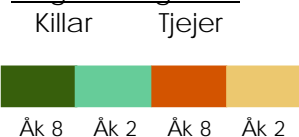

Rapporten är
färgkoordinerad!

Hitta den del du
vill läsa genom
att följa färgen.

Färgval för grafer:

Bakgrund och syfte

LUPP står för "lokal uppföljning av ungdomspolitiken" och är en ungdomsenkät som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) tagit fram. Enkäten är ett verktyg som ger regioner och kommuner mer kunskap om hur ungas livssituation ser ut lokalt. Det är även ett redskap för att arbeta systematiskt med utveckling av ungdomspolitiken lokalt och regionalt. Undersökningen genomförs vart tredje år och enkäten är anpassad för de tre åldersgrupperna 13-16 år, 16-19 år samt 19-25 år.

Under hösten 2021 genomförde vi LUPP-undersökningen i Kalmar län tillsammans med länets kommuner. Det är kommunerna i samverkan med MUCF som genomförde undersökningen och samlade in enkäterna. Sedan har Institutet för kvalitetsindikatorer på uppdrag av Kommunförbundet Kalmar län sammanställt och analyserat enkäten.

Urval och antal svar

I Kalmar län genomförs undersökningen bland elever i årskurs 8 på högstadiet och årskurs 2 på gymnasiet. Alla ungdomar i årskurs 8 på högstadiet och årskurs 2 på gymnasiet ingår i urvalet för LUPP-undersökningen. Ungdomar som går i gymnasiet i en annan kommun än de bor i har sorterats till att tillhöra sin boendekommun i databasen. Till exempel: en ungdom som går på gymnasiet i Kalmar men bor i Nybro tillhör Nybro kommuns resultat.

Nedan redovisas en tabell över antal svar bland elever i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet. Då det ej fanns någon information om urvalsstorlek för elever i årskurs 2 samtidigt som eleverna sorterats till att tillhöra sin boendekommun redovisas därmed inte någon svarsfrekvens för grupperna. Det totala antalet svar per kommun och årskurs redovisas i tabellen nedan.

	Antal svar		
	Årskurs 8	Årskurs 2	Totalt
Borgholm	117	82	199
Emmaboda	94	72	166
Hultsfred	133	115	248
Högsby	45	43	88
Kalmar	808	567	1375
Mönsterås	109	93	202
Mörbylånga	149	96	245
Nybro	202	140	342
Oskarshamn	249	221	470
Torsås	55	50	105
Vimmerby	146	160	306
Västervik	294	262	556
Regionen	2401	1901	4302

Analys

Institutet för kvalitetsindikatorer har ansvarat för analys och sammanställning av årets resultat i förhållande till föregående mätningar. Analysen har ett jämställdhetsperspektiv utifrån genus och könsnormer för att synliggöra eventuella likheter och skillnader mellan tjejer och killar i kommunerna.

Statistiken är uppdelad på kön, ålder (högstadiet årskurs 8 samt gymnasiet årskurs 2) och kommun för att belysa jämställdhetsperspektivet. Genom att kartlägga killar och tjejers möjligheter och villkor i samhället kan politiker och tjänstepersoner identifiera områden som har ett större behov av insatser som skapar jämställda livsvillkor.

Jämförelser över tid

För att kunna mäta utvecklingen över tid görs jämförelser med LUPP-resultaten i Kalmar län från tidigare år. Kalmar län har tidigare gjort LUPP-enkäten år 2018, 2015, 2012 och 2009. Däremot har inte alla kommuner gjort undersökningen alla dessa år, vilket är bra att vara medveten om då det kan påverka jämförelserna över tid. Alla länets kommuner deltog dock i undersökningen 2018 och 2021. Utvalda frågor analyseras över tid i rapporten. I år har inte Eksjö kommun genomfört enkätundersökningen och redovisas därmed inte i rapporten för år 2021.

MUCF gjorde omfattande förändringar av LUPP-enkäten under 2015 vilket inte gör det möjligt att jämföra vissa resultat från undersökningar gjorda innan 2015. Exempelvis är "Instämmer"-skalor i enkäten ändrad från en femgradig skala till en fyrgradig vilket gör att resultaten mellan dessa år inte kan jämföras. Ibland är även svarsalternativen omformulerade eller justerade.

Jämförelser med rikssnittet Lupp 2021

I rapporten finns det löpande jämförelser mot rikssnittet för LUPP-resultat. Rikssnittet är inget nationellt snitt för samtliga kommuner i Sverige utan innefattar endast de kommuner som deltog i LUPP året 2021. Jämförelsen är till för att kunna ställa det lokala perspektivet i förhållande till en större kontext. Regionssnittet innefattar resultatet för Kalmar läns region.

Läsanvisningar

För att göra materialet mer överskådligt visar rapporten de mest relevanta jämförelserna och nedbrytningarna. Fullständig redovisning av samtliga frågor och svarsalternativ går att finna på MUCF:s LUPP-portal. Vissa avvikelser kan förekomma gentemot föregående rapport för 2018. Främst är det enstaka procent som förklaras av maskinella avrundningar.

Kopplingarna

- mellan Luppen, Barnkonvention, Globala målen och de nationella målen om jämställdhet.

Vi är alla viktiga i arbetet för ett hållbart samhälle. Alla - från våra unga, till tjänstepersoner och beslutsfattare är viktiga länkar för att skapa förändring till en bättre framtid. För att nå lokala mål i den enskilda kommunen såväl som nationella visioner och mål behövs samverkan mellan offentliga aktörer. Genom att sammanställa en nulägesbeskrivning med kopplingar till både regionala strategier och nationella mål, där vi kan se vilka utmaningar vi står inför, får vi goda förutsättningar att lyckas med vårt samverkansarbete. För att underlätta implementeringen av arbetet med och kring Luppen i det lokala och regionala arbetet i Kalmar län så har vi i rapporten synliggjort artiklar från Barnkonvention, tillsammans med utvalda Globala mål och delmål i den regionala jämställdhetsstrategin under de rubriker i Luppen som de berör. Nedan sammanfattas dessa kort.

Barnkonventionen

Barnkonventionen är lag, vilket tydliggör att barn och unga har rättigheter, och att alla som fattar beslut som rör barn och unga ska tillgodose dessa rättigheter. Barnkonventionen har 54 artiklar som tillsammans skapar en helhet och är odelbara. Artikel 1 – 42 är sedan 1 januari 2020 lag. Artiklarna i sin helhet kan läsas på Barnombudsmannens webbplats: <https://www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/>

Barnkonventionen bygger på fyra grundprinciper. Principerna ska alltid beaktas när det gäller frågor som rör barn. Dessa är:

Artikel 2: varje barn har rätt till alla rättigheter och lika värde. Inget barn får diskrimineras.

Artikel 6: Varje barn har rätt till liv och utveckling.

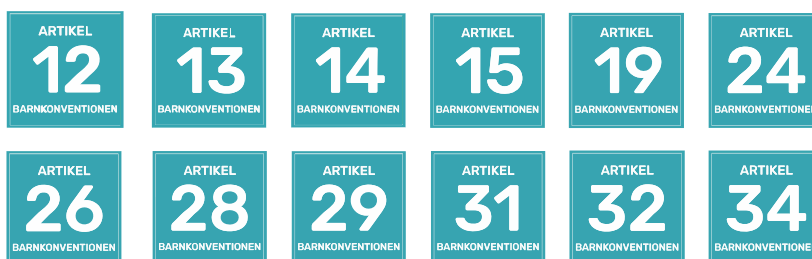

Artikel 3: Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.

Artikel 12: Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Syftet med Barnkonventionen är att göra det bästa för barnet genom att göra en prövning av barnets bästa/barnkonsekvensanalys. **Artikel 3** är därför grundläggande i Barnkonventionen och övriga artiklar ska ses i ljuset av artikel 3. Förutom artikel 3 berörs även dessa artiklar i Luppen:

Globala målen

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda för hållbar utveckling som innehåller sjutton globala mål. Dessa ska uppnås år 2030. Globala målen har i sin tur 169 delmål för hur arbetet ska genomföras och följas upp. Läs målen i sin helhet här: <https://www.globalamalen.se/>

Mål som berörs i Luppen:

Ett jämställt Kalmar län

Länets kommuner och Kommunförbundet Kalmar län har anslutit sig till den regionala jämställdhetsstrategin "Ett jämställt Kalmar län". Det innebär att verksamheter ställt sig bakom uppdraget att arbeta systematiskt med jämställdhet, externt och internt. Jämställdhet handlar om makt och villkor men det är också en fråga om kunskap. Barn och unga är en särskilt prioriterad grupp i strategin genom att attityder kring jämställdhet och ojämställdhet grundläggs tidigt i en ung människas liv. Nationella mål med jämställdhet kopplas tydligt till flertalet av mål i Agenda 2030 och genomsyrar hela barnkonventionen genom att den ska uppfyllas för alla barn oavsett kön och könsidentitet. Det övergripande nationella målet kring jämställdhet är: *Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.*

För att uppnå detta så finns sex nationella delmål samt ett regionalt mål: Aktörer i Kalmar län bedriver ett systematiskt arbete med jämställdhetsintegrering. Det innebär att det ska finnas både organisation och resurser för förändringsarbetet. Läs mer om målen här: <https://www.ettjamstalltkalmarlan.nu/>

De sex nationella delmålen, varav mål 1, 2, 3, 5 och 6 berörs i Luppen:

Delmål 1: En jämn fördelning av makt och inflytande

Delmål 2: Ekonomisk jämställdhet

Delmål 3: Jämställd utbildning

Delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Delmål 5: Jämställd hälsa

Delmål 6: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Prisma – för samordning av horisontella perspektiv

I arbetet med de olika perspektiven kan SKR:s verktyg Prisma vara ett hjälpmedel. Med verktyget hittar du snabbt beröringspunkter mellan olika horisontella sakområden. Prisma kopplar ihop artiklar i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och Barnkonventionen med de jämställdhetspolitiska målen, de folkhälsopolitiska målområdena och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Länk till verktyget: <https://skr.se/skr/demokratiledningstyning/manskligarattigheterjamlikhet/stodforsamordning/prisma.52131.html>

Sammanfattning

För att kommuner och regioner ska kunna bedriva sitt arbete kring barn och unga är kunskap om deras livssituation en viktig förutsättning. Både barnkonventionen och Sveriges ungdomspolitik betonar vikten av att alla beslut som rör barn och unga alltid ska utgå från ett barn- och ungdomsperspektiv. LUPP-undersökningen kan användas som ett verktyg för att kommuner och regioner ska få en bättre bild av ungas livssituation lokalt men också om lokala satsningar gett någon inverkan på de ungas liv.

I detta avsnitt presenteras en sammanfattning av LUPP-resultatet för Kalmar län. Fokus riktas mot skillnader och likheter mellan tjejer och killar samt jämförelser gentemot tidigare års resultat.

Bakgrundsfrågor

- Svarsgruppen består till 48 % av tjejer och 50 % av killar samt 2 % av personer med annan könstillhörighet.
- Av dessa uppger 81 % att de är heterosexuella, 4 % att de är bisexuella samt 2 % att de är homosexuella. Övriga 13 % uppger att de antingen har en annan sexuell läggning än vad som specificerats i enkäten, är osäkra eller vill ej definiera deras sexuella läggning.
- 84 % av svarsgruppen uppger att de är födda i Sverige, 3 % att de är födda i Europa samt 13 % att de är födda utanför Europa. Det framgår att 0 % är födda i Norden.
- 10 % uppger att de har en nedsatt funktion eller en långvarig sjukdom.

Fritid

- I stort sett är både killar och tjejer relativt nöjda med sin fritid. Killar är överlag något mer nöjda med sin fritid jämfört med tjejer.
- Kalmar läns resultat ligger i linje med rikssnittet och över tid har det inte skett några större förändringar.
- Föreningsmedlemskapet har minskat stadigt sedan 2015 bland både tjejer och killar. Däremot förekommer inga anmärkningsvärda skillnader mellan tjejers och killars föreningsmedlemskap.
- Killar uppger i högre utsträckning än tjejer att de har "ganska mycket" eller "mycket" att göra på fritiden. Under samtliga mätningar har andelen killar varit större än andelen tjejer vad gäller hur mycket de har att göra på fritiden.
- Killar och tjejer spenderar sin fritid på olika sätt. Killar spenderar betydligt mer tid vid datorn och på att spela dataspel medan tjejer lägger mer tid på kulturella aktiviteter som till exempel teater, musik, fotografering och skrivande.

Skola

- Det finns tydliga könsskillnader vid val av inriktning på gymnasiet. Killar väljer i högre utsträckning yrkesprogram jämfört med tjejer, medan fler tjejer än killar väljer högskoleförberedande program.
- Överlag tenderar killarna att vara något mer nöjda med både skola och utbildning men de större skillnaderna går att se mellan årskurserna vad gäller nöjdheten med skolan.
- Det finns skillnader mellan könen i vilken utsträckning man vill vara med och påverka olika aspekter inom skolväsendet. Överlag vill tjejer vara med och påverka i större utsträckning än killar. Ur ett helhetsperspektiv framgår ett liknande mönster vad gäller elevinflytande.
- Inom båda årskurserna uppger en större del av killar och tjejer att de vill vara med och påverka i olika frågor som rör skolan. Fler killar än tjejer upplever i högre utsträckning att de får vara med och påverka.
- Tjejer upplever i högre grad än killar att det förekommer sexuella trakasserier medan killar upplever förekomsten av våld som mer vanligt förekommande än vad tjejer gör.

Delaktighet och inflytande

- Det finns inga större könsskillnader vad gäller upplevelsen av att kunna föra fram sina åsikter. Men över tid är det konsekvent en större andel killar än tjejer som upplever att de har möjlighet att påverka i frågor som rör kommunen.
- Fler tjejer än killar vill påverka i frågor som rör kommunen.
- Vad gäller intresset för olika frågor framgår det att killar tenderar vara mer intresserade av politik än tjejer. Killar och tjejer verkar ungefär lika intresserade av samhällsfrågor och vad som händer i andra länder. Intresset över tid är större hos tjejer än hos killar men skillnaden har minskat i och med årets mätning.
- Fler killar än tjejer uppger att de har förtroende för vuxna i allmänhet. Det verkar däremot inte finnas några större skillnader mellan könen vad gäller förtroendet för politiker.

Trygghet

- Fler tjejer än killar upplever otrygghet i kollektivtrafiken, i centrum och på stan samt på internet. På övriga platser som nämns i enkäten framgår upplevelsen av trygghet vara jämlig mellan tjejer och killar. Bland tjejer har den upplevda tryggheten över tid i kollektivtrafiken, på stan eller i centrum samt på internet minskat kontinuerligt sedan mätningen 2015. Bland killarna har utvecklingen varit stabil mellan mätningarna.
- Det framgår att mobbning/utfrysning tenderar vara högre bland tjejer jämfört med killar. Detta är ett mönster som återkommer över tid sedan 2012.
- Tjejer uppger i större utsträckning än killar att mobbning/utfrysning sker på internet/i mobilen.
- Vad gäller utsatthet för orättvis eller kränkande behandling uppger nästan hälften av tjejerna att de har blivit utsatta under de senaste 6 månaderna. På samma fråga uppger hälften så många killar att de har blivit utsatta. Detta mönster återkommer över tid sedan 2009.

Hälsa

- Killar och tjejer är ungefär lika nöjda med familjerelationen och kompisrelationerna. Däremot uppger killar konsekvent att de är mer nöjda med livet i sin helhet än vad tjejer uppger.
- Det finns en stor skillnad mellan killars och tjejers självskattade hälsa. Killar upplever att deras hälsa är "ganska" eller "mycket bra" i betydligt högre grad än vad tjejer gör. Över tid har det aldrig varit så stora skillnader mellan tjejer och killar vad gäller självupplevd hälsa som nu.
- Skillnaderna i självupplevd hälsa återspeglas i svaren gällande psykiska och somatiska besvär. Tjejer uppger att de är mer stressade och nedstämda i högre utsträckning än vad killar uppger. Tjejer uppger även i högre grad att de har svårt att somna och att de sover dåligt på nätterna. Upplevelsen av psykiska och somatiska besvär har ökat över tid. Tjejer hoppar över måltider i större utsträckning än killar och detta är särskilt tydligt när det gäller frukost.
- Killar och tjejer uppger att de får dricka alkohol i ungefär samma utsträckning. Över tid har könsskillnaderna minskat drastiskt. Tjejer uppger numera i högre grad än killar att de får dricka alkohol. Ytterst få använder sig av steroider eller andra prestationshöjande preparat, men det tenderar att vara något vanligare bland killar.
- Sedan coronapandemin uppger tjejer att deras psykiska hälsa har försämrats i betydligt högre grad än vad killar uppger. Dessutom uppger tjejer också att deras liv som helhet har försämrats i högre grad jämfört med killar som en följd av coronapandemin.

Ekonomi och Arbete

- Vad gäller arbete finns det relativt tydliga skillnader mellan killar och tjejer.
- På gymnasiet är det fler tjejer än killar som har ett extrajobb bredvid studierna.
- Killar uppger i lägre utsträckning än tjejer att de vill ha ett extrajobb. Över tid tenderar fler tjejer än killar skaffa sig ett extrajobb.
- Mönstret återspeglas i svaren gällande sommarjobb. Fler tjejer än killar har ett sommarjobb i årskurs 2 på gymnasiet vilket är ett mönster som förekommer över tid.
- Även om fler tjejer än killar jobbar under studierna så uppger fler killar än tjejer att de är intresserade av att starta företag. Det är även fler killar än tjejer som uppger att de har startat ett företag.

Framtid

- Det finns tydliga skillnader mellan killar och tjejer när det kommer till tankar om framtiden.
- Killar och tjejer tenderar att vilja olika saker efter skolan men framtidsoptimismen är likartad.
- I årskurs 8 är betydligt fler tjejer än killar som uppger att de ska läsa vidare på gymnasiet. Av de som vill läsa vidare på gymnasiet är det fler killar än tjejer som vill läsa ett yrkesprogram medan fler tjejer vill läsa ett högskoleförberedande program.
- Det finns även skillnader mellan killar och tjejer gällande tiden efter gymnasiet. Killar uppger i högre grad än tjejer att de vill jobba i kommunen eller nära den kommunen de bor i idag medan tjejer i högre grad uppger att de vill resa. I övrigt finns det inga större skillnader mellan killar och tjejer.
- Betydligt fler tjejer än killar uppger att de kommer att flytta från kommunen de bor i jämfört med killarna. Denna skillnad mellan könen återkommer över tid.
- Anledningarna till att flytta från kommunen skiljer sig något mellan killar och tjejer. Fler tjejer uppger att de kommer att flytta på grund av studier och närhet till större ort/stad. Killar uppger i högre utsträckning att de kommer att flytta på grund av arbete eller fritidsintressen.
- Det finns ingen större skillnad mellan könen vad gäller framtidsoptimism men överlag har det skett en nedgång i framtidsoptimismen för både tjejer och killar i jämförelse med tidigare mätningar.

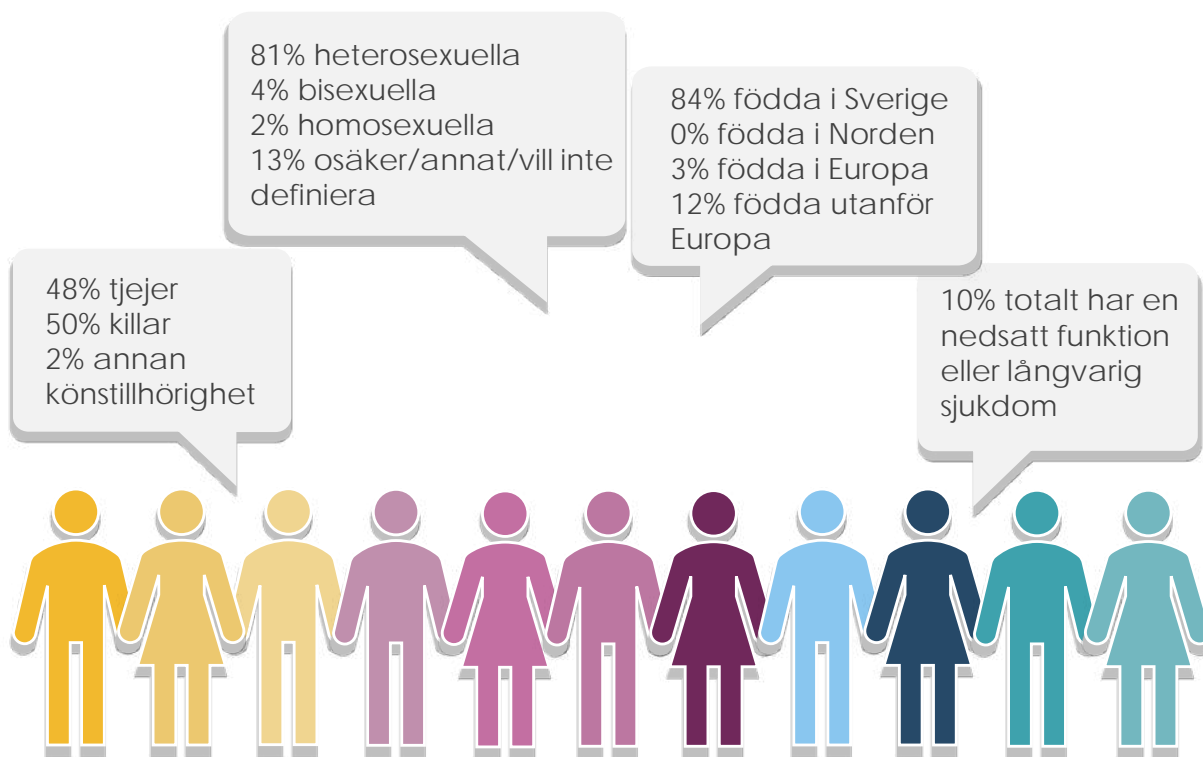
Bakgrundsfrågor

Detta avsnitt innehåller bakgrundsfrågor om ungdomarna och deras familjesituation. Enkäten har besvarats av 48 % tjejer och 50 % killar samt 2 % av personer med annan könstillhörighet. Av dessa respondenter uppger 81 % att de är heterosexuella, 4 % bisexuella samt 2 % homosexuella. Övriga 13 % uppger att de antingen har en annan sexuell läggning än vad som specificerats i enkäten, är osäkra eller vill ej definiera deras sexuella läggning.

Av samtliga respondenter i Kalmar län är det 84 % som uppger att de är födda i Sverige, 3 % är födda i Europa samt 13 % är födda utanför Europa. Det framgår att 0 % är födda i Norden.

Totalt sett uppger 10 % av respondenterna att de har en nedsatt funktion eller en långvarig sjukdom.

Vi har svarat på LUPP-enkäten!

Bakgrundsfrågor

A1. Var är du och dina föräldrar födda?

	Andel (%)	Antal
Du själv		
Sverige	84%	3549
Norden	0%	20
Europa	3%	144
Utanför Europa	13%	533
<i>Bas</i>		4246
Förälder a		
Sverige	76%	3250
Norden	1%	59
Europa	7%	289
Utanför Europa	15%	653
<i>Bas</i>		4251
Förälder b		
Sverige	74%	3122
Norden	1%	53
Europa	8%	332
Utanför Europa	17%	706
<i>Bas</i>		4213

A2. Du angav att du inte är född i Sverige. Hur länge har du bott i Sverige?

	Andel (%)	Antal
10 år eller längre	27%	191
4-9 år	59%	410
0-3 år	14%	95
<i>Bas</i>		696

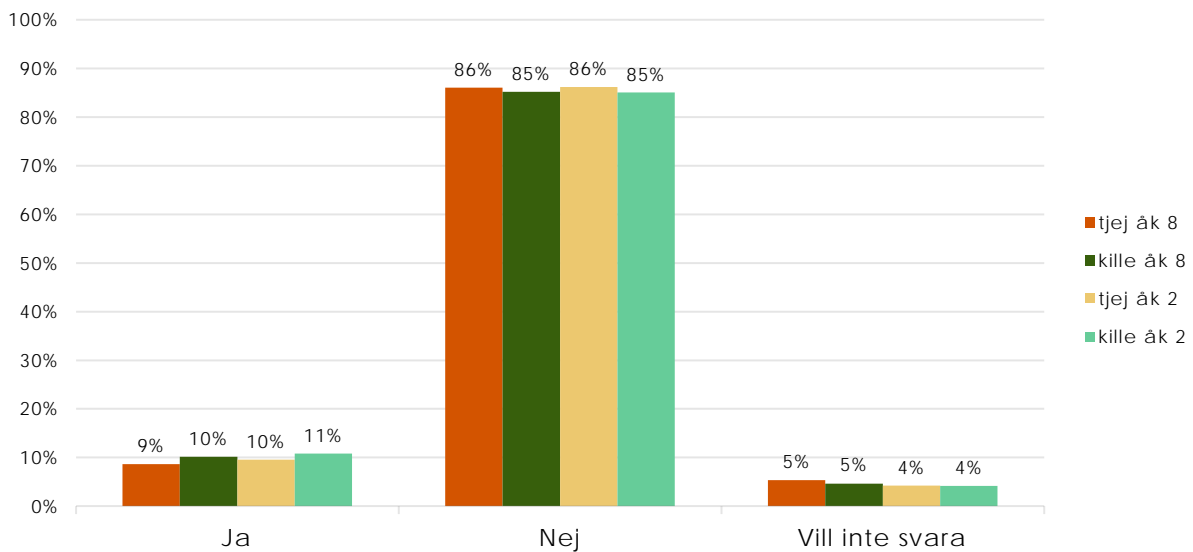

Bakgrundsfrågor

A3. Vad gör din/dina föräldrar huvudsakligen?

	Andel (%)	Antal
Förälder a		
Arbetar	89%	3807
Studerar	4%	157
Föräldraledig	1%	24
Arbetslös	2%	82
Långtidssjukskriven/sjukpensionär	1%	56
Ålderspensionär	0%	13
Annat	1%	53
Vet inte	2%	66
Bas		4258
Förälder b		
Arbetar	83%	3438
Studerar	4%	187
Föräldraledig	1%	21
Arbetslös	3%	117
Långtidssjukskriven/sjukpensionär	2%	94
Ålderspensionär	1%	33
Annat	3%	111
Vet inte	4%	163
Bas		4164

A4. Har du någon sjukdom eller någon nedsatt funktion, som inte är tillfällig, och som innebär att du har svårigheter att delta i olika aktiviteter, t.ex. i skolan, med vänner eller på din fritid?

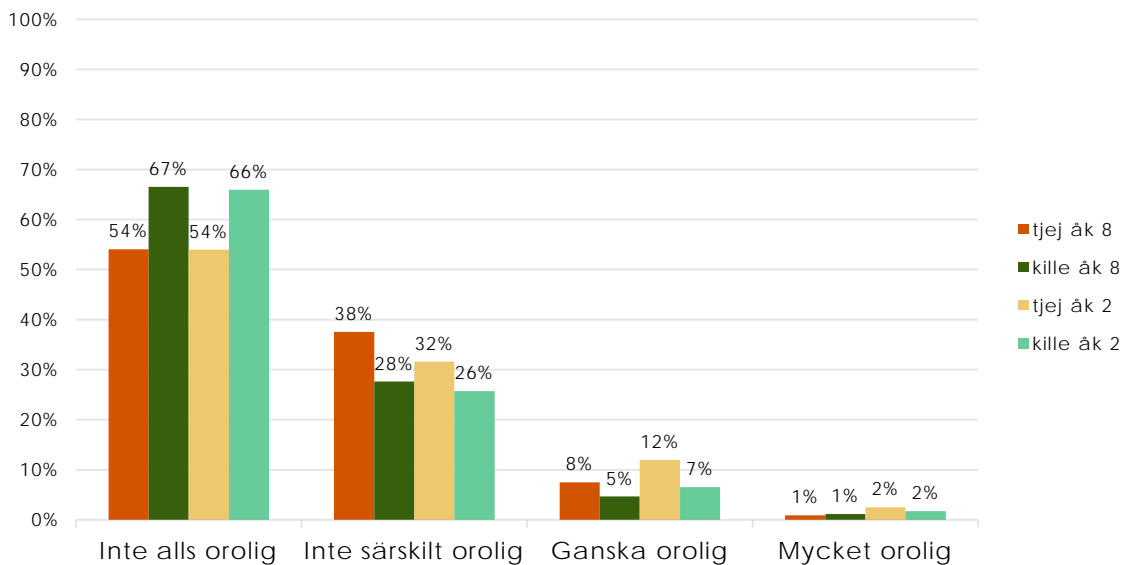
Bakgrundsfrågor

Frågor om ekonomi

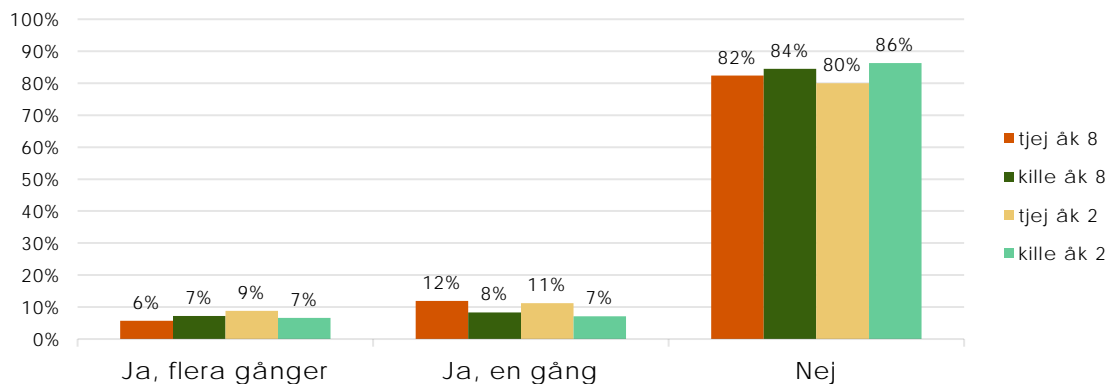
En klar majoritet av killar och tjejer i Kalmar län svarar att de inte är oroliga för sina föräldrars ekonomi, se diagram A7.

Killar svarar i högre grad än tjejer att de inte alls oroar sig för föräldrarnas ekonomi.

A7. I vilken grad är du orolig för dina föräldrars ekonomi?

A8. Under de senaste sex månaderna, har det hänt att du inte kunnat göra något eller inte kunnat köpa något som många andra i din ålder gör eller köper för att din familj inte har haft råd?

Nästan 1 av 10 av ungdomarna svarar att det en eller flera gånger hänt att de inte kunnat göra eller köpa något som många andra gör eller köper, på grund av att familjen inte haft råd. Det framgår inga större könsskillnader mellan killar och tjejer i båda årskurserna.

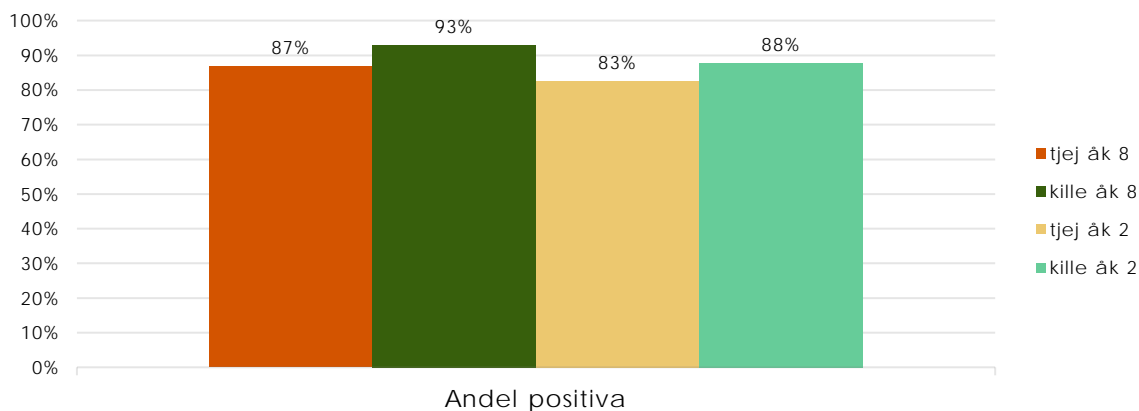

I enkäten har ungdomarna fått svara på frågor om hur de uppfattar sin fritid, hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar samt hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen.

I rapporten *”Ungas rätt till en meningsfull fritid”* redogörs i vilken utsträckning unga uppger att de tar del av bland annat kultur, föreningsmedlemskap på fritiden samt idrottsaktiviteter. Rapporten visar även på vilka hinder som kan förekomma för att delta i fritidsaktiviteter samt hur fritiden kan kopplas till ungas psykiska hälsa.¹

Några av slutsatserna från *”Ungas rätt till en meningsfull fritid”* är att färre utför idrottande inom föreningar samt att skolan och arbete framgår vara det vanligaste hindret för fritid. Sett till skillnader mellan könen visar det sig att det är vanligare att tjejer upplever att de har för lite fritid samtidigt som det är vanligare att killar upplever att de har för mycket fritid. I rapporten dras även slutsatsen att unga som upplever att de har lagom med fritid har lägre risk att ha symptom på psykisk ohälsa än andra unga.

B0. Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt liv när det kommer till din fritid?
Andel som svarat ”mycket nöjd” eller ”ganska nöjd”

Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

Ungefär 8 av 10 ungdomar i Kalmar län svarar att de är nöjda med sin fritid.

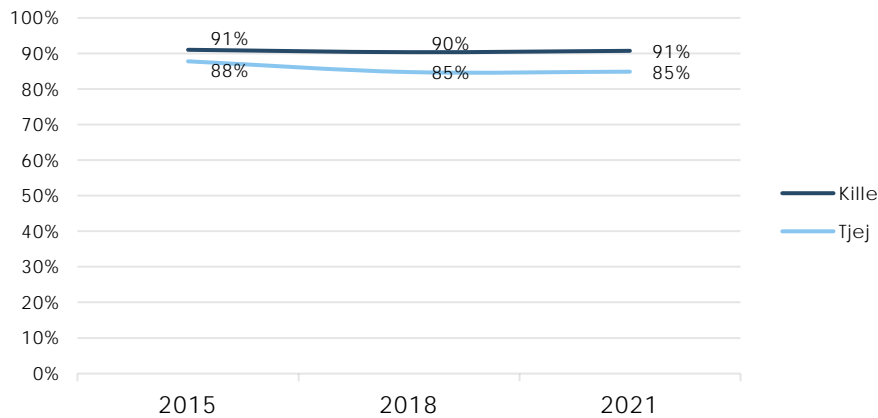
Nöjdast är högstadietkillarna och minst nöjda är gymnasietjejerna.

I diagram B0a nedan framgår att utvecklingen över tid är stabil.

1. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor. *Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder*. Ung idag, 2020.

B0a. Andel nöjda med sin fritid: Utveckling över tid

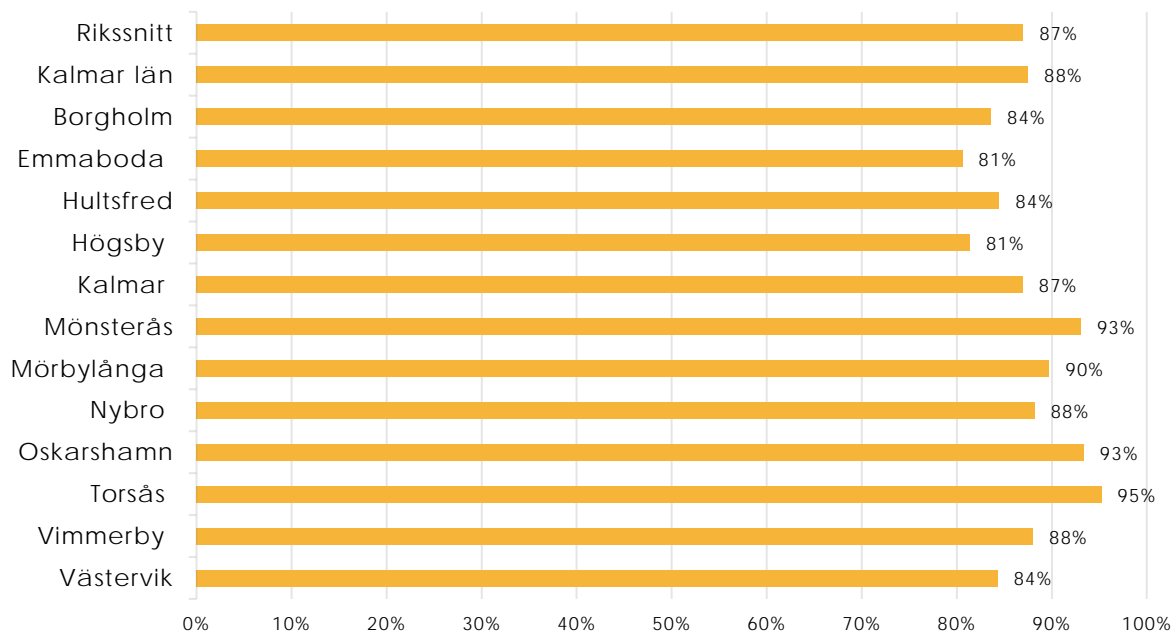
Kille = samtliga killar i årskurs 8 samt årskurs 2

Tjej = samtliga tjejer i årskurs 8 samt årskurs 2

Över tid framgår det att både killar och tjejer är nöjda med sin fritid utan några större förändringar.

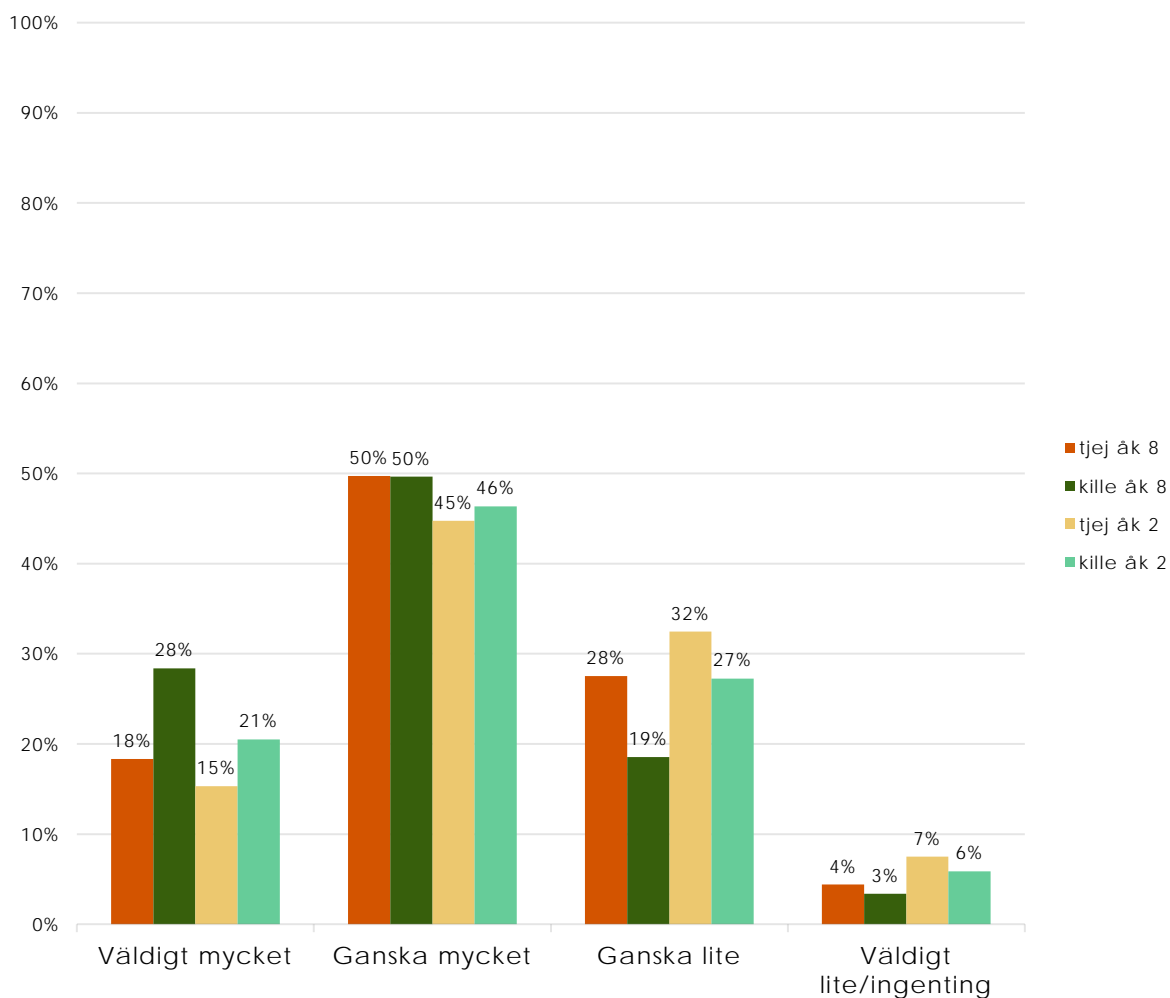
Vi ser även att Kalmar län följer snittet för landet som helhet.

B0b. Andel nöjda med sin fritid: Per kommun

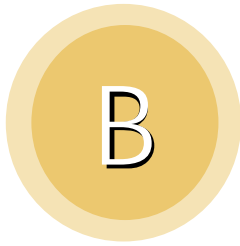

B1. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

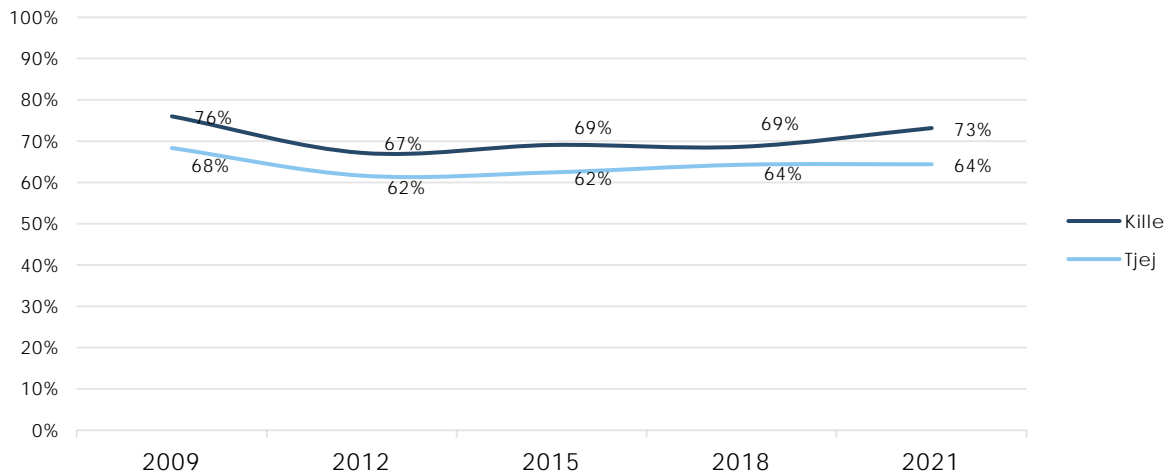

I diagram B1 redovisas andelen som svarar att det finns ganska eller väldigt mycket saker att göra på fritiden och där det redovisas lägst andelar bland tjejer i årskurs 2 och högst bland killar i årskurs 8.

Det är fler tjejer än killar som svarat att det finns ganska lite att göra på fritiden.

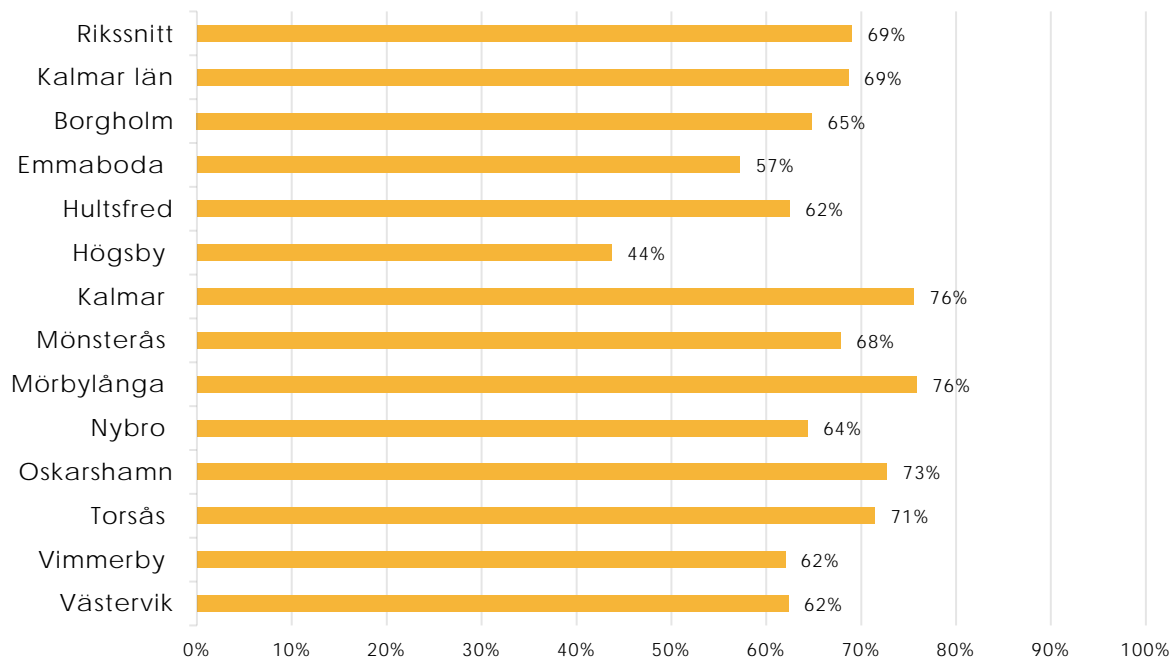

B1a. Andel som svarat att det finns "våldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden: Utveckling över tid

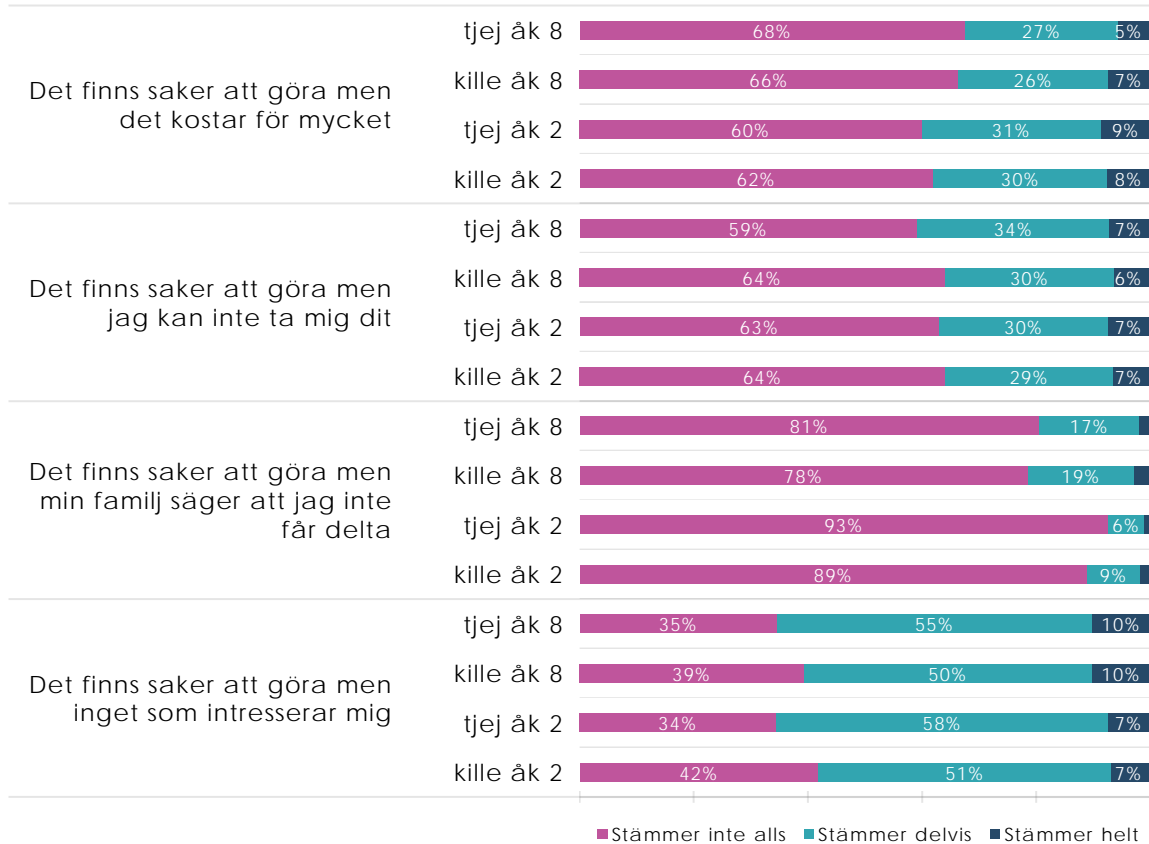
Över tid tenderar fler killar än tjejer uppleva att det finns mer att göra på fritiden.

B1b. Andel som svarat att det finns "våldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden: Per kommun

B2. Hur stämmer dessa påståenden in på dig?

Orsaker att avstå från fritidsaktiviteter

Ungdomar fick ta ställning till några påståenden om fritidsutbudet. Resultaten av dessa frågor kan visa om det finns hinder som begränsar killars och tjejers fritid.

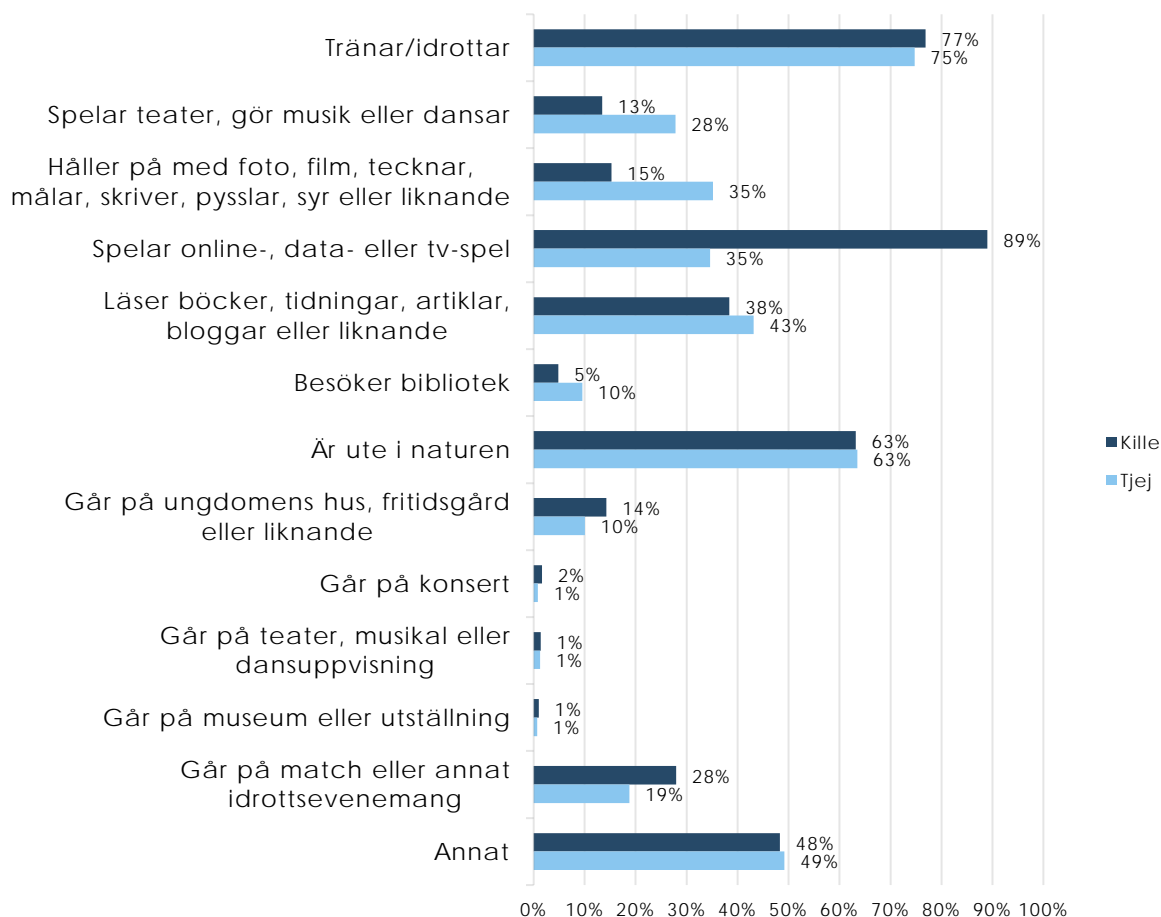
Ungefär 6 av 10 uppger att det finns saker att göra men inget som intresserar dem.

Nästan 4 av 10 uppger också att det finns saker att göra, men att de inte kan ta sig dit. Möjligtvis till följd av geografiska hinder.

Ytterligare 1 av 3 uppger också att det finns saker att göra men att de kostar för mycket. Ytterst få uppger att deras familj på något sätt hindrar dem från att delta men detta är vanligare bland ungdomar på högstadiet.

B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

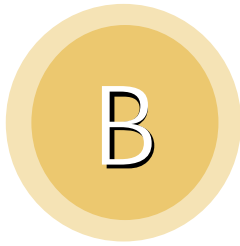
Vad ungdomar gör och hur ofta

I diagram B3 ovan redovisas vilka aktiviteter ungdomarna regelbundet, minst en gång i veckan, sysselsätter sig med.

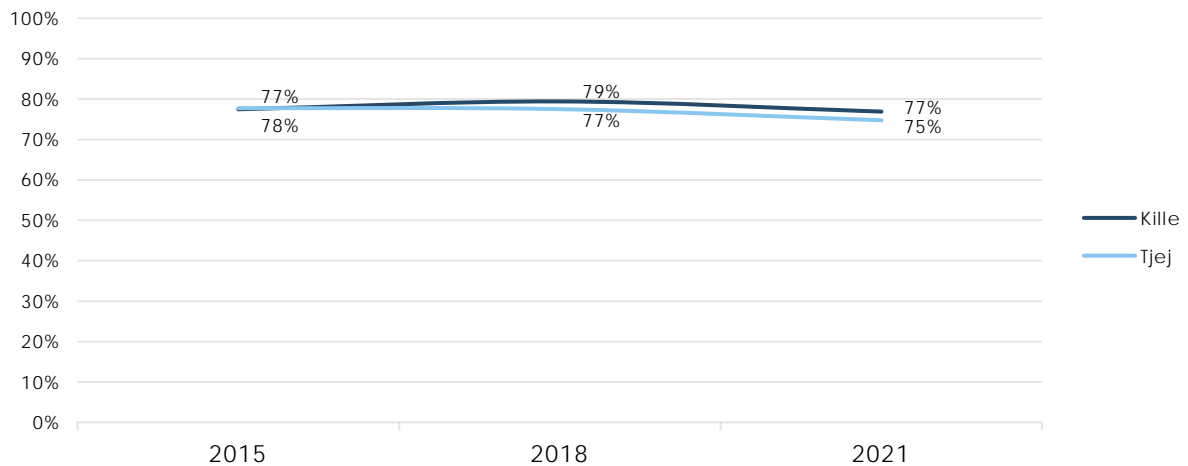
Nästan 8 av 10 tränar eller idrottar minst en gång i veckan. Drygt 6 av 10 svarar också att de är ute i naturen minst en gång i veckan.

Tjejer svarar i högre grad än killar att de minst en gång i veckan gör någon kulturaktivitet som spelar teater, gör musik eller dansar samt håller på med foto/film/tecknar/skriver/pysslar m.m.

Klart fler killar än tjejer svarar däremot att de spelar online-, data- eller tv-spel minst en gång i veckan.

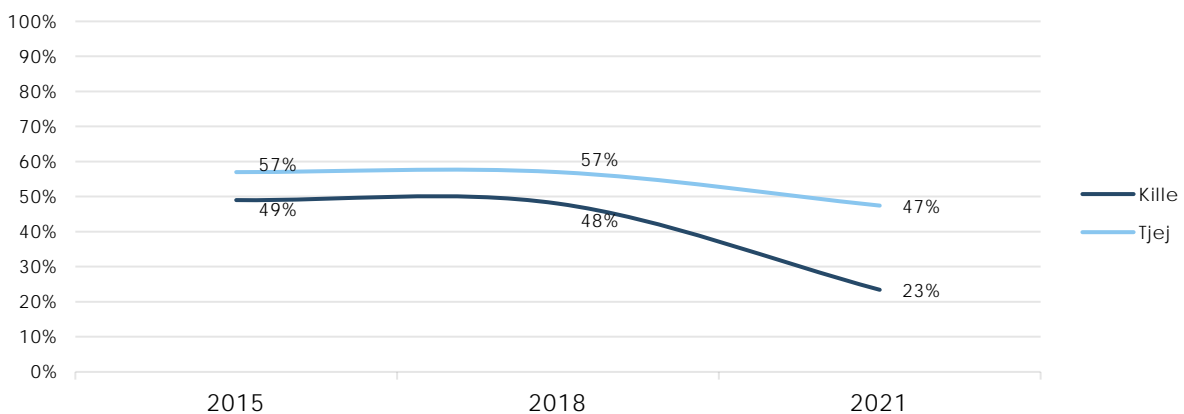

B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare: Tränar/idrottar

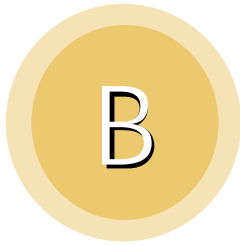

Andelen som uppger att de minst en gång i veckan tränar/idrottar ligger på en stabil nivå jämfört med 2015.

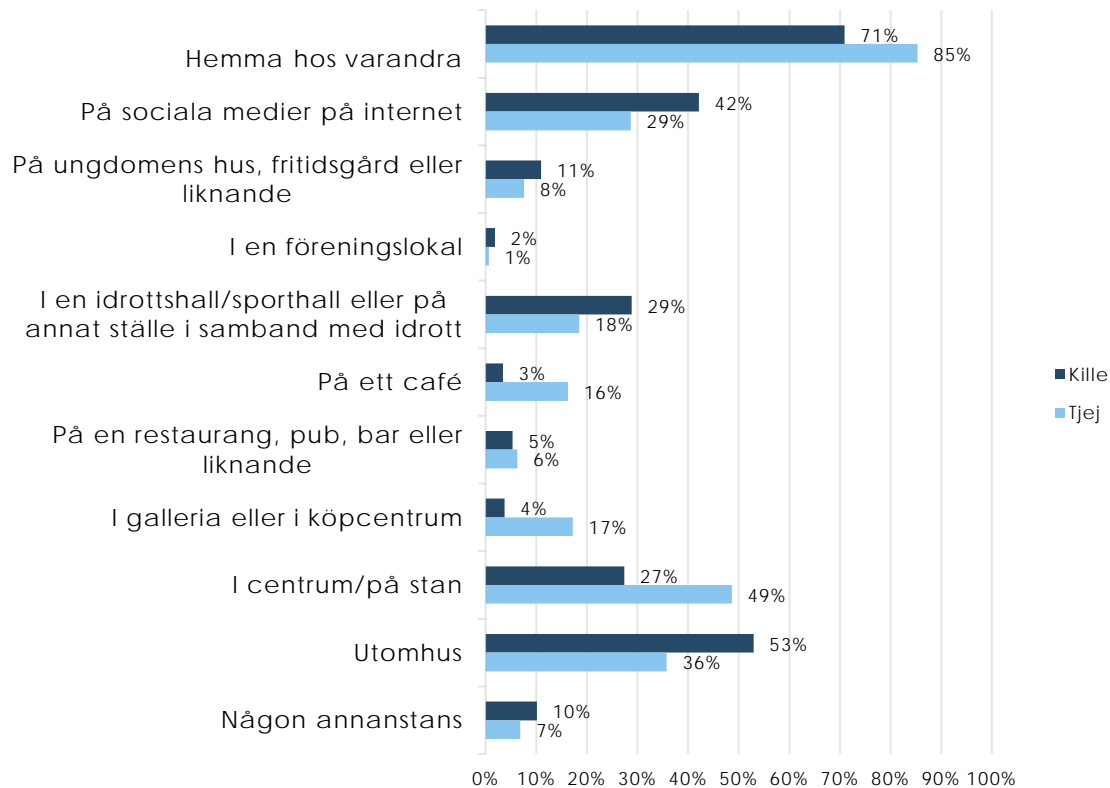
B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare: spelar teater/gör musik/dansar eller håller på med foto/film/tecknar/målar /skriver/pysslar/syr

Andelen som uppger att de minst en gång i veckan sysslar med en kulturaktivitet minst en gång i veckan har minskat drastiskt sedan mätningen 2018. Andelen killar har minskat med 25 procentenheter och andelen tjejer med 10 procentenheter.

B4. När du träffar dina kompisar på fritiden, var brukar ni då vara?

Var ungdomarna träffas

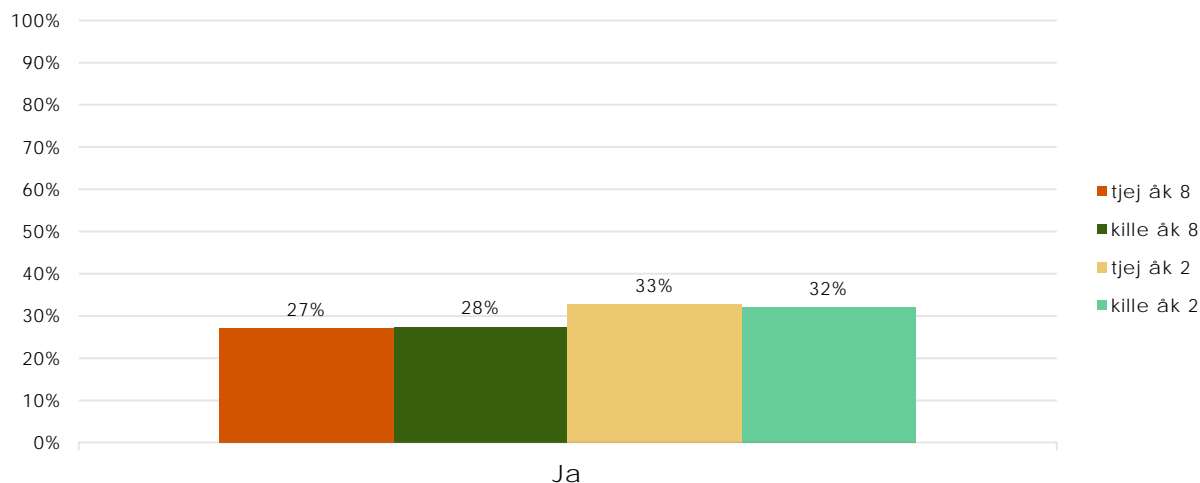
Majoriteten av ungdomarna i Kalmar län svarar att de träffar sina kompisar hemma hos varandra.

Bland killarna uppger 7 av 10 att de träffar sina kompisar hemma medan nästan 9 av 10 av tjejerna uppger detsamma.

Det näst vanligaste sättet att träffa sina kompisar är utomhus för killar medan tjejer i högre utsträckning uppger att de träffar sina kompisar i centrum/på stan. Även sociala medier tenderar att vara en vanlig mötesplats, något mer så för killar än tjejer.

B5. Tycker du att det saknas fritidsaktiviteter där du bor?

I Kalmar län är det inga större könsskillnader vad gäller andelen som anser att det saknas fritidsaktiviteter där man bor.

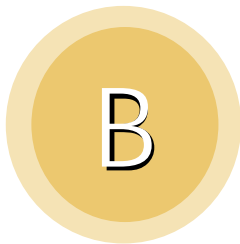
Aktiviteter som saknas baserat på fritextsvar

På nästkommande sida redovisas de fritextsvar killar och tjejer i Kalmar län lämnat på frågan gällande vilka fritidsaktiviteter de saknar. Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator) har granskat samtliga svar och valt ut några som representerar de teman som varit mest förekommande. Det handlar främst om tillgång till idrottsliga aktiviteter, engagemang inom organisationer samt utbud på shopping och nöje.

Det efterfrågas fler idrottsliga aktiviteter som anordnas och möjliggörs av kommunen, för både vuxna och unga. Det kan handla om simtävlingar under sommaren eller paintball under våren. Det framgår i samband med detta även en känsla av att det inte finns mycket att göra utomhus och att det därav hade varit bra med ett öppet hus i olika hallar där aktiviteter kan anordnas. Padel har på senare år blivit en populär sport och det framgår en efterfrågan på att göra det billigare för ungdomar att spela padel.

Det finns även en efterfrågan på att kunna engagera sig i olika organisationer som arbetar med miljö, frågor relaterat till HBTQ samt feminism.

Slutligen har det tagits upp att nöjesutbudet behöver breddas. Shopping, fler restauranger samt caféer är saker som tagits upp.

B5b. Vad är det för fritidsaktiviteter du saknar?

"Mer aktiviteter som alla i hela byn/stan kan vara med på, fotboll, volleyboll. Saker som organiseras av kommunen. Det kan vara för både vuxna och unga, kanske någon simtävling under sommaren, kanske paintball eller airsoft under våren."

"Bättre shopping - shoppingevent för unga. Flera restauranger i stan."

"Idrott. Finns knappast något att göra utomhus eller med sina polare utöver träningar. Till exempel öppet hus i olika hallar där man kan anordna olika aktiviteter."

"Jag skulle önska att det fanns fler möjligheter till att engagera sig i olika organisationer, som miljö, feminism, HBTQ och liknande. Finns inte så mycket sånt i Kalmar."

"Jag saknar fler sporter som handboll eller innebandy, jag önskar också att det vore billigare för ungdomar att spela padel. Jag önskar också något café eller liknande där man kan sitta och fika och umgås."

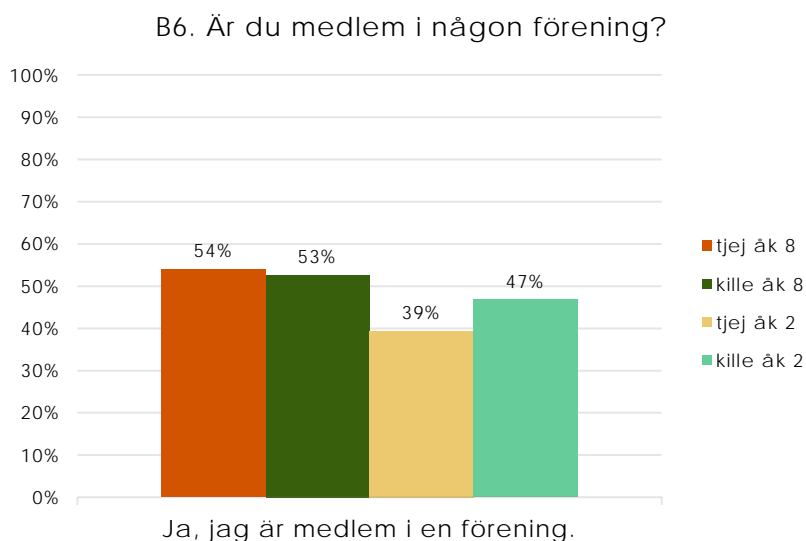

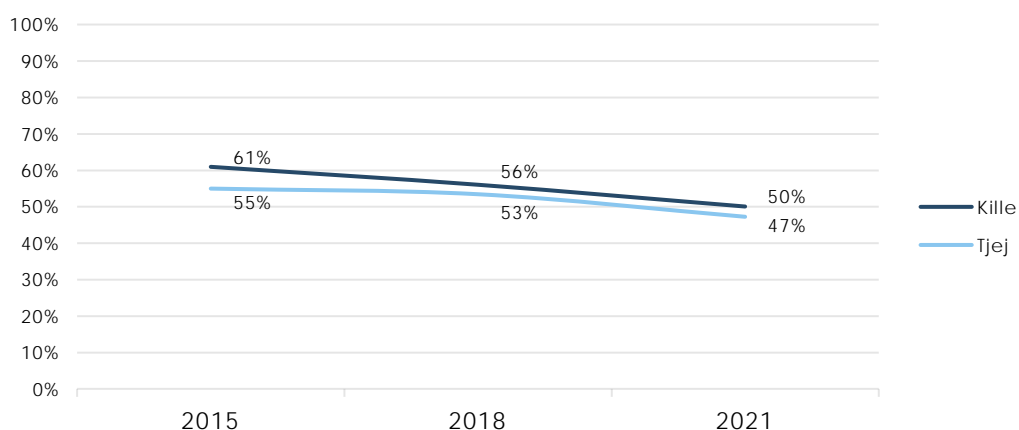
Föreningsmedlemskap

I Kalmar län är det framförallt tjejer och killar i årskurs 8 som är medlemmar i någon förening.

Över hälften av högstadieungdomarna uppger att de är medlemmar i en förening. Däremot tenderar föreningsmedlemskap att vara betydligt lägre för gymnasietjejer jämfört med gymnasiekillar.

B6a. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar
Utveckling över tid

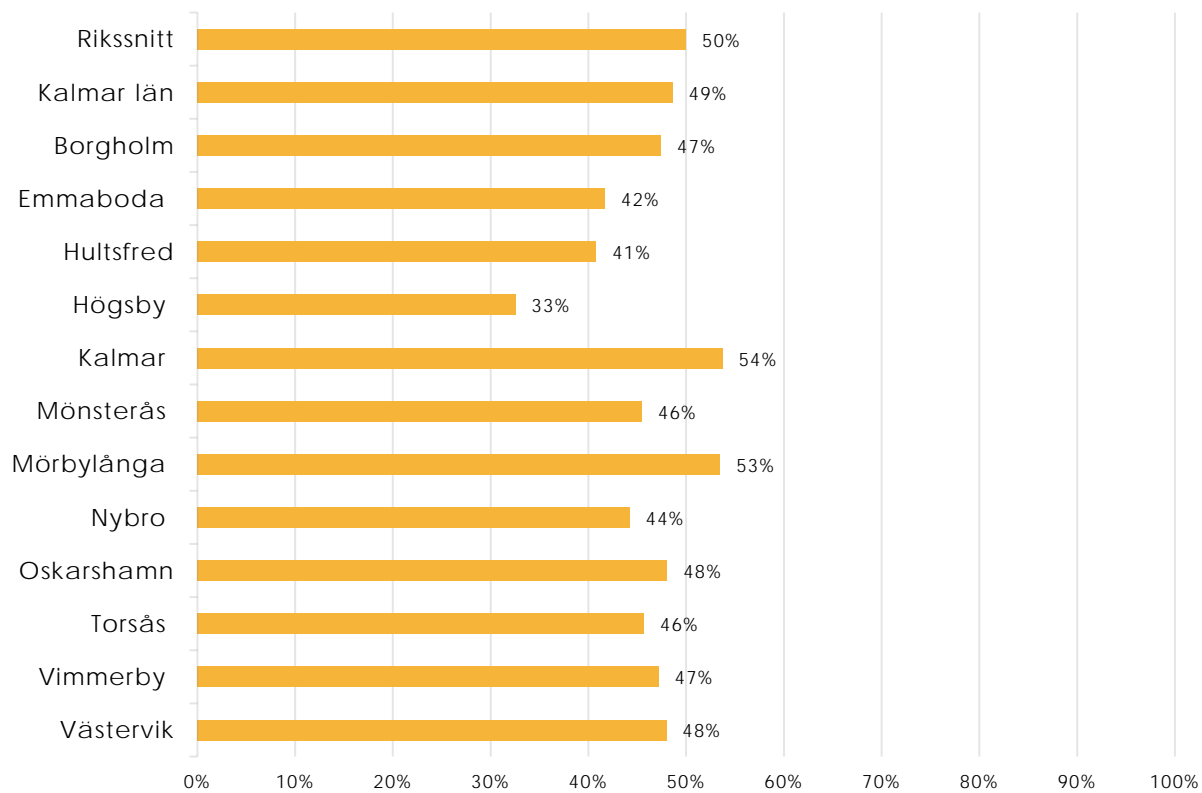

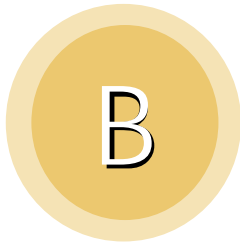
Det syns en tydligt nedåtgående trend vad gäller medlemskap i föreningar både bland tjejer och killar.

Det är ett färre antal tjejer som har varit medlemmar i en förening under samtliga mätningar. Sedan senaste mätningen har andelen tjejer och killar i föreningar minskat med sex procentenheter.

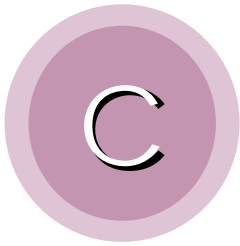
B6b. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar
Per kommun

Sammanfattande analys

- Sammanfattningsvis tenderar killar överlag vara något nöjdare med sin fritid jämfört med tjejer, men i stort sett är både killar och tjejer nöjda med fritiden. Över tid har det inte skett några större förändringar, utan andelen nöjda killar med fritiden har varit lite större än andelen nöjda tjejer. Kalmar läns resultat ligger i linje med rikssnittet.
- Det är värt att notera att föreningsmedlemskapet bland både tjejer och killar har haft en stadig negativ utveckling sedan 2015. Det förekommer inga anmärkningsvärda skillnader mellan tjejers och killars föreningsmedlemskap på totalnivå men det är fler killar än tjejer i årskurs 2 på gymnasiet som är medlemmar i en förening.
- Killar uppger i högre utsträckning än tjejer att de har "ganska mycket" eller "mycket" att göra på fritiden. Skillnaderna mellan könen finns även i föregående mätningar och årets mätning redovisar de största skillnaderna hittills. En möjlig förklaring kan vara skillnaderna i föreningsmedlemskap där fler killar än tjejer är medlemmar i en förening. Som tidigare nämnt redovisas däremot inga anmärkningsvärda skillnader på totalnivå.
- Det finns stora könsskillnader mellan vad killar och tjejer gör på fritiden. Killar spenderar betydligt mer tid vid datorn och spelar dataspel medan tjejer är överrepresenterade vad gäller kulturella aktiviteter så som teater, musik, fotografering, skrivande och så vidare. Killar går i högre utsträckning än tjejer på idrottsevenemang. Skillnaderna i kulturutövandet har ökat markant sedan senaste mätningen.
- Resultat tidigare i rapporten visar på könsskillnader i vart killar och tjejer väljer att umgås. Tjejer umgås i större utsträckning än killar hemma hos varandra samt i centrum/på stan, gallerior/köpcentrum och på caféer. Killar umgås mer på sociala medier, utomhus samt i samband med idrottsaktiviteter och i sporthallar.
- I vilken utsträckning coronapandemin haft en inverkan på ovanstående resultat kan diskuteras. I avsnitt H redovisas i vilken utsträckning killar och tjejer upplever att deras liv har förändrats efter coronapandemi. 28 % av killarna och 34 % av tjejerna uppger att deras fritid antingen har blivit mycket eller lite sämre som en konsekvens av pandemin. Detta bör man ta hänsyn till när man granskar resultaten i detta avsnitt. Möjligen kan det haft en inverkan på kultur- och idrottsutövandet samt killars och tjejers möjligheter till att kunna umgås.

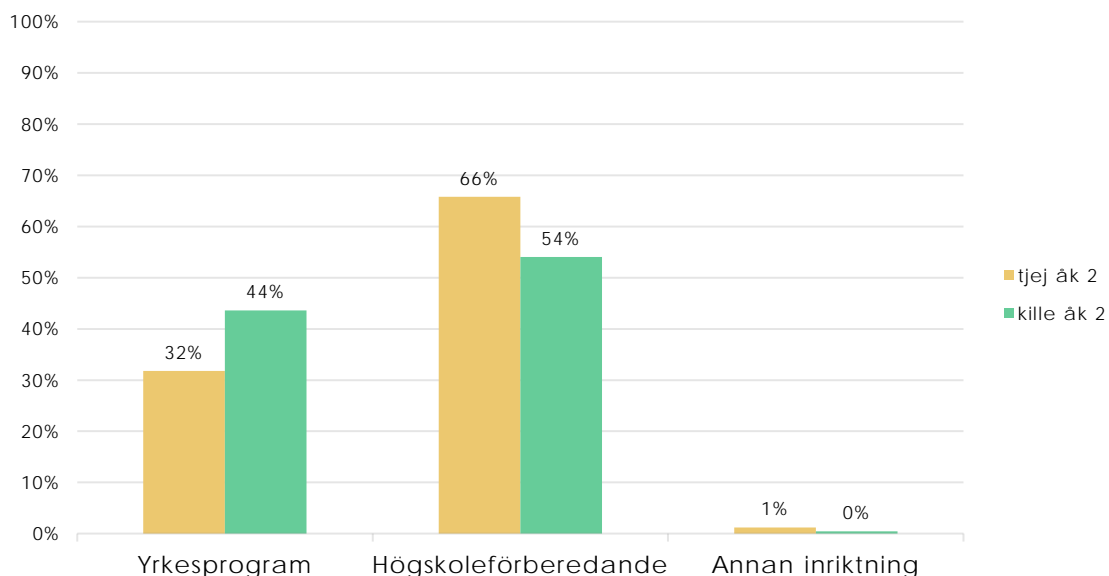
Olika frågor ställs i LUPP-enkäten relaterat till ungdomarnas syn på skolan. Frågor som behandlar bland annat hur de trivs, hur skolmiljön upplevs samt hur de ser på sin undervisning. I enlighet med delmål 3 i strategin "Ett jämställt Kalmar län" handlar en jämställd utbildning både om det formella utbildningssystemet men också en strävan mot att bland annat motverka könsbundna studieval, minska betygsskillnader och skapa trygghet och studiero. Delmålet ligger även väl i linje med både skollagen såväl som läroplanerna vad gäller att arbeta för jämställdhet och därmed att säkerställa lika möjligheter vad gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.²

Enligt en forskningssammanställning av Skolinspektionen bygger framgångar i skolan och undervisningen bland annat på ett tydligt pedagogiskt ledarskap från lärarens sida, goda relationer mellan lärare och elever, samt att själva lärandemiljön i skolan är trygg och stödjande för eleverna. Det behöver även finnas tilltro till varje elevs förmåga samt att skolan måste anpassa undervisningen efter varje elev.

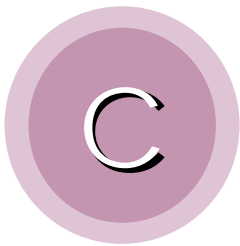
Programinriktning gymnasiet

En majoritet av både killar och tjejer går på ett högskoleförberedande program. Däremot är det fler tjejer än killar som läser ett högskoleförberedande program.

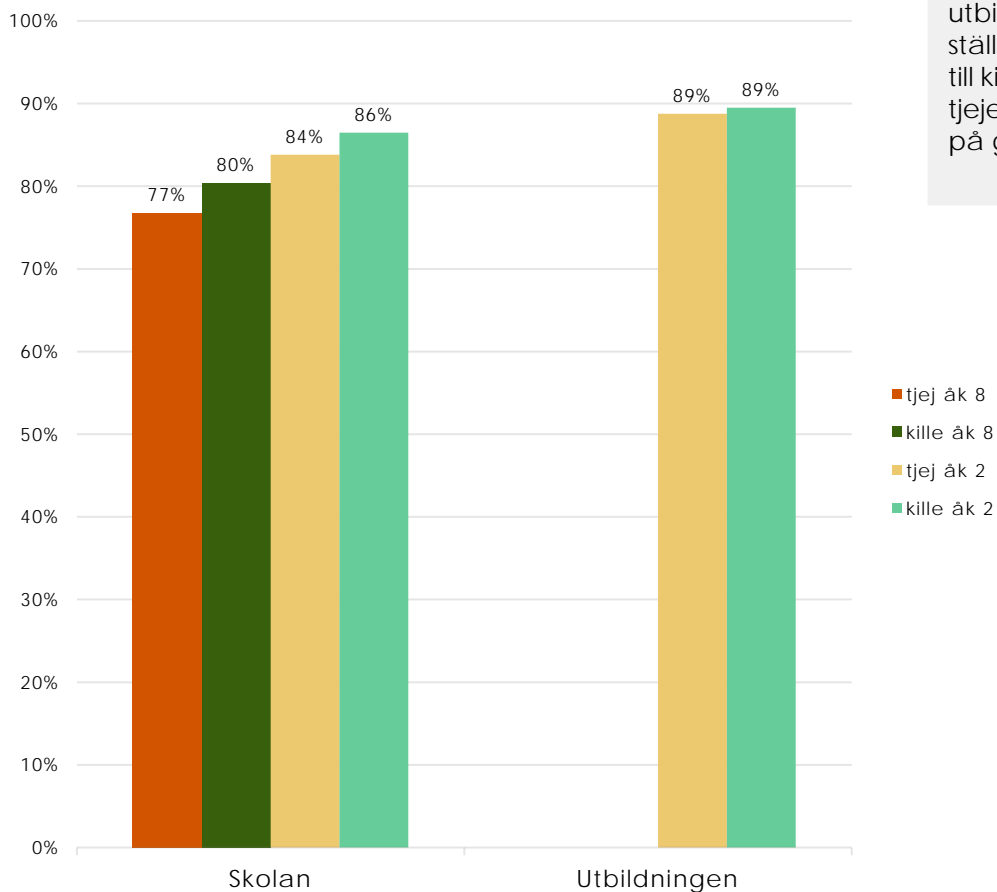
C1. Vilken inriktning har ditt gymnasieprogram?

2. Sveriges Kommuner och Regioner. Maskulinitet och jämställd skola - arbete för ökad trygghet och bättre studieresultat. 2018.

C2. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande? Andel "mycket nöjd" eller "ganska nöjd".

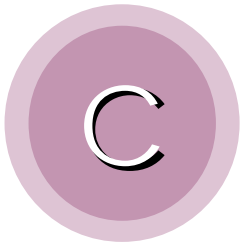
Frågan om utbildningen ställdes endast till killar och tjejer i årskurs 2 på gymnasiet.

I Lupp-enkäten ställdes en fråga kopplad till nöjdhet med skolan i båda årskurserna.

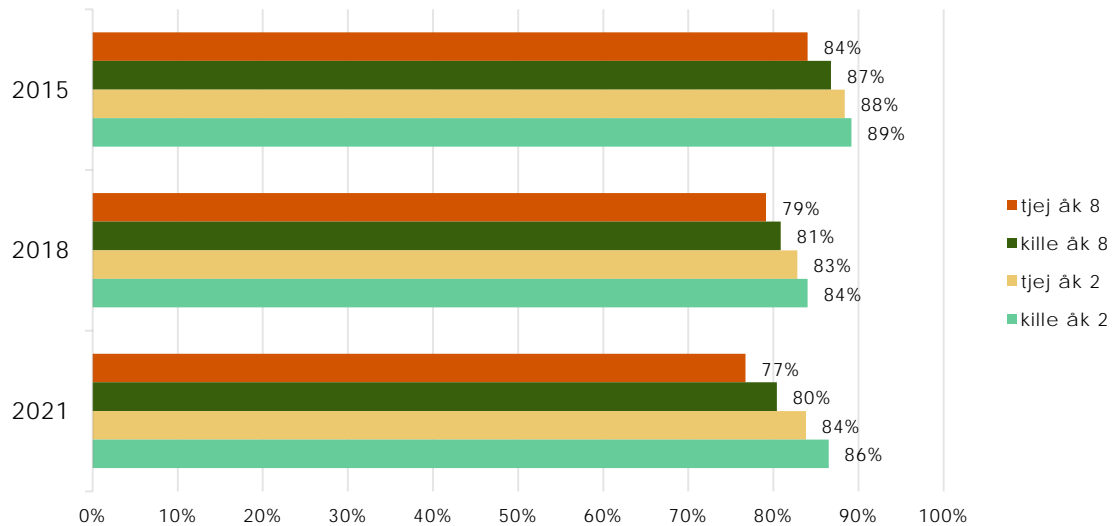
En hög andel, omkring 8 av 10 svarar att de är mycket eller ganska nöjda med skolan.

Tjejerna i årskurs 8 är minst nöjda med skolan medan killar på gymnasiet är mest nöjda med skolan jämfört med övriga tjejer och killar.

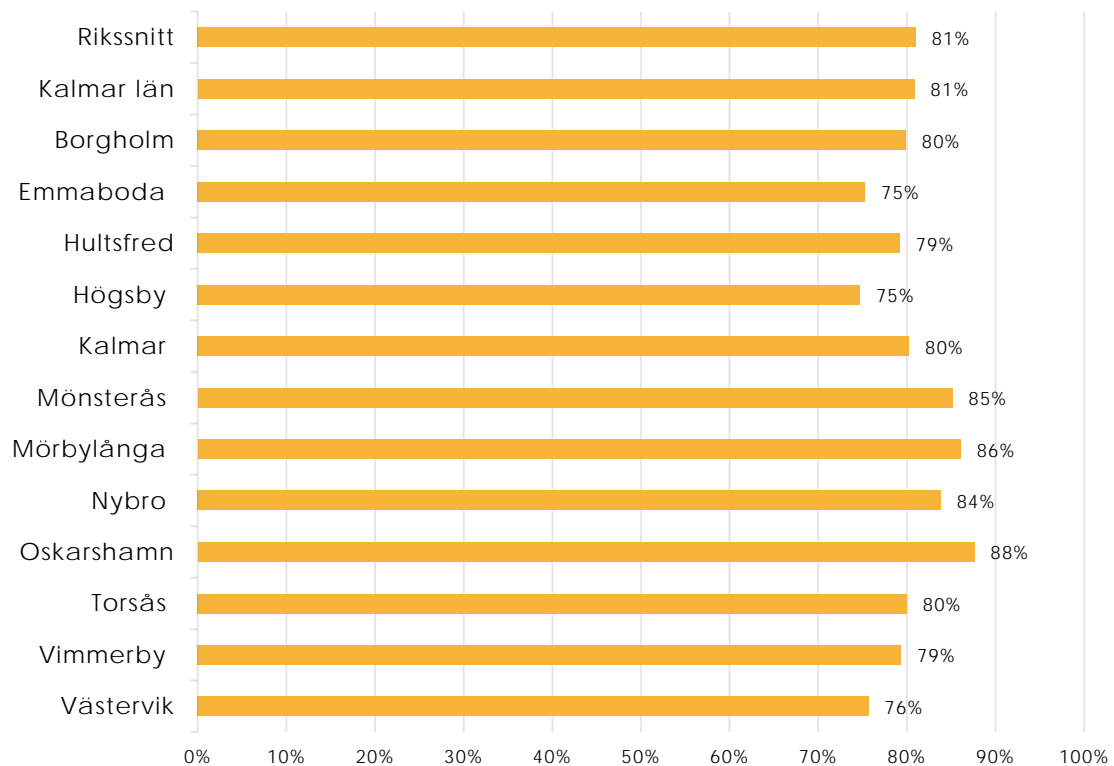
Killar i årskurs 2 i gymnasiet är nöjdast i samtliga mätningar. Tjejerna i årskurs 8 är minst nöjda vid varje mättillfälle sedan 2015. Se diagram C2a på nästkommande sida.

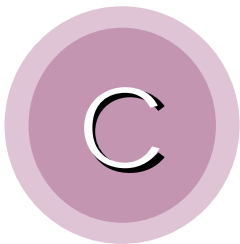

C2a. Andel nöjda med skolan: Utveckling över tid

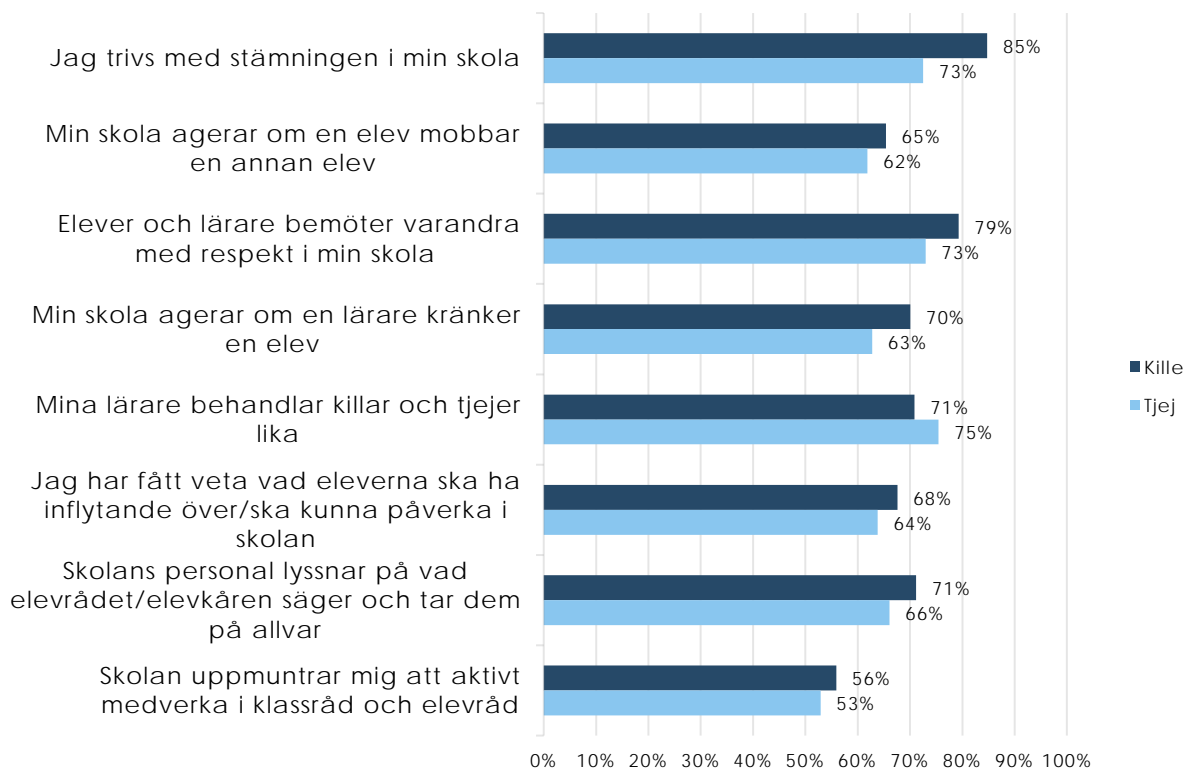

C2b. Andel nöjda med skolan: Per kommun

C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? *
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

Trivsel och stämning

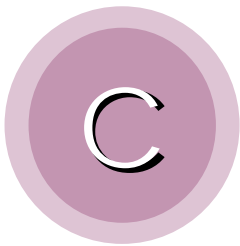
Hur elever trivs i skolan har ett nära samband med hur de upplever skolmiljön, men det har också ett samband med deras allmänna välbefinnande samt psykosomatiska hälsa.

I LUPP-enkäten ställs en rad frågor som rör trivsel, likabehandling och stämningen på skolan, se diagram C3 ovan.

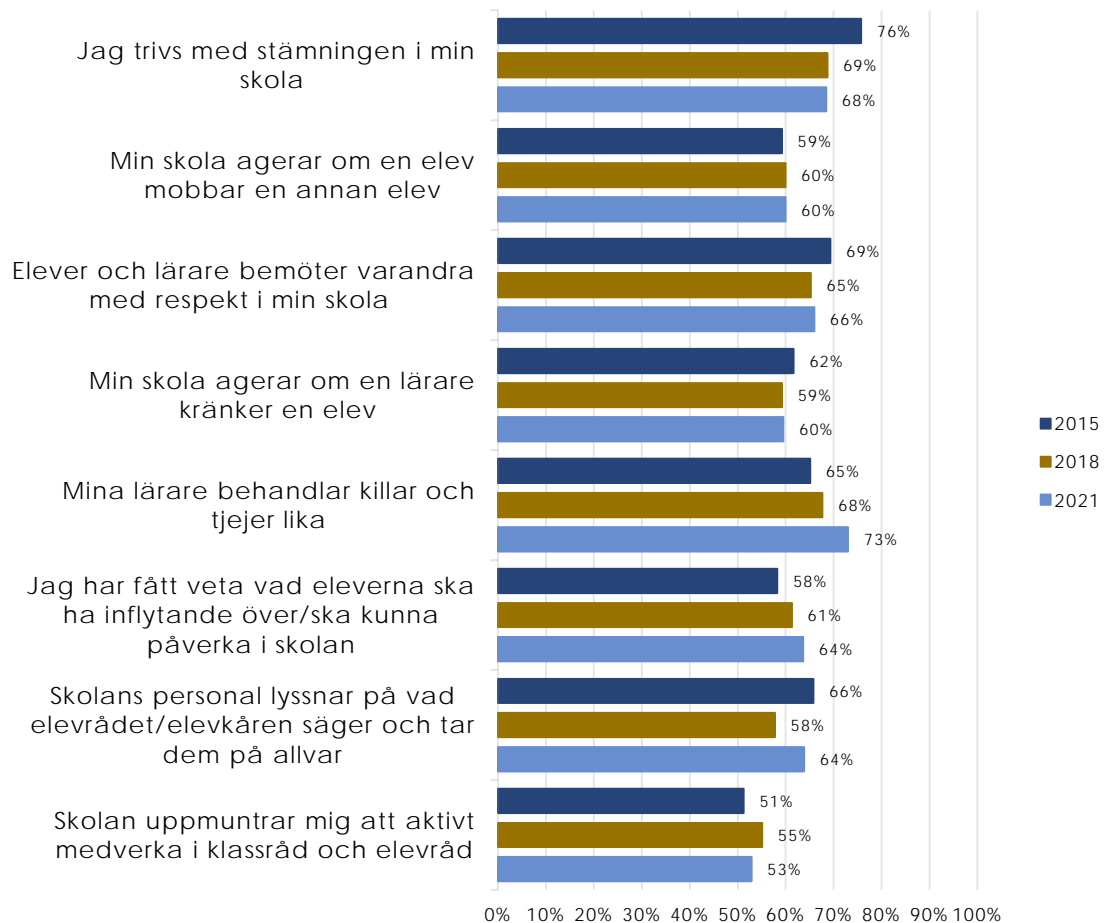
Överlag tenderar killar att vara mer nöjda med trivseln och stämningen i skolan. Exempelvis uppger nästan 9 av 10 killar att de trivs med stämningen i skolan medan andelen tjejer är klart lägre, 7 av 10 och det är även här den största skillnaden återfinns. Tjejer uppger i högre utsträckning än killar att deras lärare behandlar killar och tjejer lika.

Vad gäller relationen mellan elever och lärare uppger 8 av 10 tjejer och 7 av 10 killar att elever och lärare bemöter varandra med respekt.

Av diagrammet ovan framgår det även att både bland killar och tjejer har en mindre andel totalt sett i jämförelse med de andra frågorna uppgett att skolan uppmuntrar till att aktivt medverka i klass- och elevråd. Nästan 6 av 10 killar och drygt hälften av tjejerna uppger detta.

C3. tjej åk 8: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

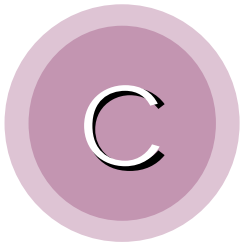

Trivsel och stämning

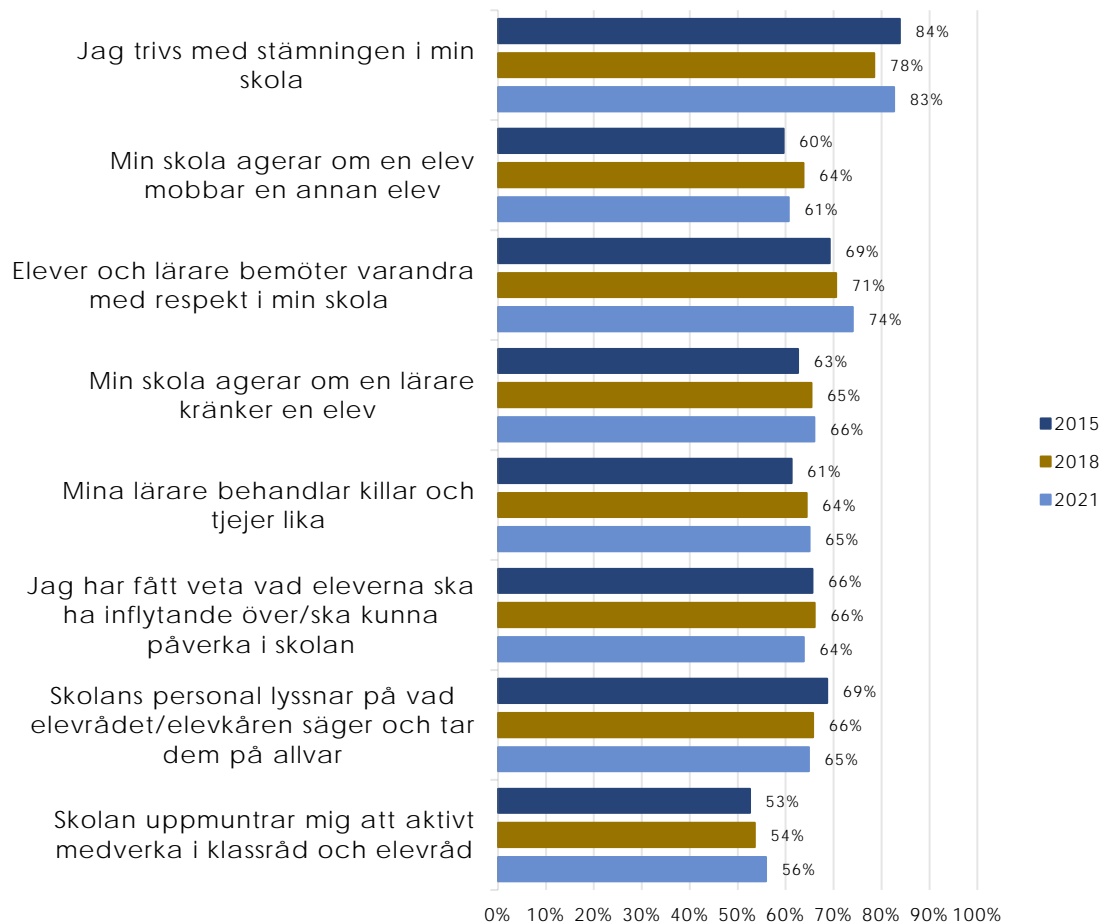
Diagram C3 ovan redovisar andelen tjejer i årskurs 8 som instämmer på de olika redovisade påståendena.

Vid en granskning framgår det att på samtliga påståenden har andelen instämmande tjejer minskat sedan 2015. Undantagen är påståendena som behandlar huruvida lärarna behandlar killar och tjejer med respekt samt om eleverna fått information om vad de ska ha inflytande över.

Den största ökningen av andelen tjejer i årskurs 8 som instämmer återfinns i påståendet om lärare behandlar killar och tjejer med respekt. Sedan 2015 har andelen ökat med 8 procentenheter.

C3. kille åk 8: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

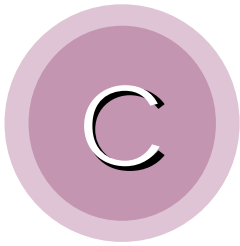

Trivsel och stämning

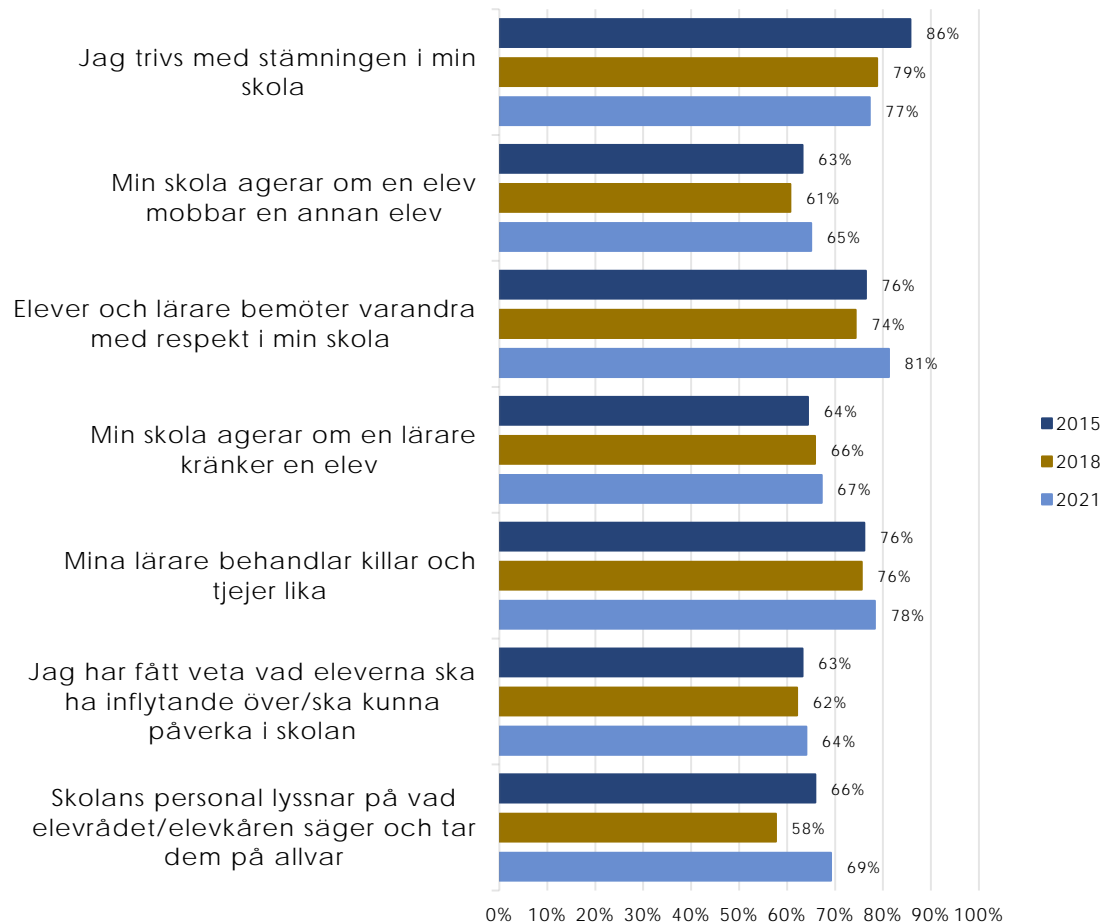
Diagram C3 ovan redovisar andelen killar i årskurs 8 som instämmer på de olika redovisade påståendena.

Vid en granskning över tid av andelen killar i årskurs 8 som uppger att de instämmer på de olika påståendena framgår det att andelen killar legat på relativt stabila nivåer mellan de olika mätningarna. Största andelen som instämmer återfinns i stämningen med skolan.

Det sker också en stadig positiv utveckling i andelen killar som anser att elever och lärare bemöter varandra med respekt. Sedan mätningen 2015 redovisar diagrammet en stadig negativ utveckling i andelen killar som anser att skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger och tar dem på allvar.

C3. tjejer åk 2: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

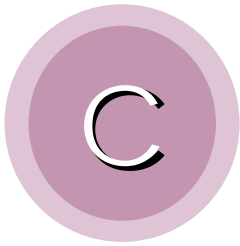

Trivsel och stämning

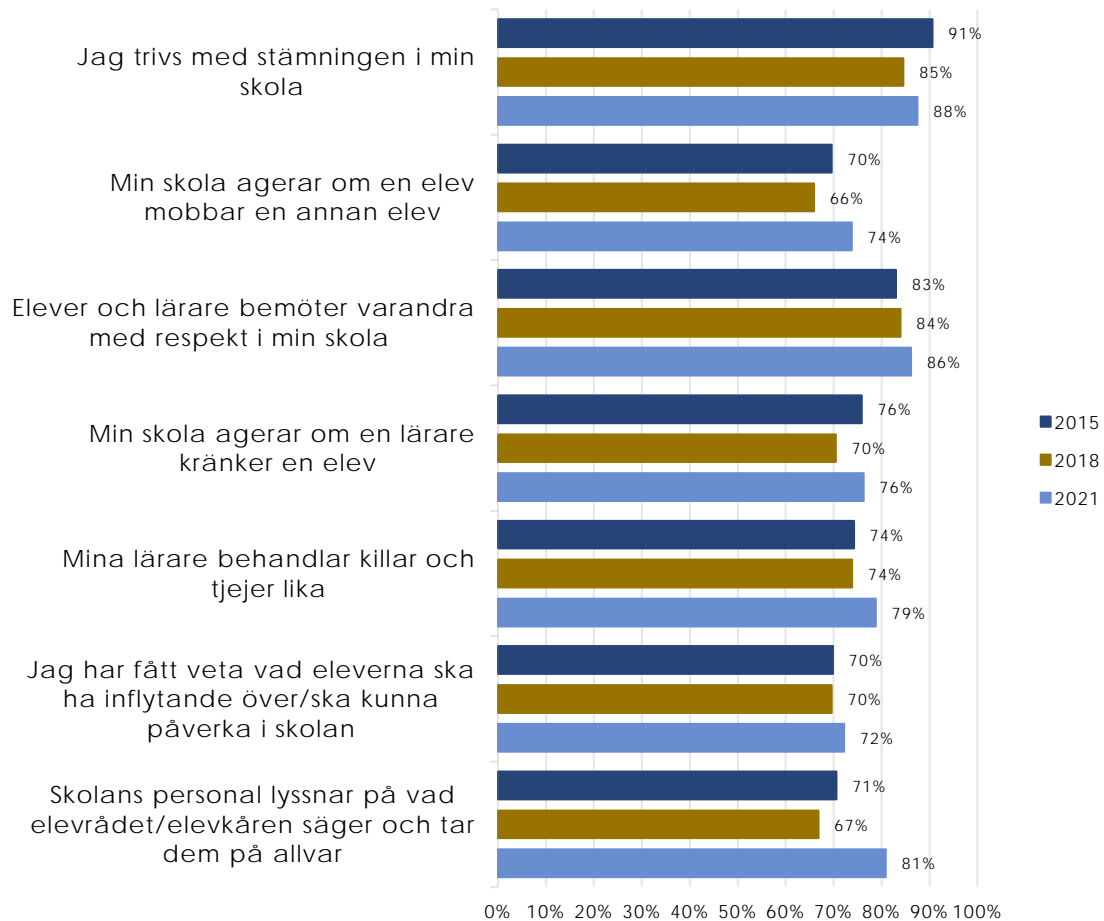
Diagram C3 ovan redovisar andelen tjejer i årskurs 2 på gymnasiet som instämmer på de olika redovisade påståendena.

Det sker en stadig positiv utveckling av andelen tjejer i årskurs 2 som anser att elever och lärare bemöter varandra med respekt i skolan.

Största ökningen i andelen instämmande tjejer i årskurs 2 återfinns i påståendet om att skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger och tar dem på allvar. Sedan mätningen 2018 har andelen ökat med 11 procentenheter. Noterbart är att andelen tjejer i årskurs 2 som trivs med stämningen i skolan har sedan 2015 minskat med 9 procentenheter.

C3. kille åk 2: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

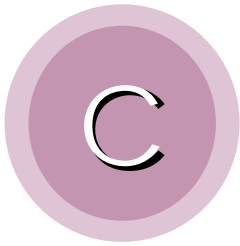

Trivsel och stämning

Diagram C3 ovan redovisar andelen killar i årskurs 2 på gymnasiet som instämmer på de olika redovisade påståendena.

Det sker en stadig positiv utveckling av andelen killar i årskurs 2 på gymnasiet som anser att lärarna behandlar killar och tjejer lika samt att elever och lärare bemöter varandra med respekt.

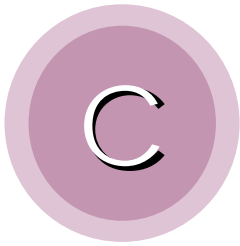
Andelen som anser att skolan agerar om en elev mobbar en annan elev har ökat med 8 procentenheter sedan mätningen 2018. Den största ökningen, med 14 procentenheter, finns i påståendet om att skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger och tar dem på allvar.

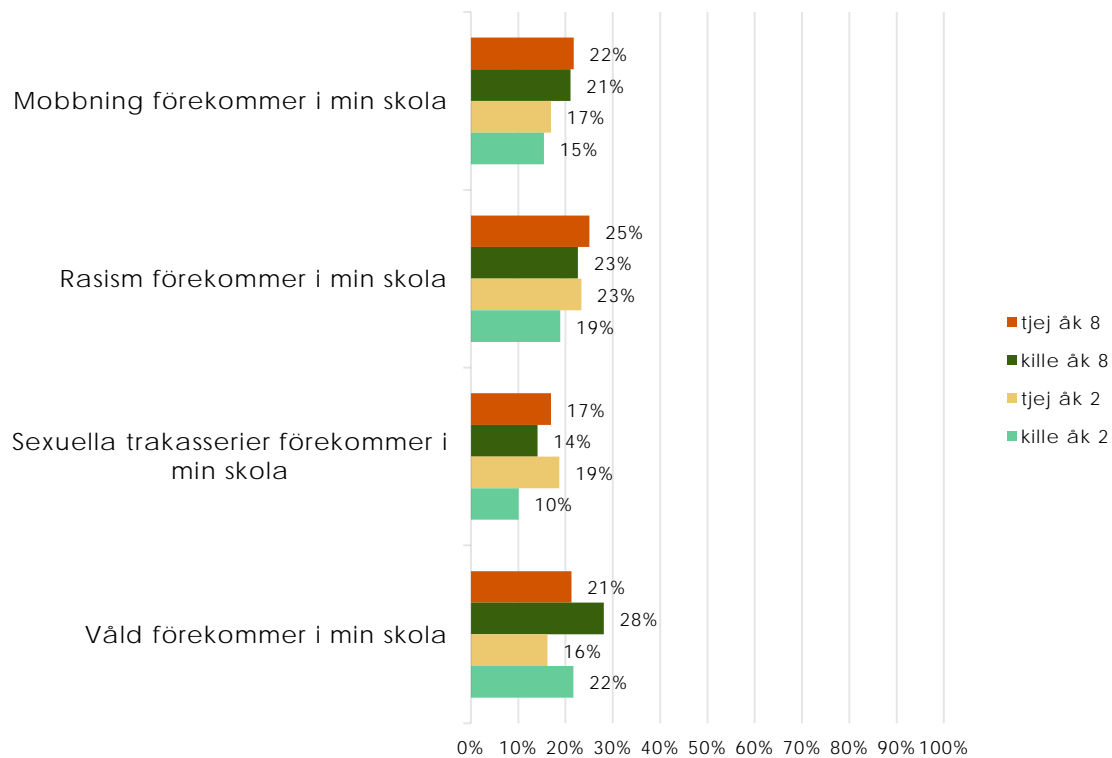
C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?
 Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

	Jag trivs med stämningen i min skola	Min skola agerar om en elev mobbar en annan elev	Elever och lärare bemöter varandra med respekt i min skola	Min skola agerar om en lärare kränker en elev	Mina lärare behandlar killar och tjejer lika	Jag har fått veta vad eleverna ska ha inflytande över/ska kunna påverka i skolan	Skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger och tar dem på allvar	Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd
Rikssnitt	77%	49%	71%	44%	66%	49%	50%	44%
Kalmar län	76%	44%	72%	43%	65%	48%	49%	43%
Borgholm	76%	41%	61%	40%	61%	51%	47%	40%
Emmaboda	70%	41%	70%	43%	64%	46%	48%	38%
Hultsfred	77%	44%	76%	42%	70%	51%	47%	55%
Högsby	65%	40%	68%	37%	55%	37%	38%	32%
Kalmar	76%	44%	70%	44%	66%	49%	52%	42%
Mönsterås	78%	47%	75%	47%	59%	47%	50%	42%
Mörbylånga	85%	48%	75%	50%	68%	54%	59%	55%
Nybro	73%	47%	73%	41%	61%	48%	53%	34%
Oskarshamn	82%	46%	78%	46%	74%	52%	53%	54%
Torsås	75%	45%	70%	51%	74%	48%	46%	36%
Vimmerby	80%	48%	73%	42%	60%	46%	44%	41%
Västervik	72%	41%	68%	39%	61%	40%	41%	40%

Tabellen ovan redovisar hur Kalmar län ligger till i relation till kommunerna.

C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? *
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

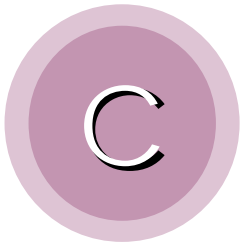
Problem i skolan

Killar och tjejerna fick även ta ställning till huruvida rasism, våld, mobbning eller sexuella trakasserier är problem som förekommer på skolan.

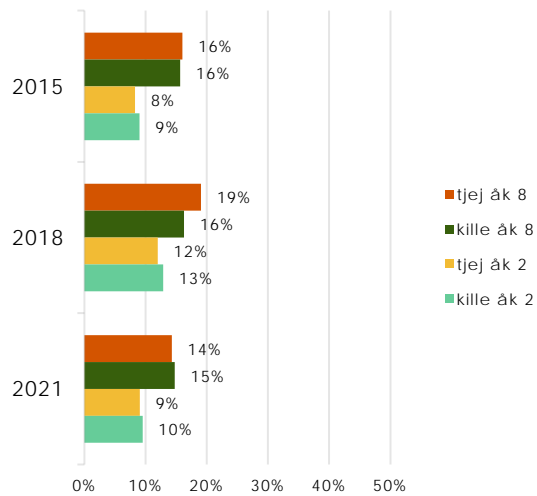
Killar uppger i högre utsträckning att våld förekommer på deras skola medan tjejer i högre utsträckning uppger att sexuella trakasserier förekommer på deras skola.

Nästan 3 av 10 killar i årskurs 2 på gymnasiet uppger att våld förekommer på deras skola samtidigt som nästan 2 av 10 tjejer på gymnasiet uppger att sexuella trakasserier förekommer.

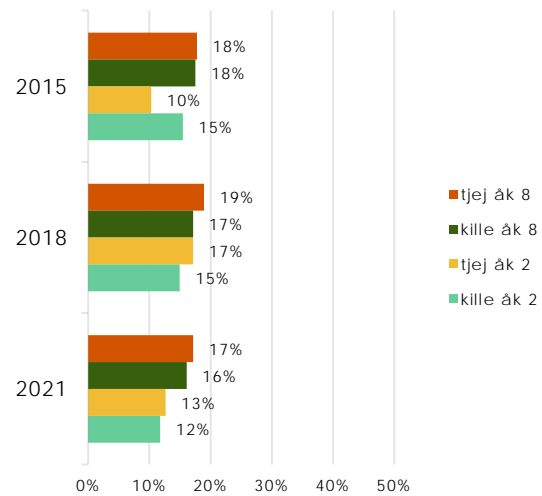
Vad gäller mobbning är skillnaderna mellan könen mindre. Skillnaderna är även små gällande förekomsten av rasism där mellan 19 och 25 % av ungdomar uppger att rasism förekommer på deras skola oavsett kön och även mobbning tenderar att förekomma i samma utsträckning.

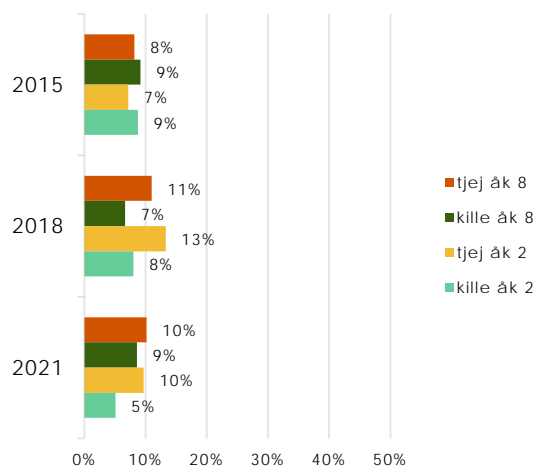
C3. Andel instämmer: Utveckling över tid
Mobbning förekommer i min skola

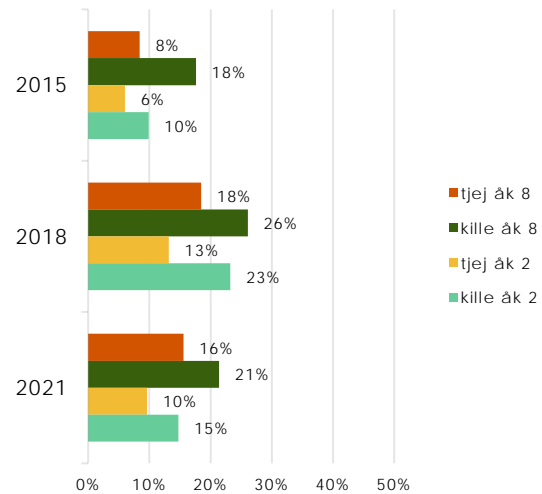
C3. Andel instämmer: Utveckling över tid
Rasism förekommer i min skola

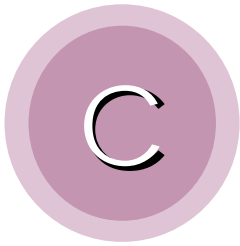
C3. Andel instämmer: Utveckling över tid
Sexuella trakasserier förekommer i min skola

C3. Andel instämmer: Utveckling över tid
Våld förekommer i min skola

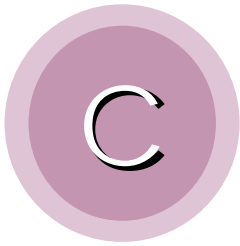
Diagrammen ovan redovisar utvecklingen över tid vad gäller förekomsten av mobbning, rasism, sexuella trakasserier samt våld i skolan bland killar och tjejer i båda årskurserna.

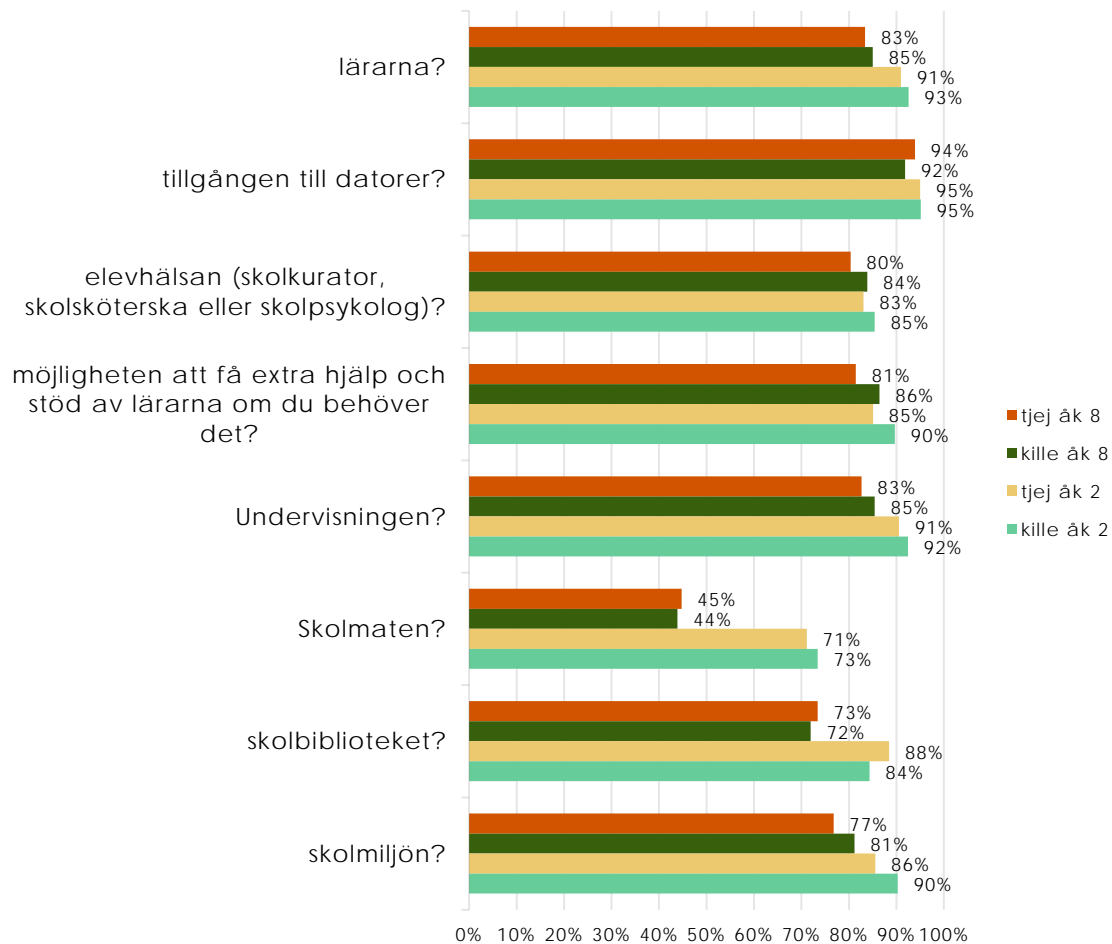
C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

	Mobbning förekommer i min skola	Rasism förekommer i min skola	Sexuella trakasserier förekommer i min skola	Våld förekommer i min skola
Rikssnitt	12%	13%	8%	14%
Kalmar län	13%	15%	9%	16%
Borgholm	14%	21%	10%	16%
Emmaboda	20%	23%	14%	17%
Hultsfred	14%	19%	10%	18%
Högsby	17%	23%	12%	23%
Kalmar	11%	12%	8%	14%
Mönsterås	11%	14%	10%	12%
Mörbylånga	7%	9%	5%	7%
Nybro	10%	12%	6%	13%
Oskarshamn	15%	17%	7%	17%
Torsås	9%	10%	5%	12%
Vimmerby	10%	14%	8%	10%
Västervik	18%	20%	12%	29%

Tabellen ovan redovisar årets resultat för Kalmar län i relation till årets resultat i kommunerna.

C4. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra"

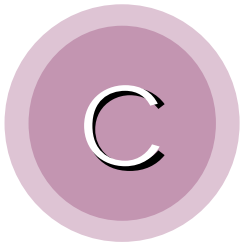

Omdöme skola

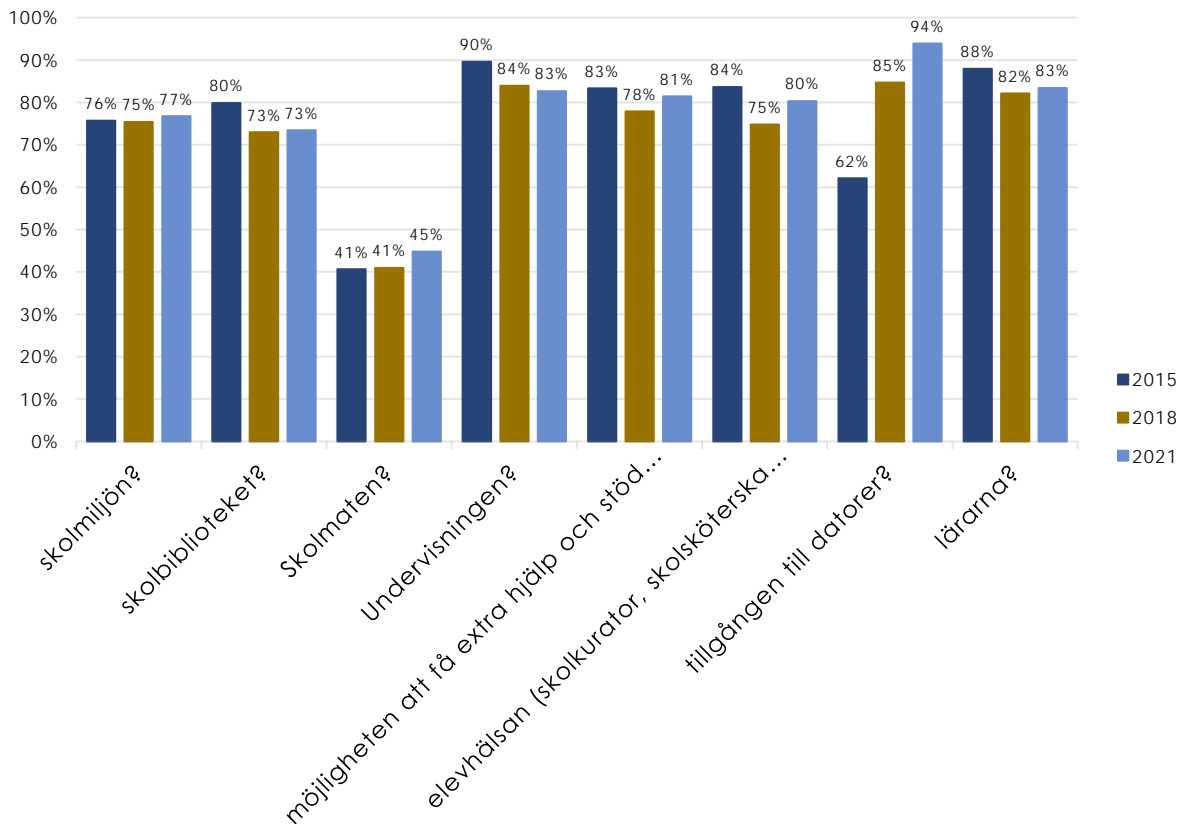
LUPP-enkäten innefattar frågor om en rad centrala aspekter av ungdomarnas skolsituation, så som skolbiblioteket, skolmiljön, skolmaten, undervisningen, lärarna, elevhälsovården, tillgången till datorer samt möjligheten att få extra hjälp eller stöd.

Ungefär 8 till 9 av 10 ungdomar är nöjda med undervisningen och tillgången till datorer. Mer än 7 av 10 är därutöver nöjda med skolbiblioteket, elevhälsan, lärarna och möjligheten till extra stöd.

Minst nöjda är framförallt ungdomar i årskurs 8 med skolmaten och även tjejer årskurs 8 är mer missnöjda med skolmiljön än övriga grupper.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över
tid
tjej åk 8

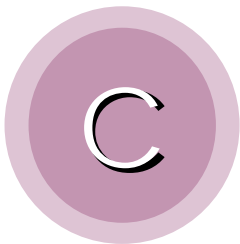
Omdöme skola

Diagrammet C4a ovan redovisar tjejerna i årskurs 8 och deras övergripande bedömningar av olika aspekter inom skolan.

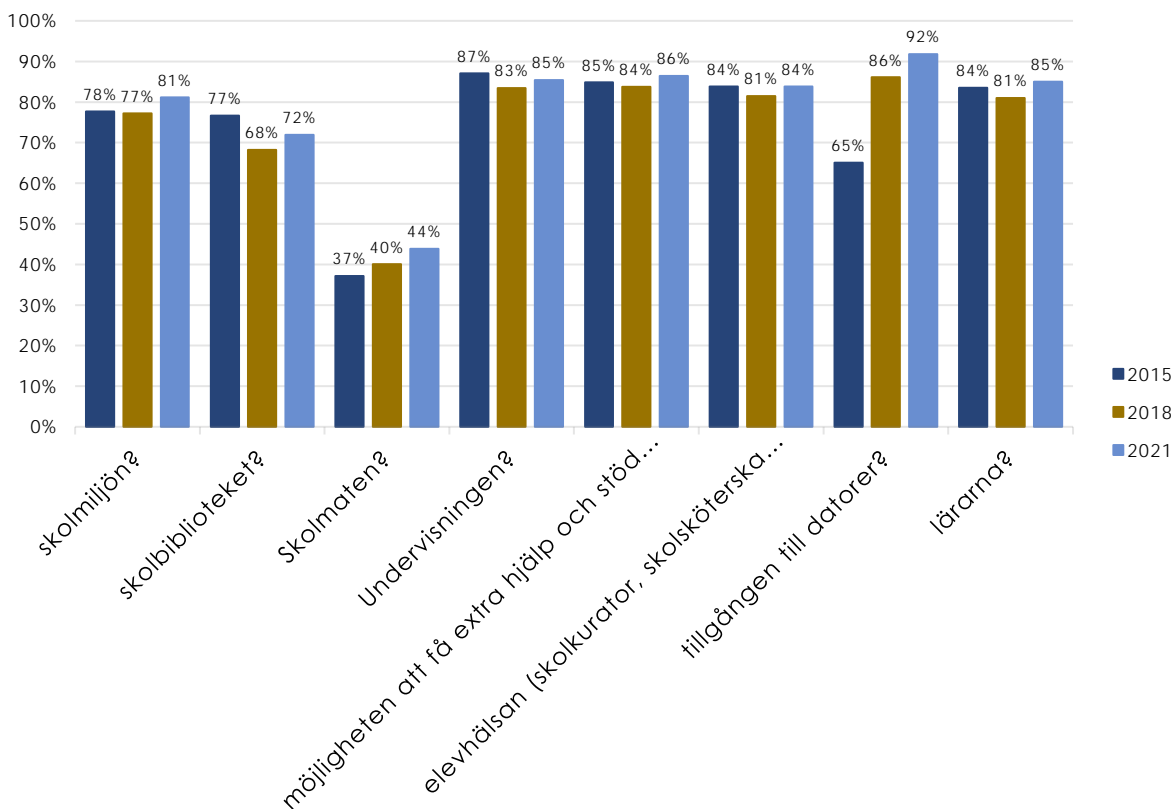
Vid en granskning av utvecklingen över tid framgår det att i synnerhet tillgången till datorer haft en signifikant positiv utveckling sedan 2015.

Skolmaten är minst populär bland tjejer i årskurs 8.

Vad gäller skolans undervisning framgår en negativ utveckling sedan 2015 då det utifrån årets mätning är drygt 8 av 10 tjejer i årskurs 8 som anser att undervisningen är mycket eller ganska bra vilket i jämförelse med mättillfället 2015 är en minskning med 7 procentenheter.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över
tid
kille åk 8

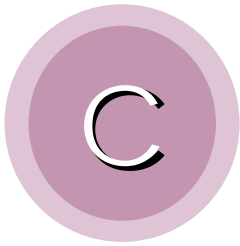
Omdöme skola

Diagrammet C4a ovan redovisar killarna i årskurs 8 och deras övergripande bedömningar av olika aspekter inom skolan.

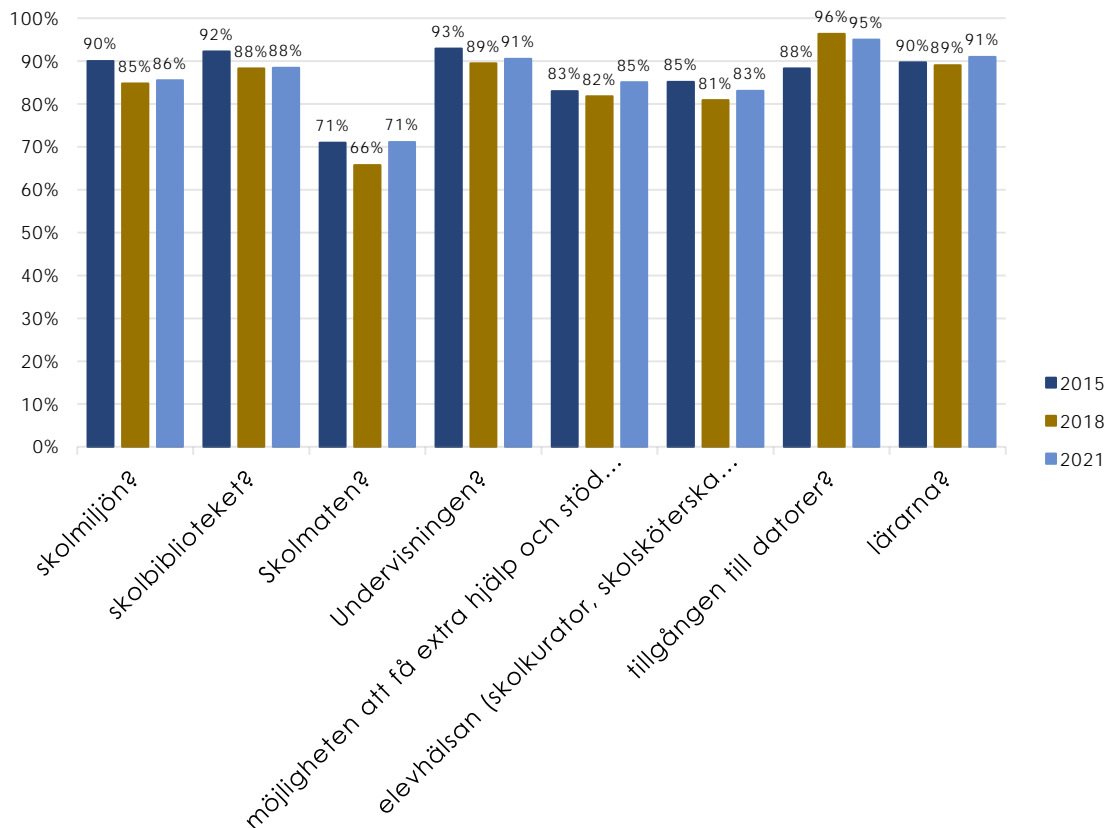
Över tid sker det en tydlig positiv utveckling vad gäller andelen killar som anser att tillgången till datorer är mycket eller ganska bra. Sedan 2015 har andelen ökat med 27 procentenheter.

Resultatet för killarna i årskurs 8 är relativt stabilt i jämförelse med föregående mätning.

Drygt 8 av 10 har fyllt i alternativen mycket eller ganska bra på samtliga aspekter förutom skolbiblioteket och skolmaten.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över tid
tjej åk 2

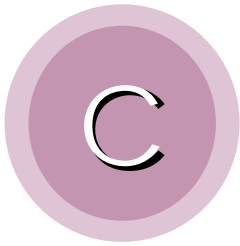
Omdöme skola

Diagrammet C4a ovan redovisar tjejerna i årskurs 2 på gymnasiet och deras övergripande bedömningar av olika aspekter inom skolan.

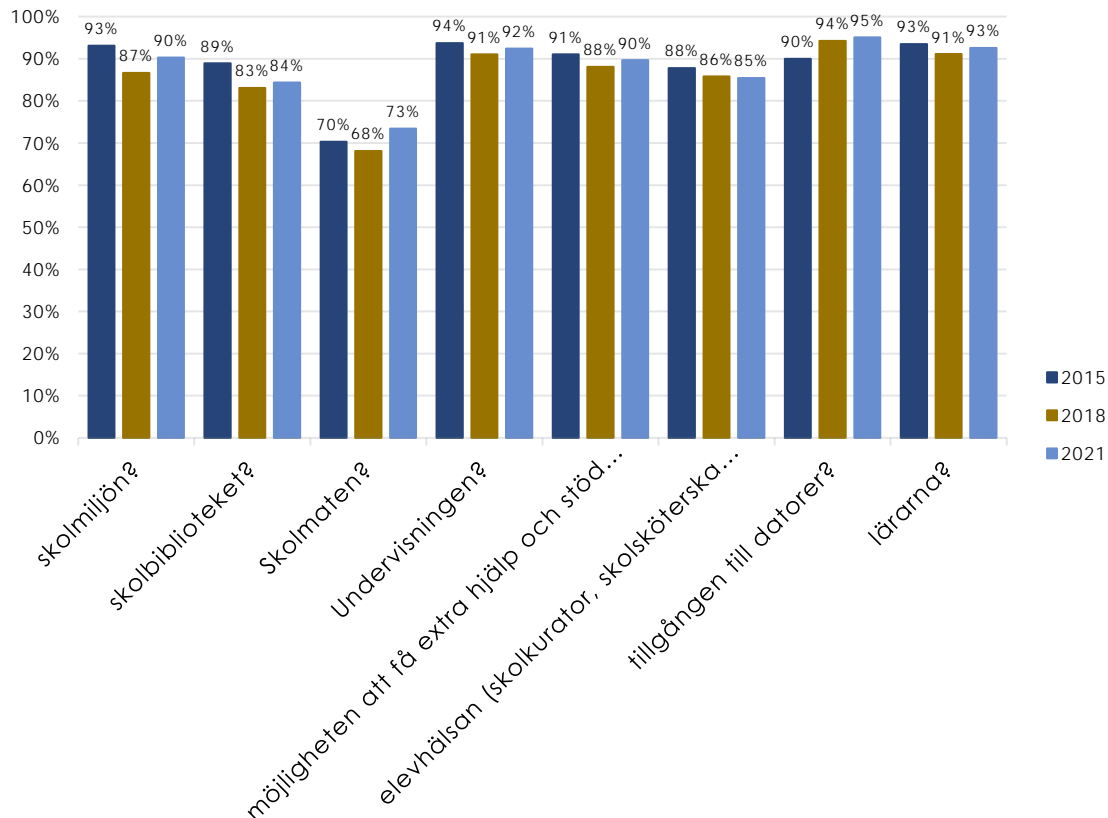
Över tid ligger resultaten på stabila nivåer i jämförelse med föregående mätning.

Resultatet ovan visar att minst 8 av 10 tjejer fyllt i svarsalternativen mycket eller ganska bra på samtliga aspekter förutom skolmaten där andelen ligger runt 7 av 10.

Flest positiva omdömen anges om lärarna, tillgången till datorer samt undervisningen.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över tid
kille åk 2

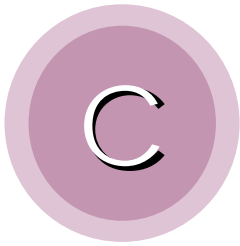

Omdöme skola

Diagrammet C4a ovan redovisar killarna i årskurs 2 på gymnasiet och deras övergripande bedömningar av olika aspekter inom skolan.

Vid en granskning av utvecklingen över tid framgår det stora andelar av killarna i årskurs 2 på gymnasiet som är nöjda med de olika aspekterna inom skolan. Exempelvis framgår det att runt 9 av 10 anser att lärarna, tillgången till datorer, möjligheten till extra hjälp och stöd, undervisningen samt skolmiljön är mycket eller ganska bra.

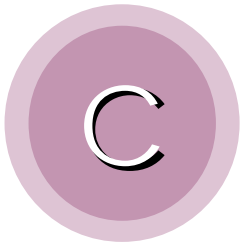
Tydligt är att en mindre andel killar, 7 av 10 anser att skolmaten är mycket eller ganska bra.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Totalnivå.

	Skolmiljön	Biblioteket	Skolmaten	Undervisningen	Möjligheten att få extra hjälp och stöd av lärarna om du behöver det	Elevehälsan	Tillgång till datorer	Lärarna
Rikssnitt	82%	78%	52%	88%	84%	82%	92%	88%
Kalmar län	82%	78%	56%	87%	85%	83%	94%	87%
Borgholm	80%	87%	58%	84%	82%	79%	95%	86%
Emmaboda	76%	74%	50%	78%	72%	74%	82%	82%
Hultsfred	77%	64%	46%	88%	84%	80%	91%	89%
Högsby	71%	73%	54%	81%	80%	76%	95%	82%
Kalmar	83%	75%	65%	86%	87%	83%	94%	86%
Mönsterås	83%	82%	49%	87%	88%	85%	94%	89%
Mörbylånga	89%	78%	62%	94%	89%	88%	86%	93%
Nybro	80%	88%	57%	92%	87%	82%	95%	90%
Oskarshamn	88%	87%	56%	93%	86%	87%	98%	90%
Torsås	88%	92%	63%	86%	84%	85%	97%	88%
Vimmerby	85%	84%	56%	88%	86%	85%	95%	88%
Västervik	79%	70%	41%	83%	81%	78%	95%	84%

Tabellen ovan redovisar årets resultat för Kalmar län i relation till årets resultat i kommunerna.

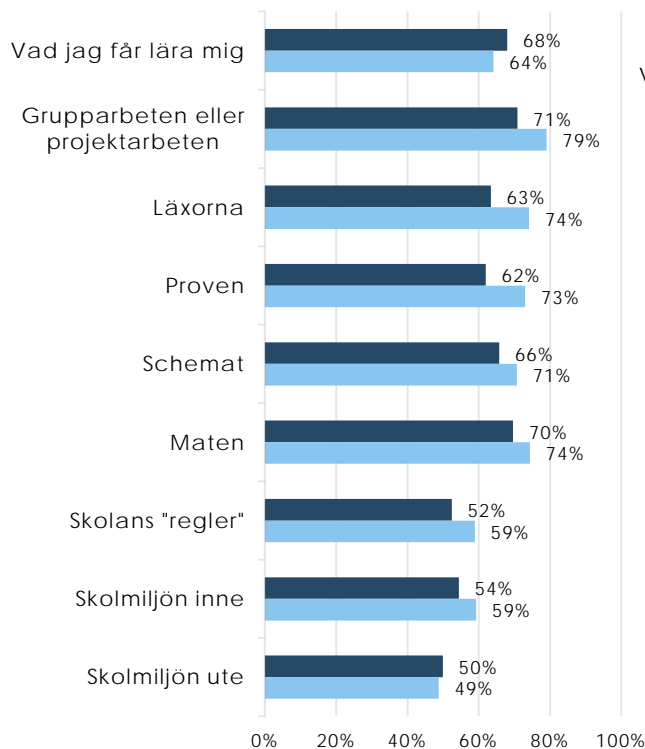
Elevinflytande

Lupp-enkäten innehåller ett antal frågor som rör elevinflytande. Ungdomarna svarade på frågor om hur mycket de skulle vilja vara med och bestämma om i skolan samt hur mycket de anser att de får bestämma i dagsläget. Skolverket påpekar att det finns ett tydligt samband mellan elevers möjlighet till delaktighet och inflytande samt kunskapsresultat och välmående i skolan. I en av statens offentliga utredningar från 2009 tar man även upp att ju mer inflytande en elev upplever att den har om en aspekt, desto mer positivt ser eleven på den aspekten i skolan. Med andra ord korrelerar möjligheter till inflytande med nöjdhet.

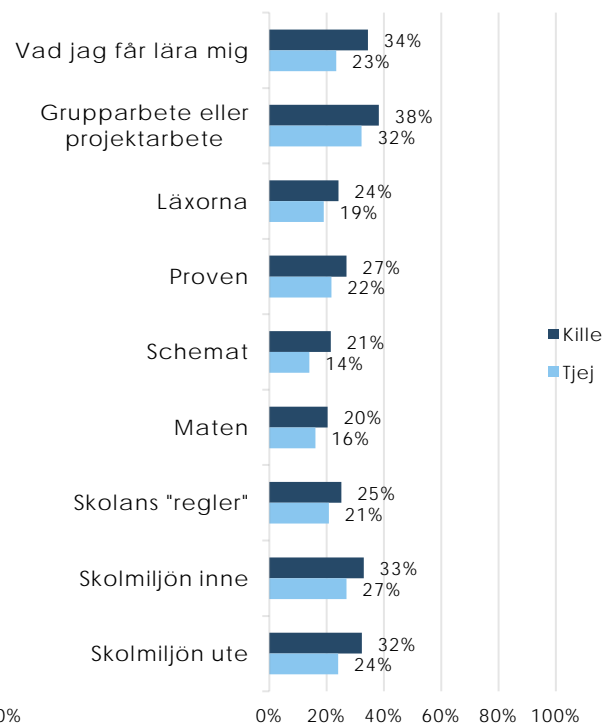
I diagram C5 och C6 redovisas andelen tjejer och killar på högstadiet som vill vara med och påverka eller bestämma i skolan. Det framgår tydligt att andelen som upplever att de vill vara med och påverka är klart större än andelen som upplever att de får vara med och bestämma. Det är värt att uppmärksamma att andelen tjejer som vill vara med och bestämma är större än andelen killar.

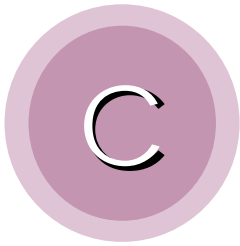
Andelen tjejer som anser att de får vara med och bestämma är mindre än andelen killar på samtliga aspekter.

C5. Hur mycket eller lite **vill du** som elev vara med och bestämma om följande? - ÅK 8

C6. Hur mycket eller lite **upplever du** att du som elev får vara med och bestämma när det gäller följande? - ÅK 8

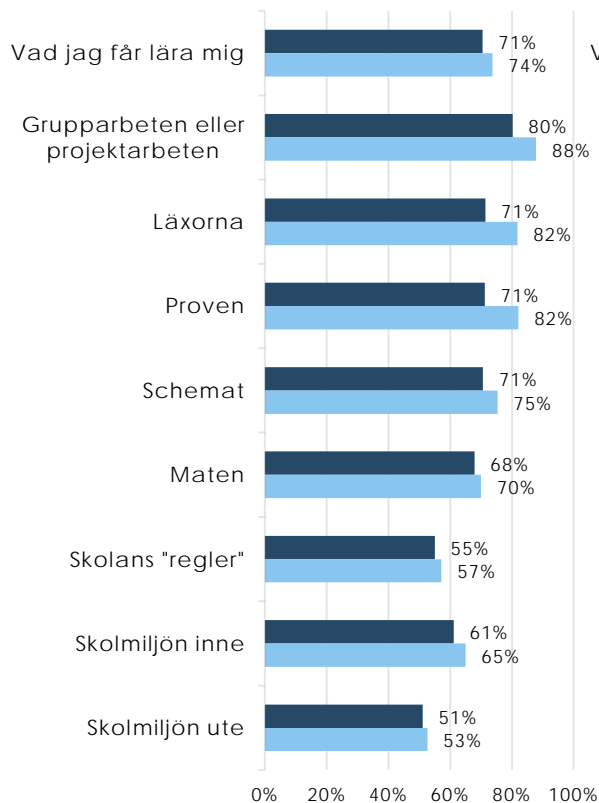
Elevinflytande

Liknande resultat som bland högstadieungdomarna går att notera även bland de svarande killarna och tjejerna i gymnasiet. Exempelvis uppger nästan 9 av 10 tjejer och nästan 7 av 10 killar att de vill vara med och bestämma om proven medan nästan hälften av tjejerna och drygt 4 av 10 killar anser att de får vara med och påverka proven.

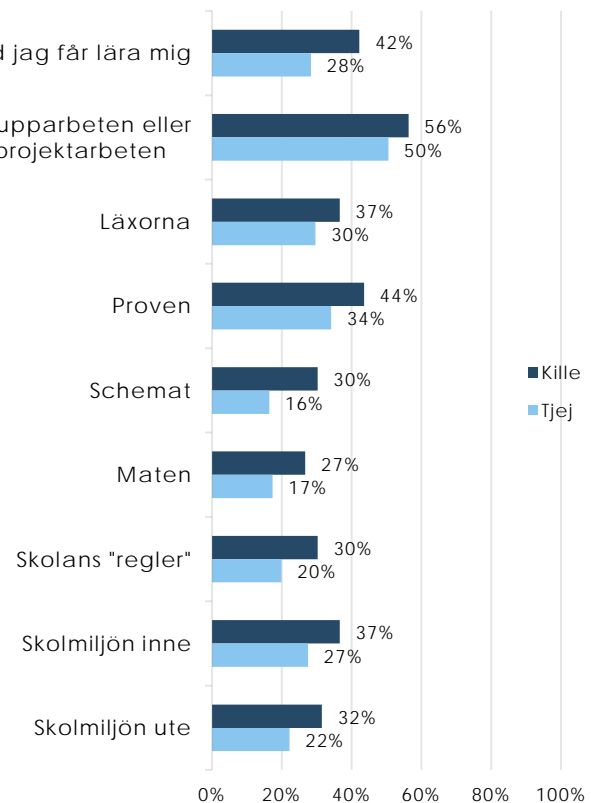
Vad gäller viljan att vara med och bestämma om läxorna anger drygt 8 av 10 tjejer och 6 av 10 killar att de gärna hade velat ha inflytande över utformningen av läxorna. En tredjedel av tjejerna och killarna upplever att de får vara med och bestämma.

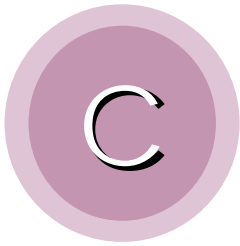
En större andel tjejer på flertalet punkter vill vara med och påverka, i synnerhet proven, läxorna samt hur man ska arbeta med grupparbeten och projektarbeten.

C5. Hur mycket eller lite **vill du** som elev vara med och bestämma om följande? - ÅK 2

C6. Hur mycket eller lite **upplever du** att du som elev får vara med och bestämma när det gäller följande? - ÅK 2

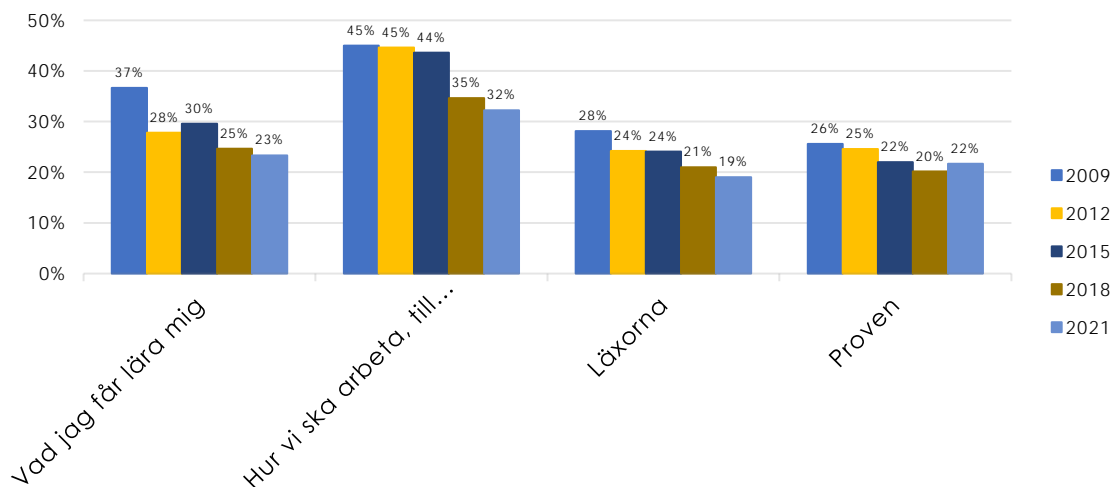

Elevinflytande över tid

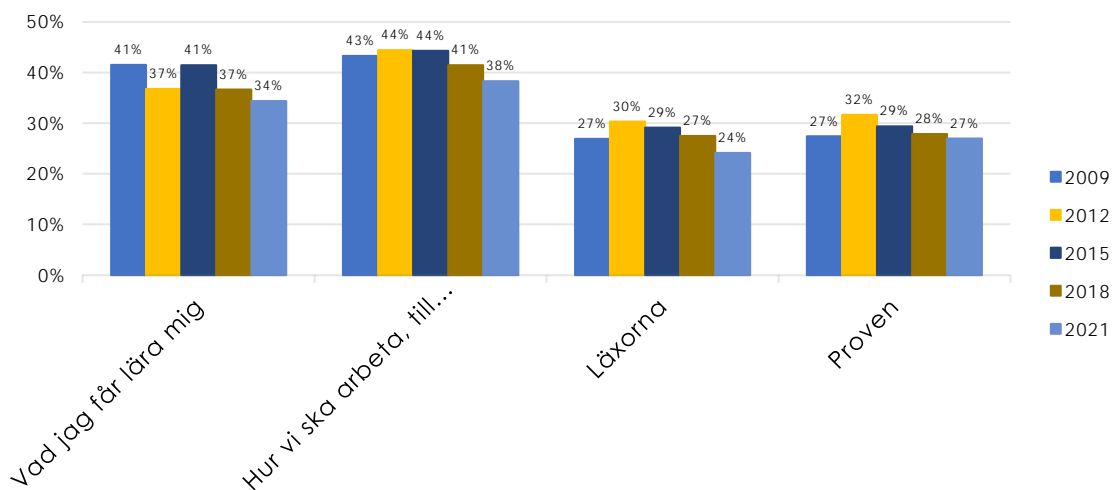
Diagrammen nedan redovisar andelen tjejer och killar i årskurs 8 som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan över tid. Det redovisas information sedan mätningen 2009 till och med årets mätning 2021.

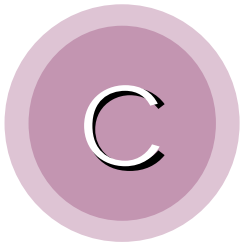
Det är en större andel killar i årskurs 8 som, på samtliga punkter, anser att de får vara med och bestämma i jämförelse med tjejerna i samma årskurs. Det sker även en negativ utveckling sedan mätningen 2009 bland både tjejerna och killarna vad gäller andelen som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan.

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: tjej åk 8

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: kille åk 8

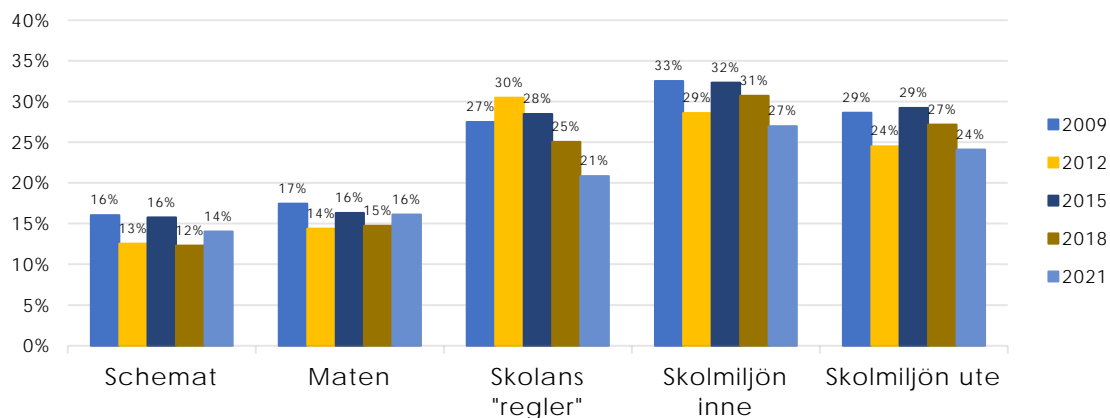
Elevinflytande över tid

Diagrammen nedan redovisar andelen tjejer och killar i årskurs 8 som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan över tid. Det redovisas information sedan mätningen 2009 till och med årets mätning 2021.

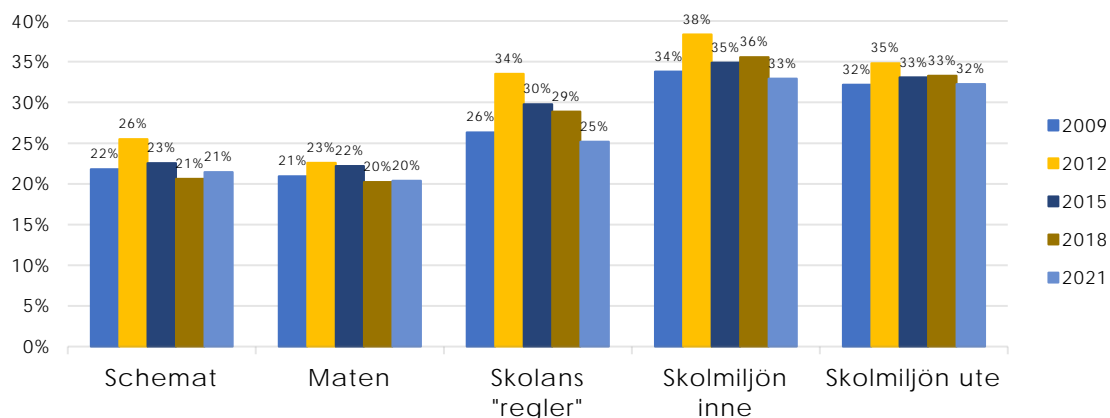
Det är en större andel killar i årskurs 8 som på samtliga punkter anser att de får vara med och bestämma i jämförelse med tjejerna i samma årskurs.

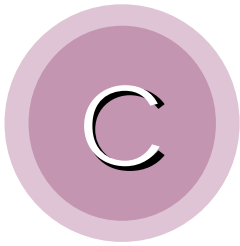
Det sker även en negativ utveckling sedan mätningen 2009 bland både tjejerna och killarna vad gäller andelen som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan.

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: tjej åk 8

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: kille åk 8

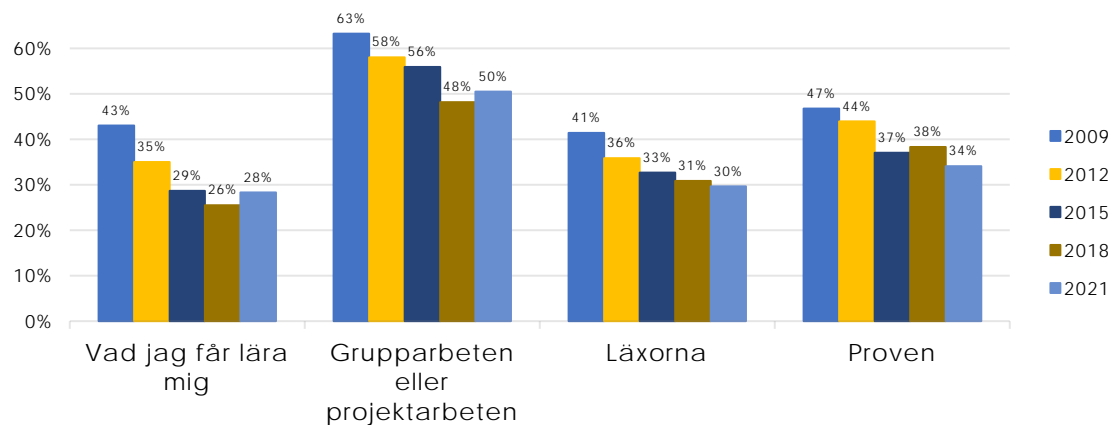
Elevinflytande över tid

Diagrammen nedan redovisar andelen tjejer och killar i årskurs 2 på gymnasiet som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan över tid. Det redovisas information sedan mätningen 2009 till och med årets mätning 2021.

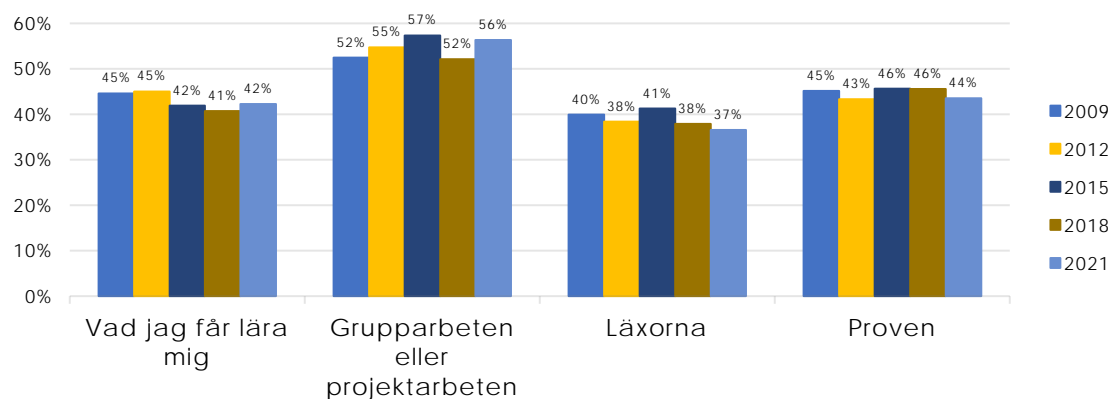
Andelen tjejer som anser att de får bestämma om saker i skolan har sedan mätningen 2009 minskat inom samtliga aspekter.

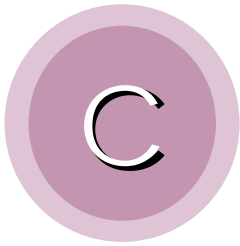
Utvecklingen bland killarna har legat på stabila nivåer mellan de olika mätningarna. Både bland tjejerna och killarna i årskurs 2 har andelen som anser att de får bestämma om undervisningen i skolan samt grupparbeten eller projektarbeten ökat sedan föregående mätning 2018.

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: tjej åk 2

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: kille åk 2

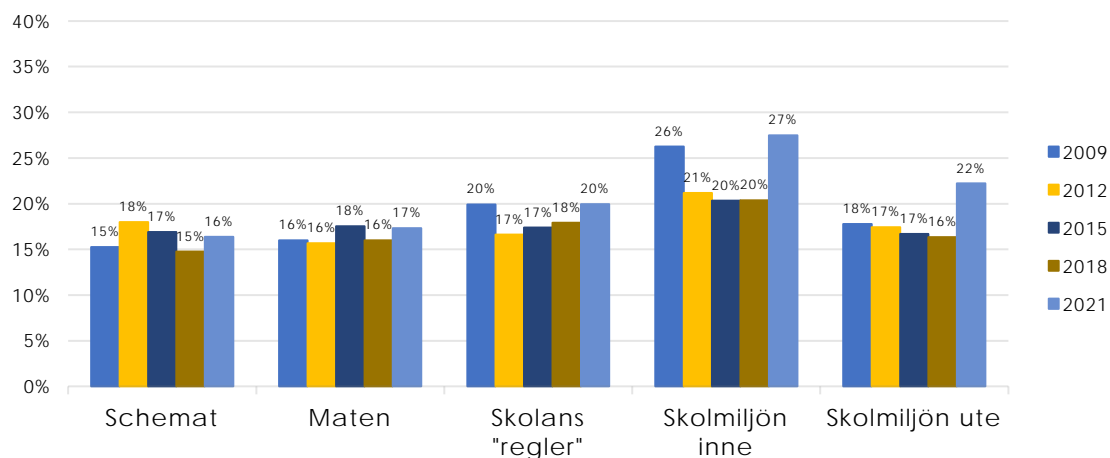

Elevinflytande över tid

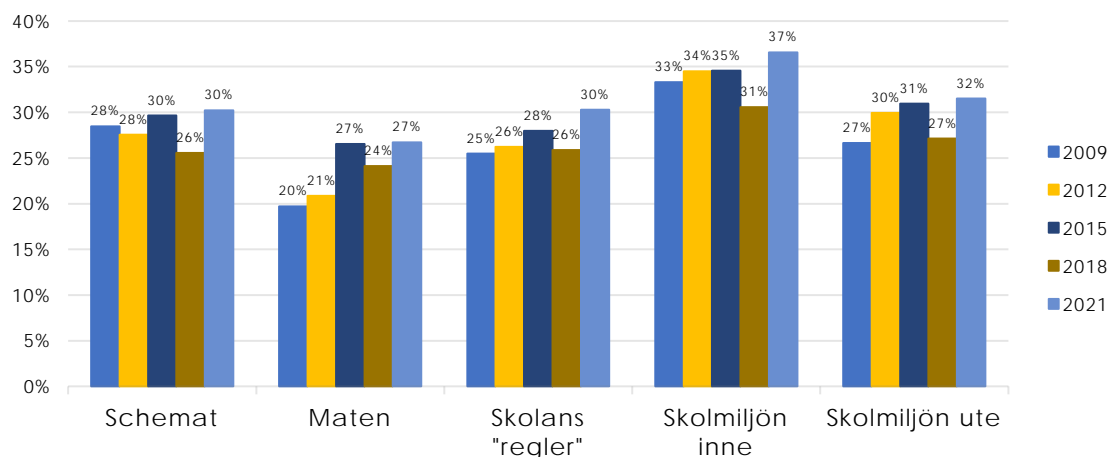
Diagrammen nedan redovisar andelen tjejer och killar i årskurs 2 på gymnasiet som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan över tid. Det redovisas information sedan mätningen 2009 till och med årets mätning 2021.

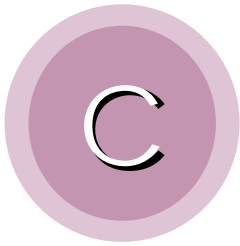
Sedan den förra mätningen från 2018 har andelen tjejer och killar i årskurs 2 som anser att de får vara med och bestämma ökat på samtliga nedanstående punkter. Bland tjejerna och killarna har den största ökningen skett inom aspekten "Skolmiljön inne".

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: tjej åk 2

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: kille åk 2

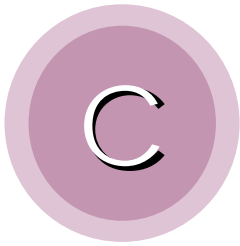

C6b. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan: Per kommun

	Vad jag får lära mig	Grupparbeten	Läxorna	Proven	Schemat	Maten	Skolans "regler"	Skolmiljön inne	Skolmiljön ute
Riksnitt	32%	44%	27%	31%	22%	21%	27%	32%	28%
Kalmar län	32%	43%	27%	31%	20%	20%	24%	31%	27%
Borgholm	32%	40%	28%	28%	20%	17%	23%	30%	29%
Emmaboda	44%	48%	37%	40%	29%	24%	25%	32%	28%
Hultsfred	40%	52%	33%	37%	25%	21%	34%	37%	35%
Högsby	30%	38%	30%	39%	16%	14%	24%	28%	22%
Kalmar	29%	43%	25%	30%	20%	22%	23%	29%	26%
Mönsterås	37%	46%	32%	36%	21%	17%	23%	31%	25%
Mörbylånga	33%	45%	23%	22%	17%	19%	28%	34%	28%
Nybro	39%	49%	27%	35%	18%	20%	23%	34%	27%
Oskarshamn	30%	42%	26%	29%	18%	20%	25%	32%	30%
Torsås	37%	45%	31%	34%	17%	18%	25%	36%	36%
Vimmerby	27%	39%	24%	27%	22%	20%	26%	33%	28%
Västervik	27%	38%	24%	30%	20%	16%	19%	27%	24%

Tabellen ovan redovisar årets resultat för Kalmar län i relation till årets resultat i kommunerna.

Sammanfattande analys

- Sammanfattningsvis framgår det tydligt könsskillnader vid val av inriktning på gymnasiet. Killar väljer i högre utsträckning yrkesprogram jämfört med tjejer, medan en större andel tjejer än killar väljer högskoleförberedande program.
- Skillnader i val av gymnasieprogram har flera möjliga orsaker. Det är känt att tjejer tenderar att prestera bättre i skolan vilket gör att de i högre grad söker sig till mer teoretiska studier. Andra orsaker kan vara att preferenserna bland tjejer och killar i grunden skiljer sig åt på gruppnivå och även att intresset bland killar för det teoretiska har minskat över tid.
- Det är stor skillnad mellan killar och tjejer i vilken utsträckning man vill vara med och påverka olika aspekter inom skolväsendet. Överlag vill tjejer vara med och påverka i större utsträckning än vad killar vill.
- Killar upplever i högre utsträckning än tjejer att de får vara med och påverka. I båda årskurserna är det fler tjejer som uppger att de vill vara med och påverka inom samtliga skolaspekter medan det är en större andel killar som uppger att de faktiskt får vara med och påverka. Denna rapport kan inte besvara till vilken utsträckning det i praktiken förekommer en snedfördelning i möjligheten att kunna påverka i skolan men upplevelserna kvarstår. Att fler killar än tjejer upplever att de får vara med och påverka kan bero på att deras förväntningar på inflytande skiljer sig från tjejers och att de därför överskattar sitt inflytande jämfört med tjejer. Alternativt har tjejer eventuellt för höga förväntningar vilket på samma sätt leder till att de upplever sig ha lägre påverkan än önskat.
- Som nämnt tidigare i rapporten är nöjdhet och inflytande två faktorer som kan korrelera vilket skulle kunna förklara varför det uppstår skillnader i nöjdhet mellan killar och tjejer. Killar är överlag mer nöjda med skolan, i synnerhet vad gäller stämningen i skolan där det påvisats en könsskillnad på 12 procentenheter. Liknande mönster återkommer över tid. Killar är totalt sett mer nöjda än tjejer på samtliga punkter förutom huruvida lärarna behandlar killar och tjejer lika.
- Slutligen uppger fler tjejer att det förekommer sexuella trakasserier i skolan medan det är fler killar som upplever förekomsten av våld i skolan. Detta stämmer överens med statistiken i samhället där fler killar utsätts för fysiskt våld medan fler tjejer utsätts för sexuellt våld.

Delaktighet & inflytande

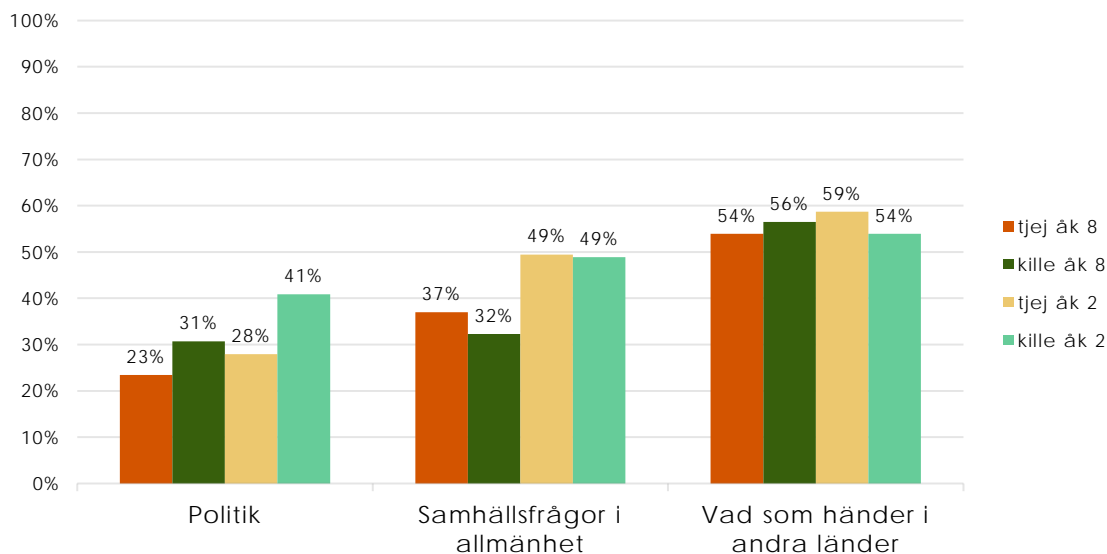
Att främja ungas inflytande över samhällsutvecklingen och delaktighet i de politiska beslutsprocesserna är i den svenska ungdomspolitiken ett centralt mål. Ungas inflytande i beslutsprocesser stärker kännedom om och tillit till det demokratiska systemet. Ungdomars kunskaper är värdefulla resurser för den framtida samhällsutvecklingen.

I rapporten "Ungas inflytande" framgår det att både kommuner och regioner bedriver en omfattande verksamhet att stärka ungas inflytande. Rapporten visar att ungas möjligheter till dialog med lokala beslutsfattare har ökat de senaste fyra åren men samtidigt så visar den också att ungas åsikter och kunskaper sällan har en reell inverkan i det lokala beslutsfattandet. Slutsatsen ligger även väl i linje med ungas egen syn på möjligheter till inflytande. Varannan kommun eller region har ett eller fler inflytandeforum för unga men det är betydligt vanligare att tjejer engagerar sig i forumen än killar. Ungefär var tredje inflytandeforum har en jämn könsfördelning bland deltagarna.³

Intresse för olika frågor

Ungdomarna svarade på frågor om hur intresserade de är av politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder, se diagram D1 nedan och tillhörande kommentarer på nästkommande sida.

D1. Hur intresserad är du av följande?
Andel som svarat "mycket intresserad" eller "ganska intresserad"

3. Sveriges Kommuner och Regioner. *Ungas inflytande – ungas inflytande i den lokala beslutsprocessen*. 2019.

Delaktighet & inflytande

Intresse för olika frågor D1

Det är framförallt alternativet "Vad som händer i andra länder" som flest ungdomar i båda årskurserna angett att de är "mycket" eller "ganska intresserade" av. Det framgår inga större könsskillnader.

Vad gäller intresset för samhällsfrågor är intresset större bland killar och tjejer i årskurs 2 på gymnasiet än vad det är bland killar och tjejer i årskurs 8 på högstadiet. Inom årskurs 2 redovisas inga större könsskillnader angående intresset för samhällsfrågor. Det är en liten större andel tjejer i årskurs 8 som antingen är "mycket" eller "ganska" intresserade av samhällsfrågor i allmänhet.

När det kommer till politik är det en tydlig könsskillnad mellan tjejerna och killarna i årskurs 2 på gymnasiet.

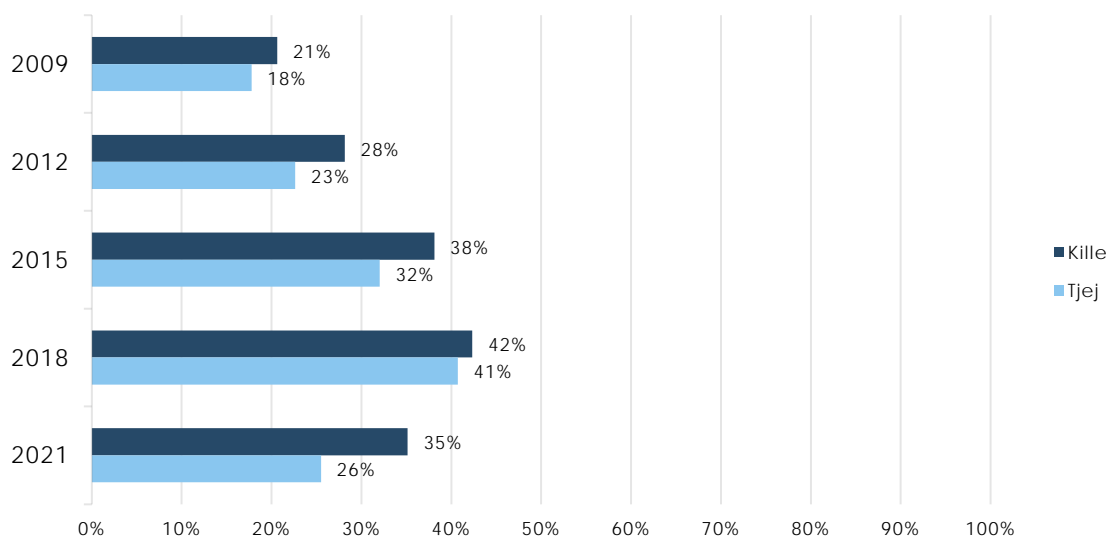
Drygt 4 av 10 killar uppger att de är ganska eller mycket intresserade av politik medan nästan 3 av 10 tjejer uppger samma sak.

Även bland tjejerna och killarna i årskurs 8 är det fler killar än tjejer som uppgett att de är intresserade av politik.

Intresse för olika frågor över tid – bland tjejer och killar

Genom nedanstående diagram D1a, framgår det att intresset för politik har varit större bland killarna i jämförelse med tjejerna under samtliga mätningar sedan 2009. Skillnaden har gradvis ökat mellan de olika mättillfällena.

D1a. Andel mycket eller ganska intresserade, Politik: Utveckling över tid

Delaktighet & inflytande

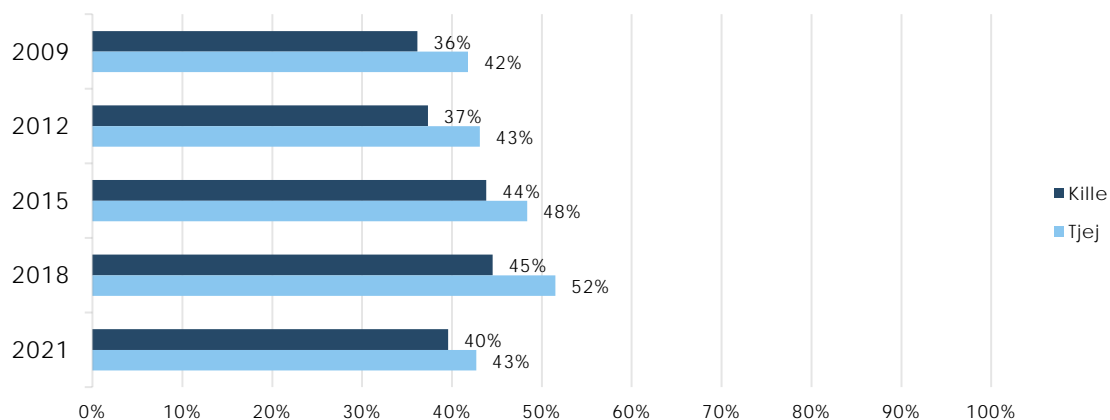
Intresse för politik, samhällsfrågor samt vad som händer i andra länder över tid.

Det är något fler tjejer än killar som uppger att de är intresserade av samhällsfrågor i allmänhet (se nedanstående diagram).

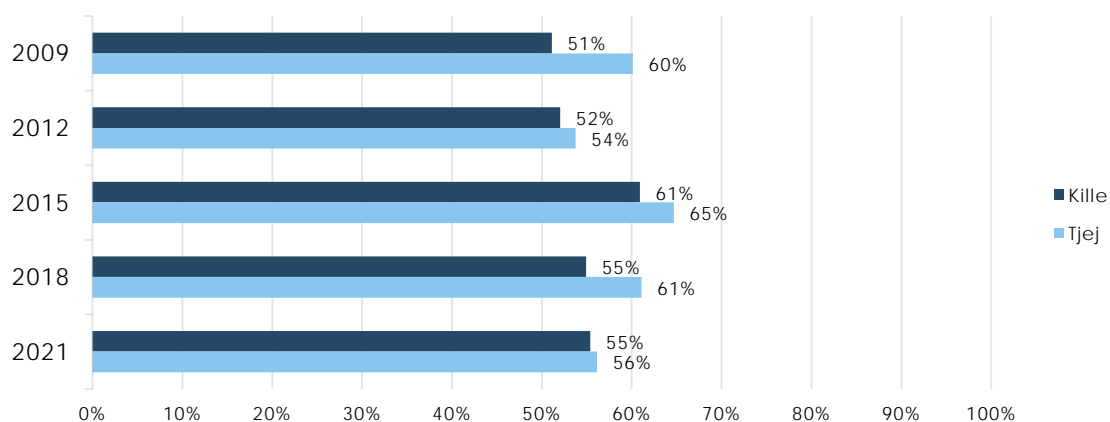
Intresset för samhällsfrågor har varit något större bland tjejer under samtliga mätningar sedan 2009.

Vad gäller intresset för vad som händer i andra länder kan vi även här se en liten skillnad, där tjejerna är något mer intresserade än killarna.

D1a. Andel mycket eller ganska intresserade, Samhällsfrågor i allmänhet: Utveckling över tid

D1a. Andel mycket eller ganska intresserade, Vad som händer i andra länder: Utveckling över tid

Delaktighet & inflytande

D1. Hur intresserad är du av följande?

Andel som svarat "mycket intresserad" eller "ganska intresserad"

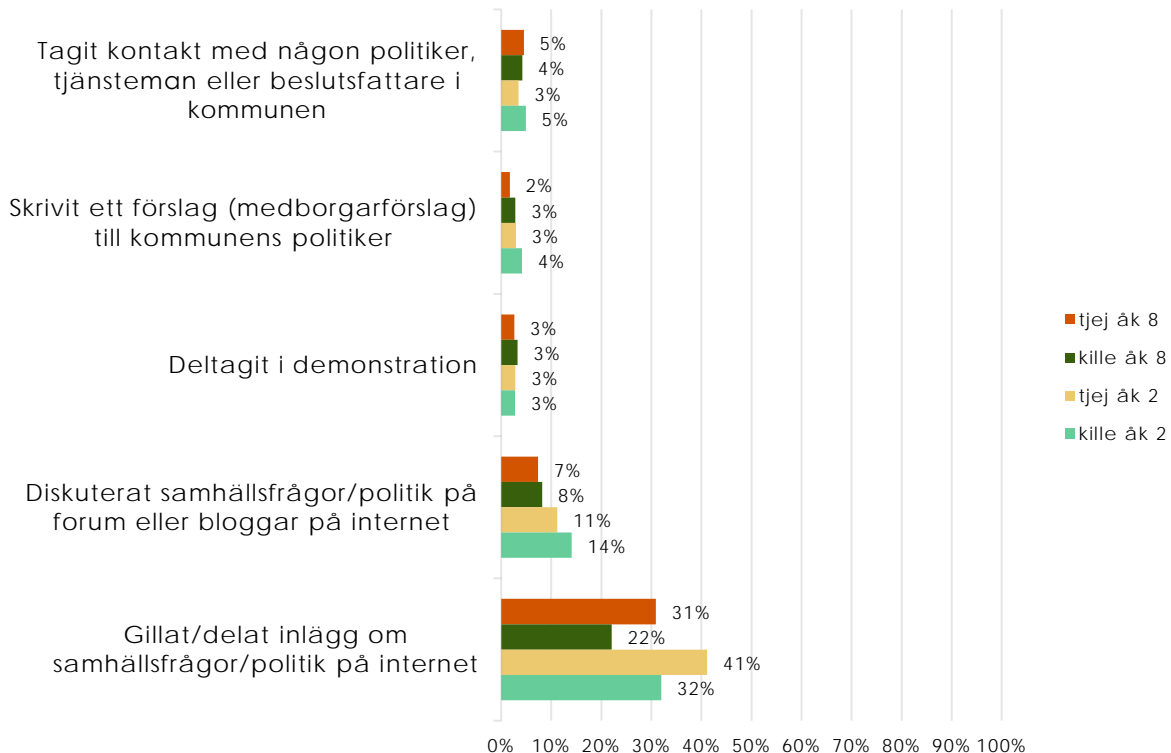
	Politik	Samhällsfrågor i allmänhet	Vad som händer i andra länder
Rikssnitt	30%	41%	54%
Kalmar län	31%	41%	56%
Borgholm	24%	36%	53%
Emmaboda	35%	40%	59%
Hultsfred	29%	41%	58%
Högsby	26%	39%	58%
Kalmar	31%	43%	58%
Mönsterås	36%	43%	52%
Mörbylånga	31%	46%	58%
Nybro	34%	40%	54%
Oskarshamn	33%	45%	57%
Torsås	29%	33%	55%
Vimmerby	22%	31%	47%
Västervik	30%	41%	53%

Tabellen ovan redovisar årets resultat för Kalmar län i relation till årets resultat i kommunerna.

Delaktighet & inflytande

D2. Under de senaste 12 månaderna, har du gjort något av följande?
Andel som svarat "ja"

Aktivt samhällsengagemang

I Lupp-enkäten ställs inte någon fråga om politiskt engagemang i partier, men däremot finns det andra typer av frågor som behandlar politiskt engagemang under det senaste året.

I diagram D2 framgår det att ungdomarna framförallt gillat/delat inlägg om samhällsfrågor/politik på internet. Det är fler tjejer än killar i båda årskurserna som gillat eller delat inlägg om samhällsfrågor/politik på internet.

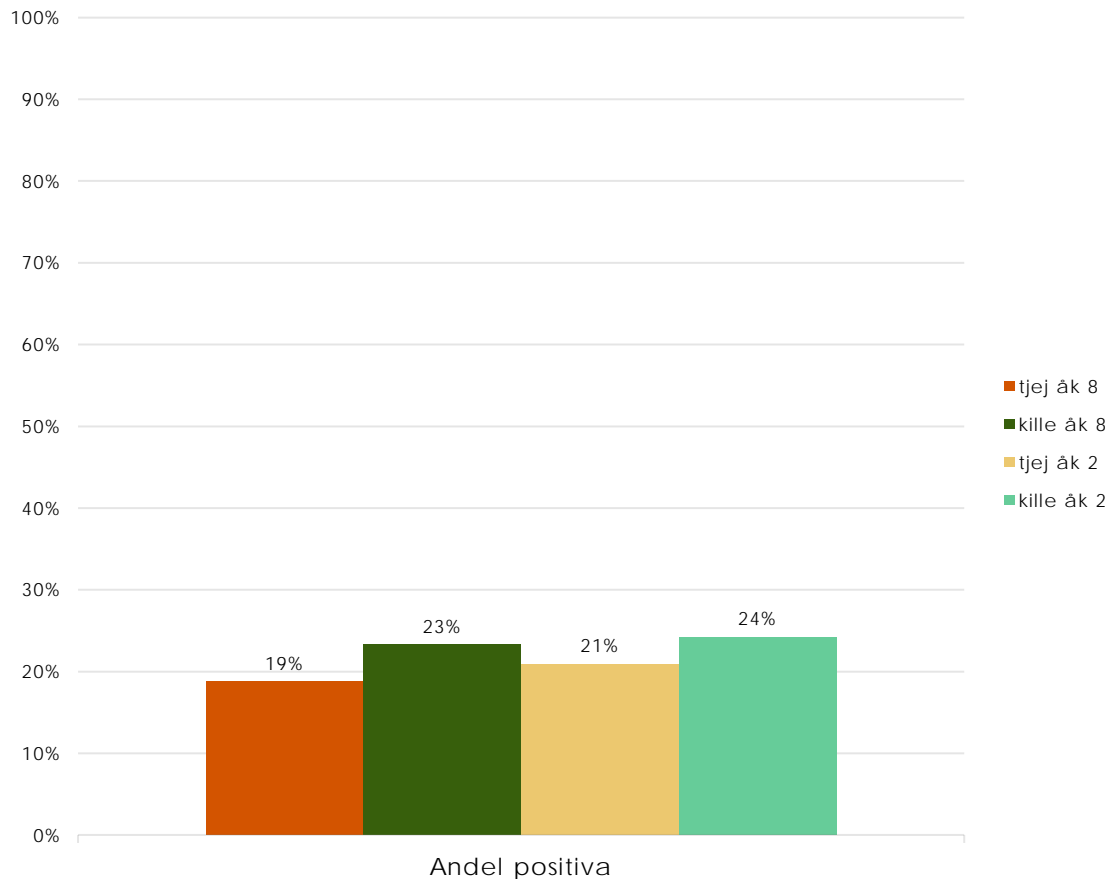
Ungefär 1 av 10 uppger att de diskuterar samhällsfrågor eller politik på forum eller bloggar på internet.

De övriga formerna för engagemang är tydligt mindre vanliga bland killar och tjejer i Kalmar län.

Delaktighet & inflytande

D3. Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter

Möjligheter att påverka

En viktig faktor för att kunna öka ungas delaktighet är att unga faktiskt känner att de har möjligheter att få sin röst hörd.

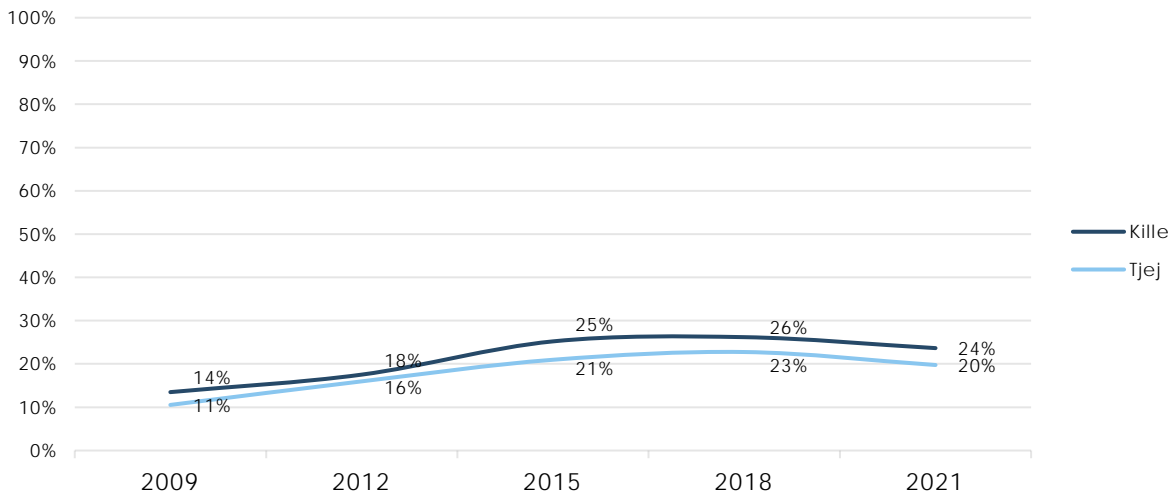
Ungefär 2 av 10 ungdomar i Kalmar län svarar att de har ganska eller mycket stora möjligheter att påverka.

Tjejer i årskurs 8 svarar i lägst grad att de har möjligheter att föra fram sina åsikter medan killar i årskurs 2 i högst grad svarar att de har möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen.

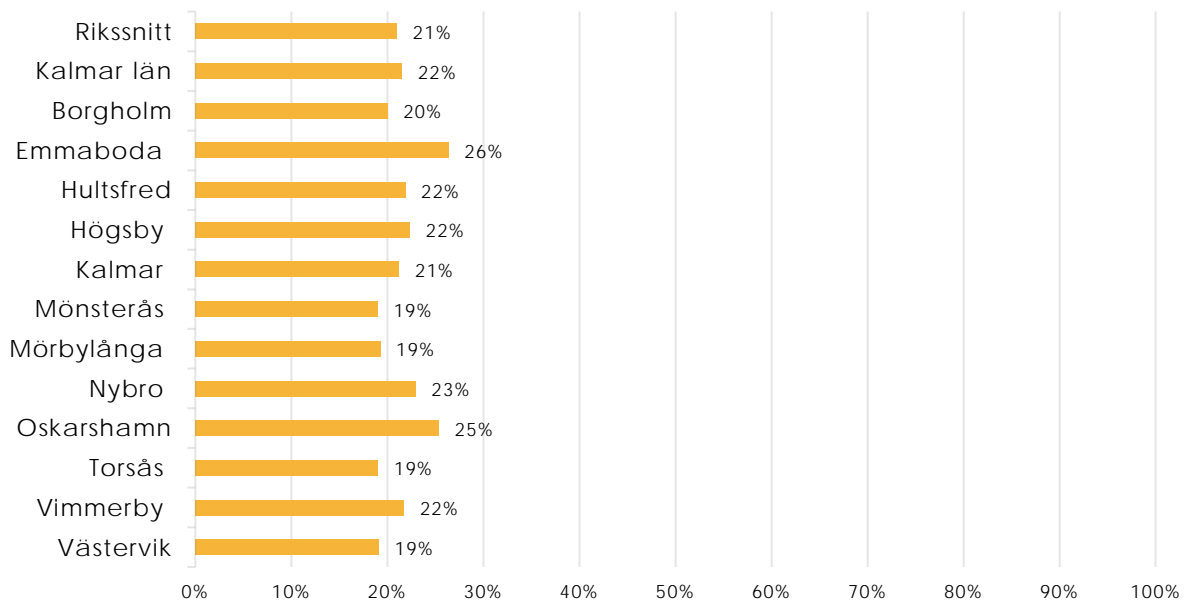
Delaktighet & inflytande

D3. Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter

I diagram D3 framgår det att andelen tjejer som upplever att de har mycket eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till beslutstagare i kommunen har minskat med 2 procentenheter sedan 2018. På samma fråga har andelen killar minskat med 3 procentenheter.

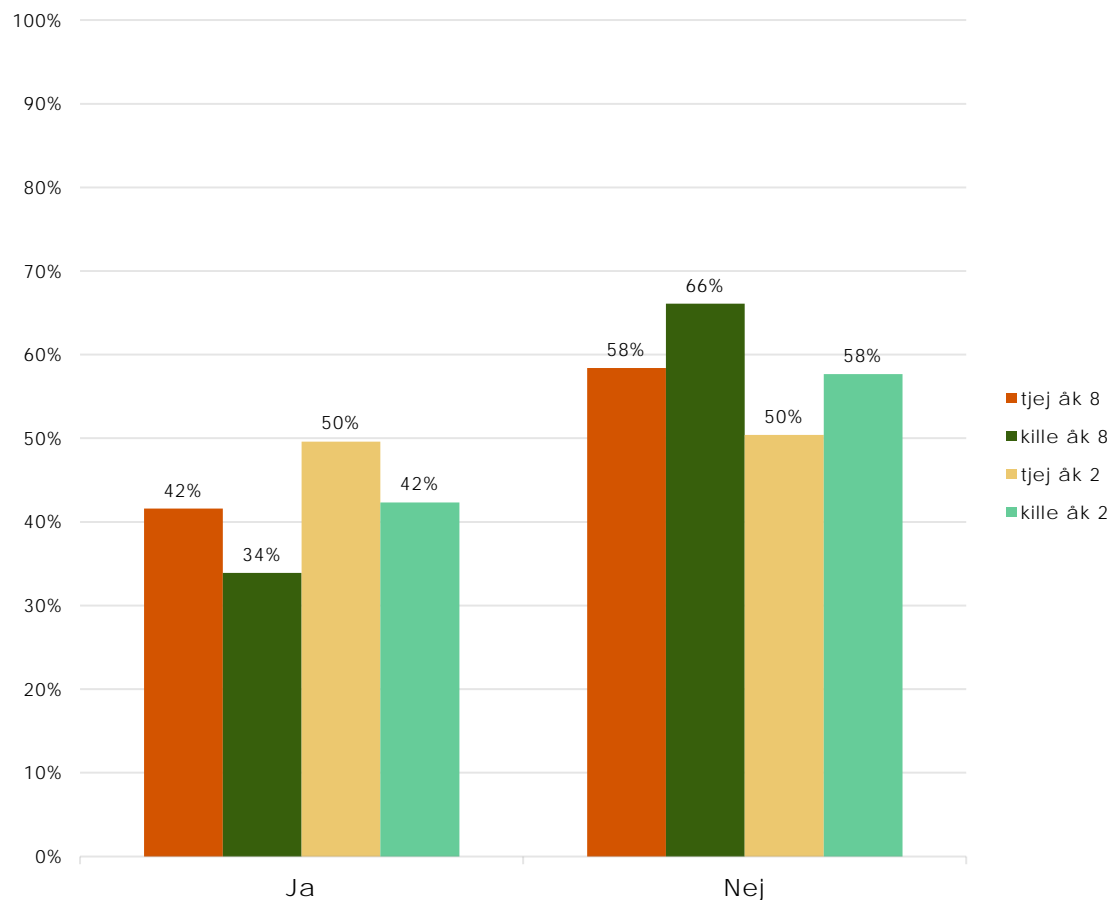
D3b. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter:
Per kommun

Delaktighet & inflytande

D4. Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?

Viljan att vara med och påverka

Resultatet i diagram D4 visar att det är en större andel killar i båda årskurserna som uppger att de inte vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen i jämförelse med andelen tjejer.

Dessutom är det fler gymnasieelever än högstadieelever som vill vara med och påverka.

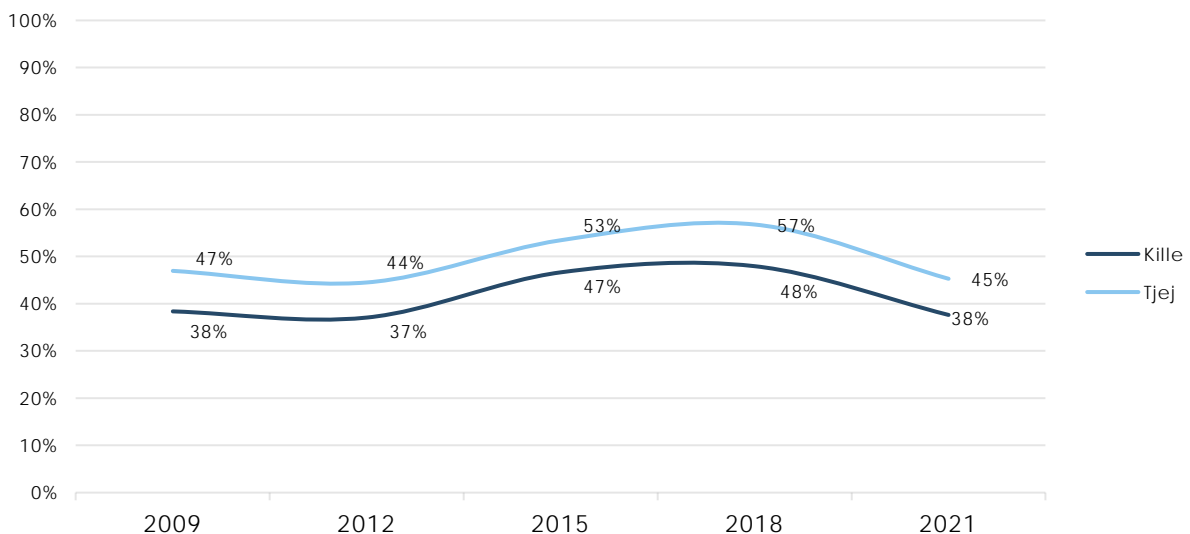
Delaktighet & inflytande

Viljan att vara med och påverka

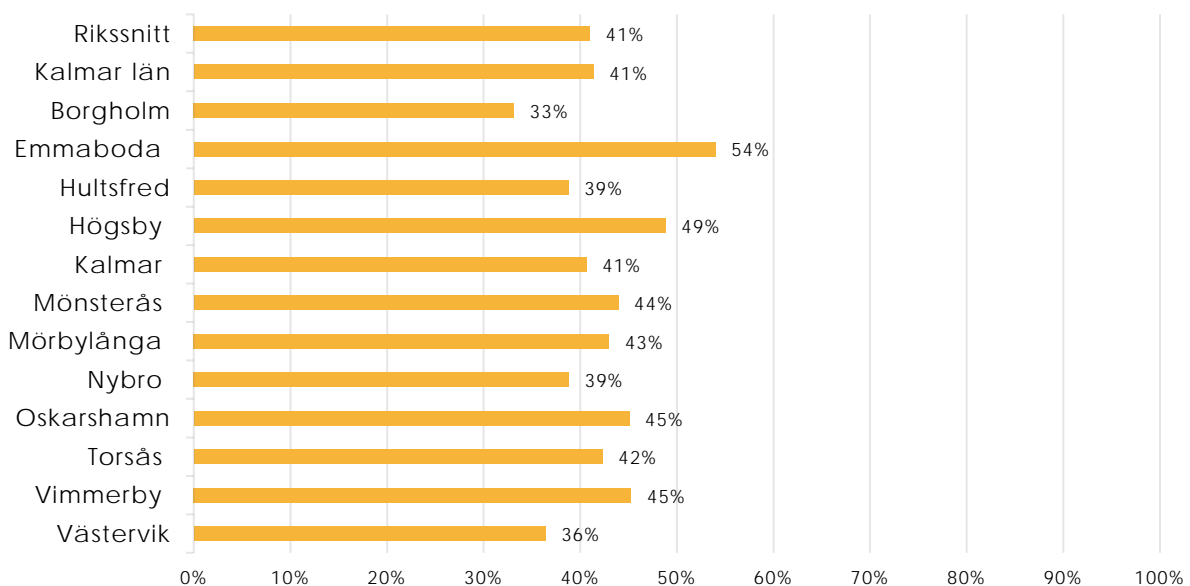
Överlag har viljan att vara med och påverka i kommunen en tendens att variera kraftigt över tid. Över tid har det skett en tydlig negativ utveckling av andelen ungdomar som vill vara med och påverka i kommunen.

Sedan 2018 har andelen tjejer minskat med 12 procentenheter och andelen killar minskat med 10 procentenheter. Fler tjejer än killar uppger att de vill vara med och påverka.

D4a. Andel som vill påverka i kommunen: Utveckling över tid

D4b. Andel som vill påverka i kommunen: Per kommun

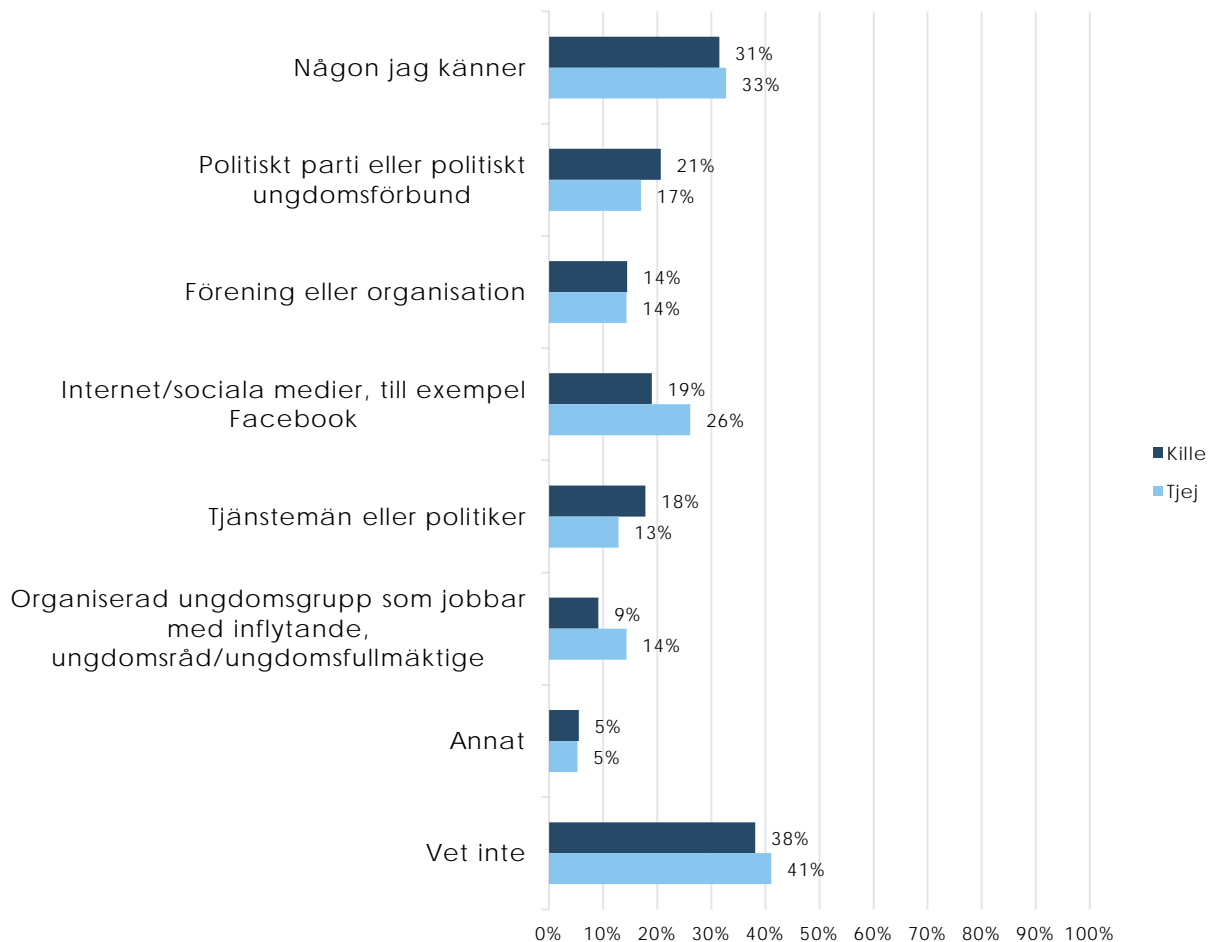

Delaktighet & inflytande

D4c. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?

Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka

De som svarade att de vill påverka i kommunen fick en följdfråga gällande vem de skulle vända sig till om de vill påverka något.

Ungefär 4 av 10 ungdomar svarar att de inte vet vart de skulle vända sig.

1 av 3 uppger att de skulle vända sig till någon de känner.

Ungefär en femtedel av killarna och en dryg fjärdedel av tjejerna anger att de skulle använda sig av internet/sociala medier som ett forum för att kunna påverka något i kommunen.

Totalt sett vill fler killar än tjejer vända sig till tjänstepersoner eller politiker samt politiska partier eller ungdomsförbund.

Delaktighet & inflytande

Vad killar och tjejer vill påverka baserat på fritextsvar

Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator) har granskat samtliga fritextsvar och valt ut några som representerar ämnen som varit mer förekommande.

Inledningsvis framgår en vilja att påverka olika kommunala satsningar så som mer ekonomiska medel till kulturskolorna samt kollektivtrafiken för att möjliggöra gratis resande för ungdomar.

Vissa andra svar framhävde frågor om trygghet och säkerhet där det specifikt handlade om exempelvis duschbås i omklädningsrum till förhindrandet av mobbning, rasism och sexism.

D4c. Vad vill du påverka?

"Vad kommunen satsar pengar på. Vill gärna att man uppmärksammar kulturskolorna och ger mer pengar till dem. Skulle vilja prata med någon om att anordna parader eller tillställningar i kommunen, i samband med kulturskolorna."

"Att kollektivtrafiken ska vara gratis så man kan åka till kompisar och till idrotter när man vill. Att det bara får arbeta utbildad personal på skolor."

"Hur vi som ungdomar har det och om vår säkerhet och trygghet. Jag vill att alla ungdomar ska känna sig välkomna och inte rädda (via ex. duschbås i omklädningsrum)"

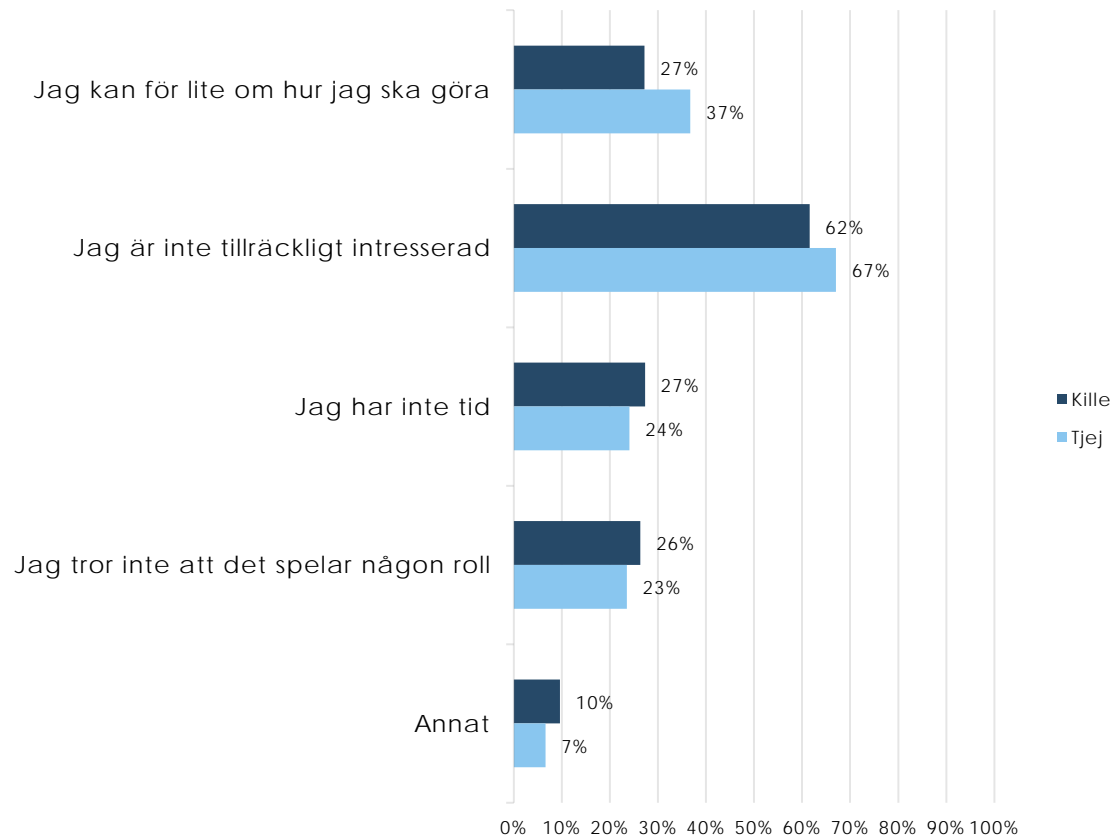
"Jag vill kunna påverka min kommun så att inte mobbning förekommer i skolan. Samma gäller med rasism och sexism."

Delaktighet & inflytande

D4d. Vilken eller vilka är anledningarna till att du inte vill vara med och påverka?
Besvarades endast av de som svarat att de inte vill påverka

Killar och tjejer med en vilja att inte påverka

Diagram D4d ovan redovisar att majoriteten, drygt 6 av 10 killar och nästan 7 av 10 tjejer anser att de inte är tillräckligt intresserade av att påverka.

Cirka 1 av 3 ungdomar svarar att de kan för lite om hur man ska göra.

Ungefär 1 av 4 svarade både att de inte har tid och att de inte tror att det spelar någon roll.

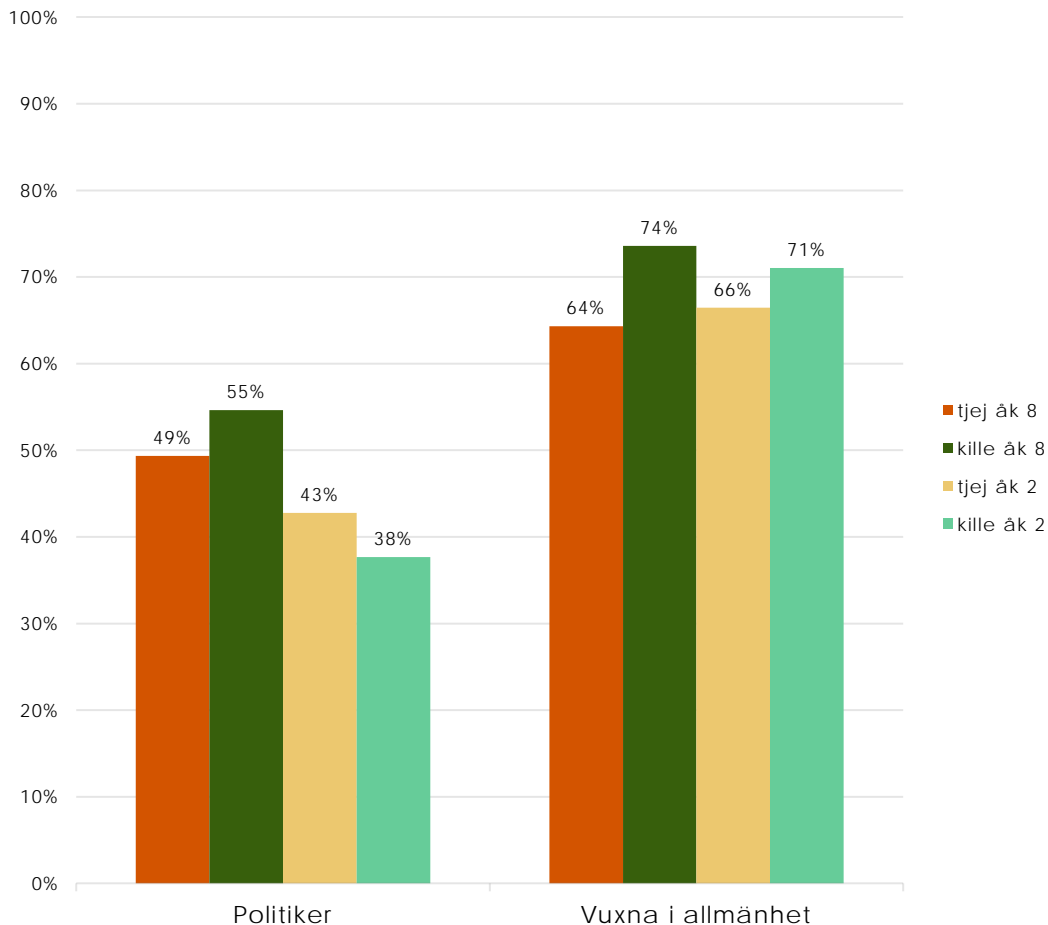
Totalt sett svarar fler tjejer än killar att de kan för lite om hur man ska göra och att de inte är tillräckligt intresserade medan killar i högre grad svarar att de inte har tid och att de inte tror det spelar någon roll eller någon annan orsak.

Delaktighet & inflytande

D5. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?

Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort"

Förtroende för politiker och vuxna

Killarna och tjejerna fick svara på en fråga om hur stort förtroende de har för vuxna i allmänhet respektive politiker.

Tydligt är att majoriteten av ungdomar har stort förtroende för vuxna i allmänhet medan förtroendet för politiker är lägre bland både killar och tjejer i båda årskurserna.

Majoriteten av killarna i årskurs 8 svarar att de har stort förtroende för politiker.

Delaktighet & inflytande

Förtroende för politiker och vuxna

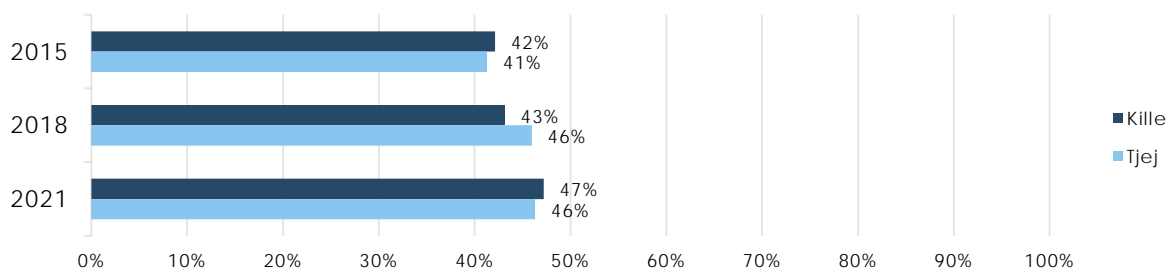
Nedanstående diagram D5a redovisar förtroendet för politiker och vuxna över tid bland killar och tjejer i Kalmar län.

Vad gäller förtroendet för politiker redovisas inga anmärkningsvärda skillnader mellan killarna och tjejerna. Nästan hälften av ungdomarna känner förtroende för politiker.

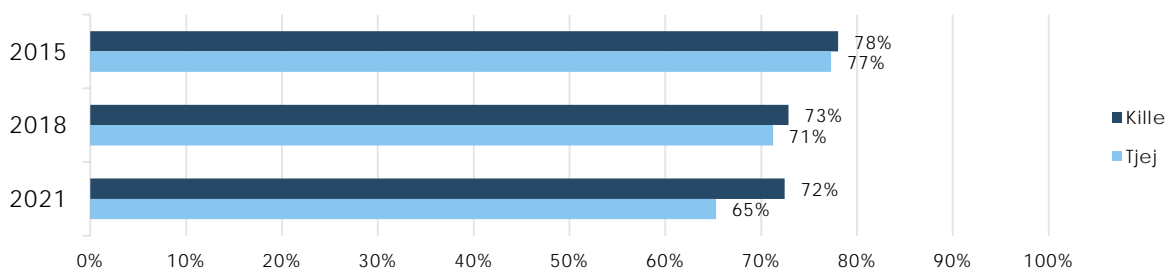
Förtroendet för vuxna i allmänhet har sedan mätningen 2015 minskat, i synnerhet bland tjejerna.

Det är drygt 7 av 10 killar som känner förtroende för vuxna medan nästan 7 av 10 tjejer känner detsamma.

D5a. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?: Politiker
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort" Utveckling över tid

D5a. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?: Vuxna i allmänhet
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort" Utveckling över tid

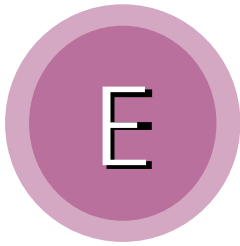

Delaktighet & inflytande

Sammanfattande analys

- Sammanfattningsvis framgår inga större könsskillnader i upplevelsen av att kunna föra fram sina åsikter. Över tid är det däremot konsekvent en lite större andel killar än tjejer som upplever att de har möjligheter att påverka i frågor som rör kommunen.
- Viljan att påverka i frågor som rör kommunen är större hos tjejer än hos killar i samtliga mätningar över tid. Samtidigt är det fler killar som upplever att de har möjlighet till påverkan i frågor som rör kommunen.
- Anledningen till varför man inte vill påverka varierar, men det är anmärkningsvärt att betydligt fler tjejer än killar uppger att de inte vet hur man ska göra för att påverka. Denna skillnad kan bero på flera faktorer. En möjlig förklaring kan vara att killar har ett större intresse för politik och därmed en större kunskap om hur beslutsvägarna fungerar.
- Killar och tjejer är ungefär lika intresserade av samhällsfrågor och vad som händer i andra länder. Över tid har intresset varit större bland tjejer men könsskillnaderna har minskat i årets mätning.
- Det finns inga större skillnader mellan könen när det gäller kontaktvägar för att påverka något i kommunen men ungefär 7 procentenheter fler tjejer än killar uppger att de använder sig av internet/sociala medier så som Facebook.
- Fler killar än tjejer har förtroende för vuxna i allmänhet medan det inte syns några större könsskillnader vad gäller förtroendet för politiker.

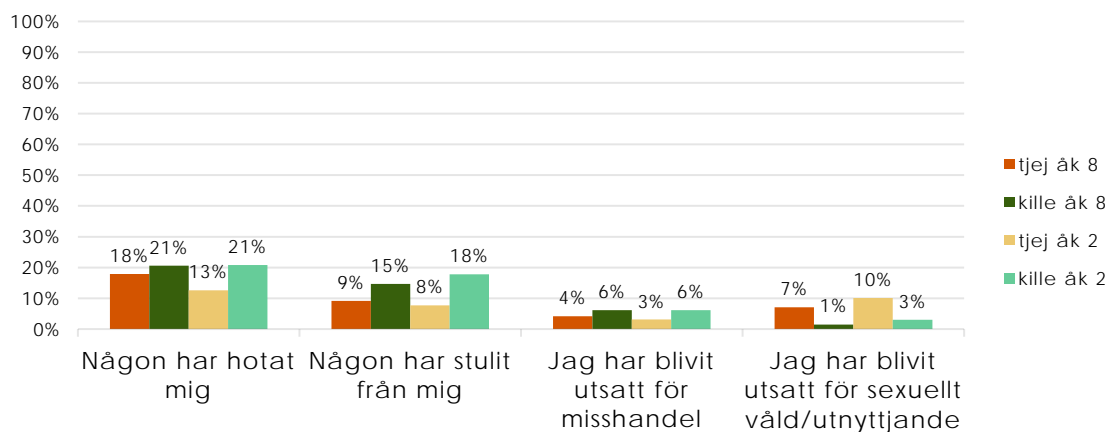

Trygghet

Det är alla barn och ungas rättighet till en trygg uppväxt, fri från våld och trakasserier. MUCF tillsammans med Barnombudsmannen menar att det krävs ett samlat grepp från myndigheter, regionala och lokala aktörer såväl som civilsamhället för att det ska åstadkommas. Ett led i det förebyggande arbetet är därmed att öka medvetenheten om ungas utsatthet för både brott, våld och känslan av trygghet. Att utsättas för något typ av våld kan generera en rad olika negativa konsekvenser men rädslan för att återupprepat utsättas kan göra så att man begränsar sin tillvaro och undviker olika sammanhang. Senare i analysen fastställs det att det förekommer tydliga skillnader mellan tjejer och killar vad gäller sexualbrott där fler tjejer än killar uppger att de utsatts vid något tillfälle under de senaste tolv månaderna. En annan skillnad mellan könen som hittills inte verkar minska över tid är känslan av otrygghet i det egna bostadsområdet där tjejer är överrepresenterade. Samtidigt är killar något mer utsatta för lindrigare våld än tjejer. Det grövre våldet är mindre omfattande och där är skillnaderna mellan killar och tjejer inte lika påtagligt.⁴

E1. Nu vill vi att du tänker tillbaka på de senaste sex månaderna. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja"

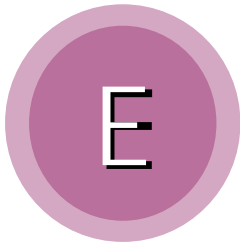
Utsatthet för brott och otrygga situationer

I enkäten fick ungdomarna svara på om de har blivit utsatta för något av ovanstående otrygga situationer och brott.

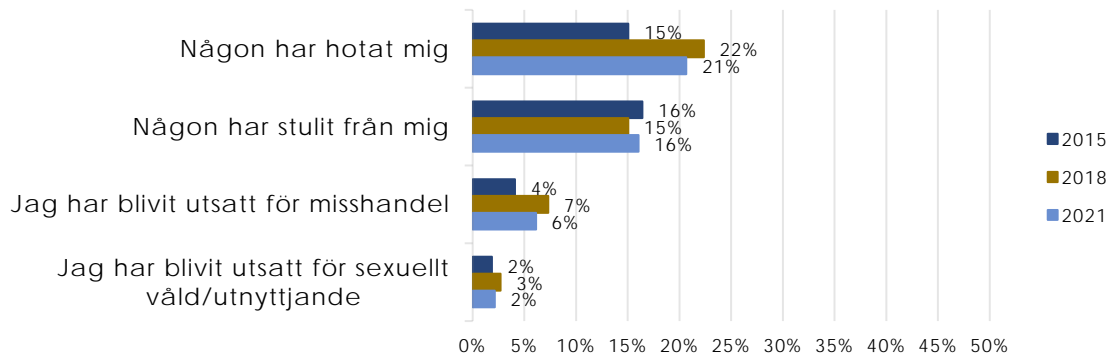
En större andel killar än tjejer i båda årskurserna uppger att de blivit hotade under de senaste 6 månaderna, likaså fått något bestulet.

En större andel tjejer i relation till killar i båda årskurserna uppger att de under de senaste 6 månaderna utsatts för sexuellt våld/utnyttjande.

4. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. *Barn och unga som utsatts för brott – Kort analys av Barnombudsmannen och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. 2021.*

Kille: Har något av detta hänt dig? Andel "ja"
Utveckling över tid

Utsatthet för brott och otrygga situationer

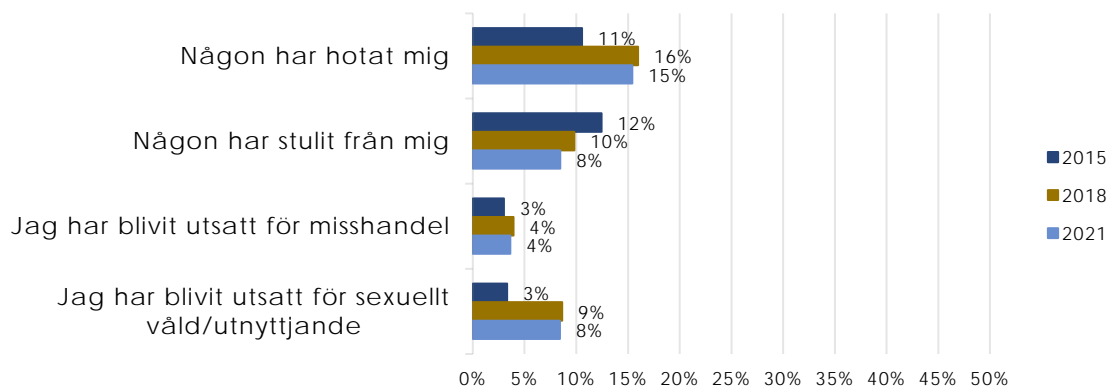
Andelen killar som blivit utsatta för hot, misshandel och sexuellt våld/utnyttjande har minskat något i samtliga fall sedan mätningen 2018. Däremot i relation till 2015 ligger årets siffror vad gäller hot och misshandel på högre nivåer.

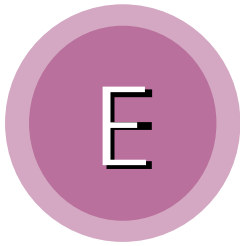
Andelen killar utsatta för stöld ligger på stabila nivåer under samtliga mätningar.

Andelen tjejer som blivit utsatta för hot samt sexuellt våld/utnyttjande har minskat lite sedan 2018.

Andelen tjejer som blivit utsatta för stöld har dock minskat stadigt med 4 procentenheter sedan 2018. Andelen som blivit utsatta för misshandel har legat på samma nivå sedan 2018.

Tjej: Har något av detta hänt dig? Andel "ja"
Utveckling över tid

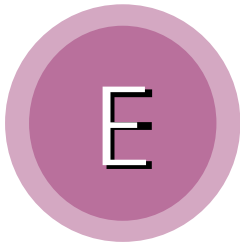

Trygghet

E1. Har något av detta hänt dig? Andel ja: per kommun

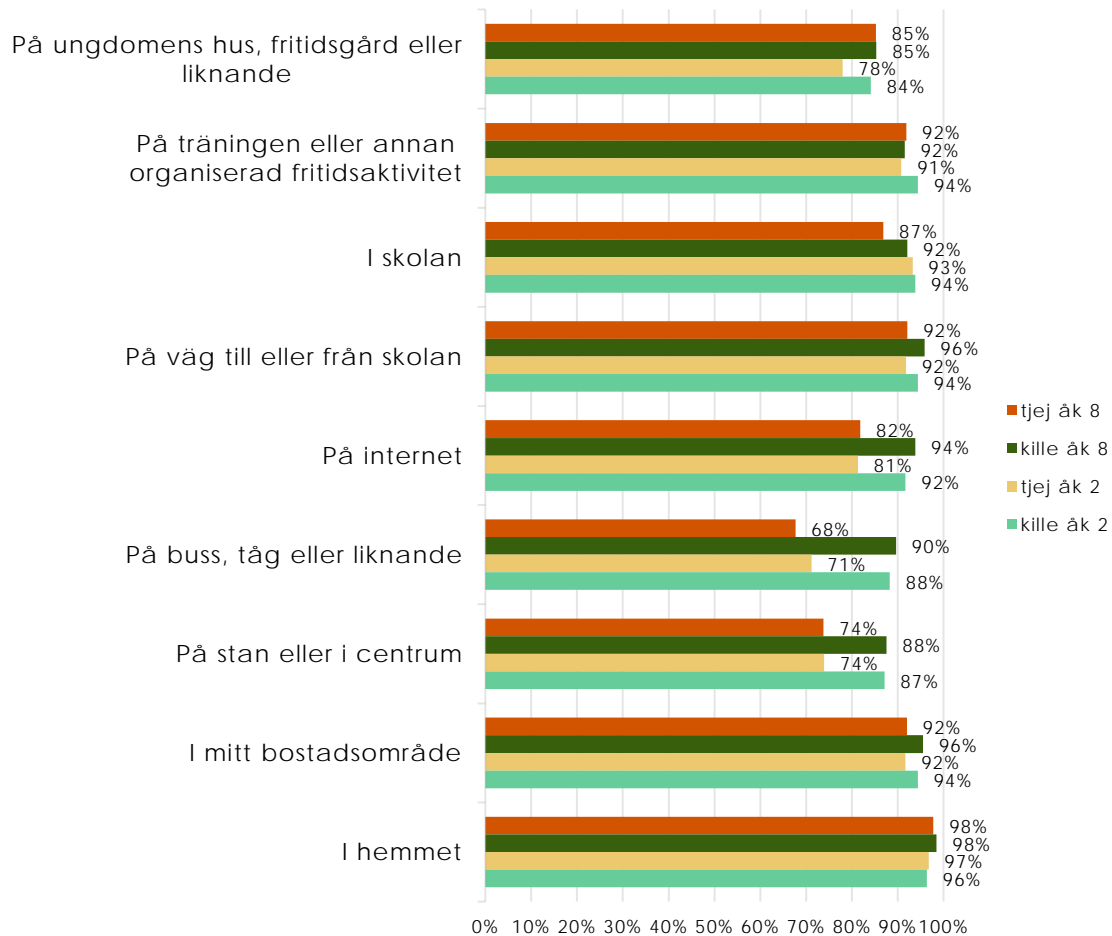
	Någon har hotat mig	Någon har stulit från mig	Jag har blivit utsatt för misshandel	Jag har blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande
Rikssnitt	18%	12%	5%	6%
Kalmar län	19%	12%	5%	6%
Borgholm	18%	11%	6%	10%
Emmaboda	21%	13%	8%	4%
Hultsfred	25%	14%	6%	4%
Högsby	19%	13%	14%	7%
Kalmar	18%	12%	5%	6%
Mönsterås	18%	11%	4%	2%
Mörbylånga	16%	11%	2%	2%
Nybro	21%	14%	5%	7%
Oskarshamn	13%	10%	4%	4%
Torsås	16%	9%	5%	6%
Vimmerby	17%	10%	4%	6%
Västervik	22%	17%	6%	7%

Ovanstående tabell redovisar årets resultat för Kalmar län i relation till kommunernas resultat. Tabellen redovisar bland annat att kommunernas resultat står sig jämförelsevis jämt med Kalmar läns resultat.

Trygghet

E2. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat att de "alltid" eller "oftast" är trygga

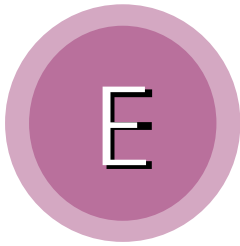
Trygghet

Ungdomarna fick svara på en fråga om hur trygga de upplever att de är på olika fysiska platser i kommunen samt på internet.

Nästan samtliga känner sig trygga i hemmet, i sitt bostadsområde, på träningen och på väg till eller från skolan.

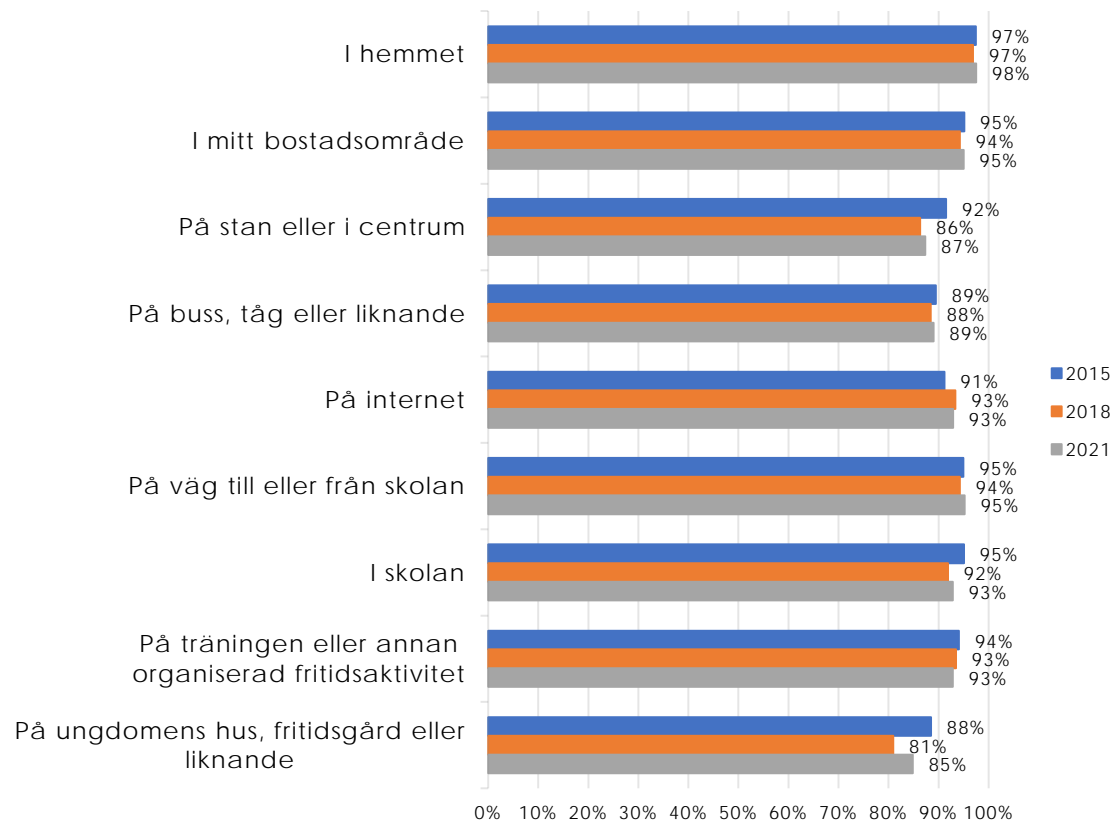
De platser där eleverna, och framförallt tjejerna, i lägre utsträckning känner sig trygga på är på stan eller i centrum, i kollektivtrafiken samt på internet.

Killarna känner sig minst trygga på fritidsgårdarna medan tjejer känner sig minst trygga i kollektivtrafiken.

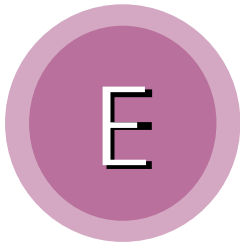
Trygghet

Kille: Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Utveckling över tid

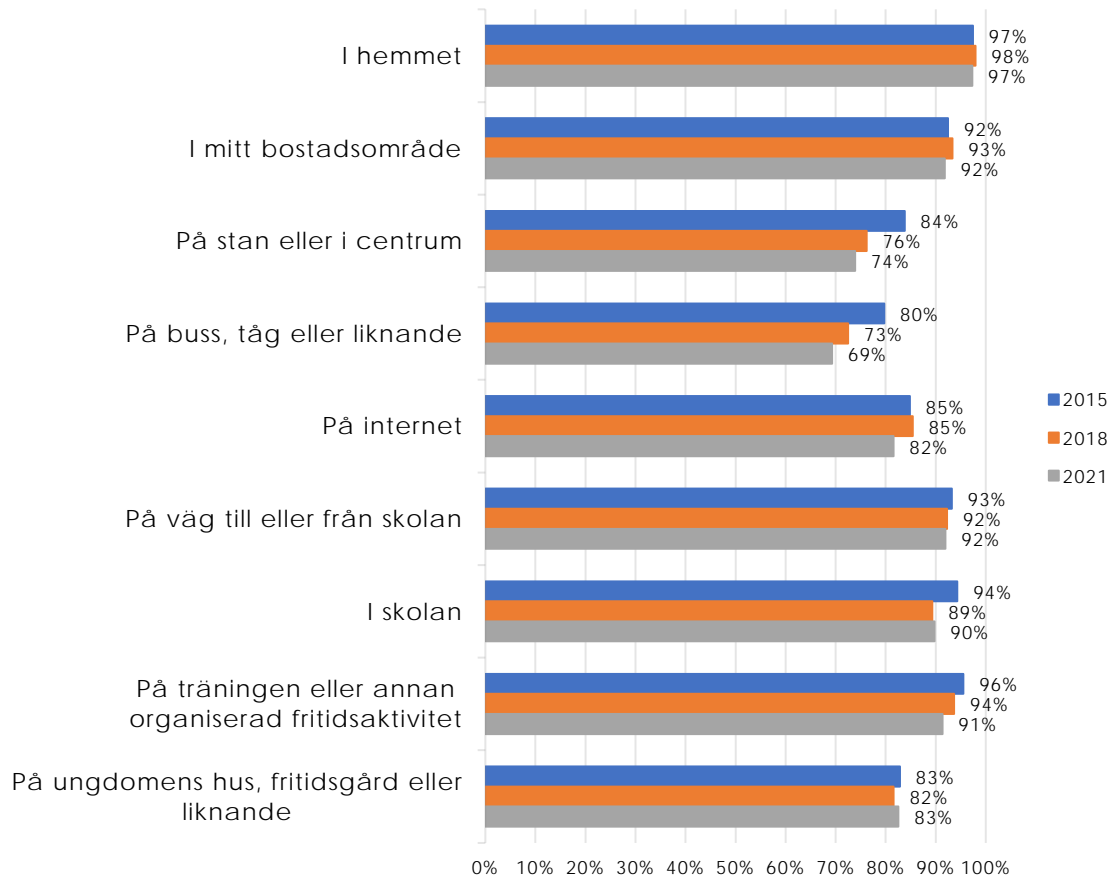
Trygghet

Undersöks utvecklingen över tid kopplat till killarna framgår det att tryggheten har ökat marginellt på de flesta platser sedan 2018.

Trygghet

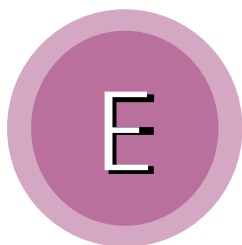
Tjej: Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Utveckling över tid

Trygghet

Över tid uppger tjejer att tryggheten minskat marginellt sedan 2018. Undantagen är tryggheten på fritidsgårdarna och skolan som har ökat med 1 procentenhet samt tryggheten "på väg till eller från skolan" som ligger på samma nivå som vid 2018.

På de flesta platser har tryggheten minskat med 1-2 procentenheter men den största trygghetsförändringen har skett på internet där tryggheten har minskat med 4 procentenheter.

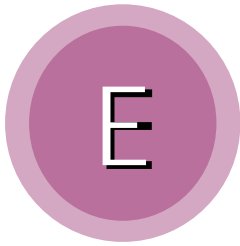

Trygghet

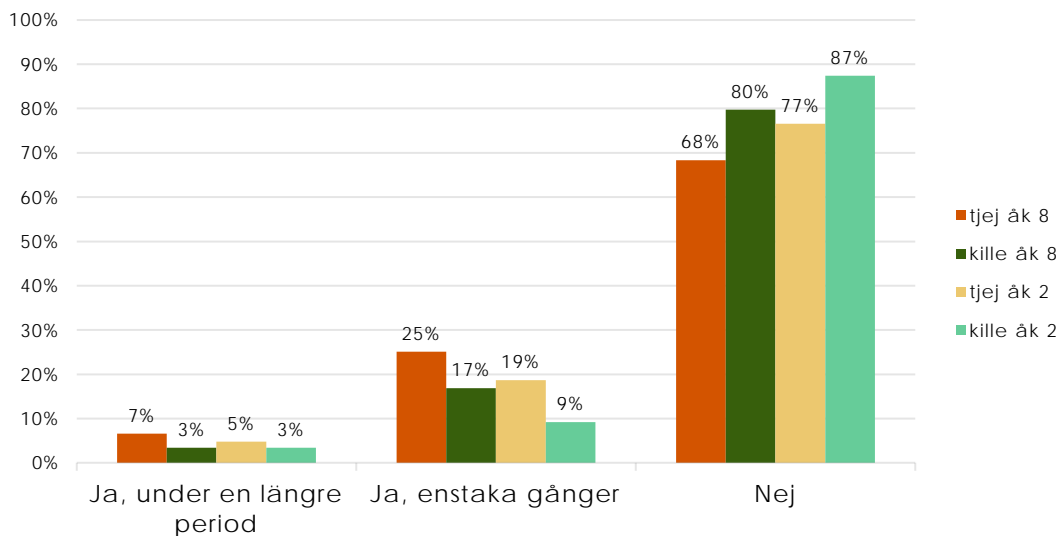
E2c. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast" Per kommun

	I hemmet	I mitt bostadsområde	På stan eller i centrum	På buss, tåg eller liknande	På internet	På väg till eller från skolan	I skolan	På träning eller annan organiserad fritidsaktivitet	På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande
Rikssnitt	97%	93%	79%	78%	88%	91%	90%	92%	80%
Kalmar län	97%	93%	80%	79%	87%	93%	91%	92%	83%
Borgholm	96%	96%	74%	79%	86%	94%	88%	89%	83%
Emmaboda	93%	91%	74%	76%	91%	88%	85%	86%	72%
Hultsfred	96%	91%	72%	74%	84%	91%	89%	90%	82%
Högsby	99%	92%	76%	73%	87%	89%	82%	93%	92%
Kalmar	97%	92%	82%	79%	86%	94%	92%	92%	84%
Mönsterås	98%	92%	83%	82%	86%	92%	92%	90%	87%
Mörbylånga	99%	97%	84%	83%	92%	96%	95%	96%	86%
Nybro	97%	93%	74%	80%	86%	92%	89%	93%	79%
Oskarshamn	98%	95%	83%	83%	89%	95%	94%	94%	89%
Torsås	97%	96%	80%	81%	85%	94%	93%	90%	79%
Vimmerby	97%	94%	84%	79%	87%	94%	91%	91%	85%
Västervik	97%	92%	82%	73%	88%	92%	87%	90%	80%

Ovanstående tabell redovisar årets resultat för Kalmar län i relation till kommunernas resultat. Tabellen redovisar bland annat att kommunernas resultat står sig jämförelsevis jämt med Kalmar läns resultat.

E3. Under de senaste sex månaderna, har du blivit mobbad, trakasserad eller utfrysad?

Mobbning och trakasserier

I denna del redovisas frågor som rör utsatthet för mobbning och trakasserier. Som tidigare nämnts är utsatthet för mobbning något som tydligt påverkar hälsan.

Det är drygt 1 av 10 killar i årskurs 2 på gymnasiet och 2 av 10 killar i årskurs 8 som uppger sig ha blivit utsatta för mobbning och trakasserier.

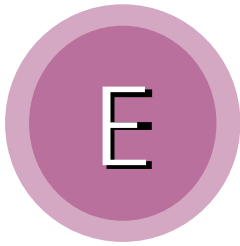
Bland tjejerna är det drygt 3 av 10 tjejer i årskurs 8 och drygt 2 av 10 tjejer i årskurs 2 på gymnasiet som uppger sig ha blivit utsatta för mobbning och trakasserier.

En högre andelen tjejer än killar och en något högre andel högstadielärover har dessutom svarat att det har hänt dem under en längre period.

Utveckling över tid

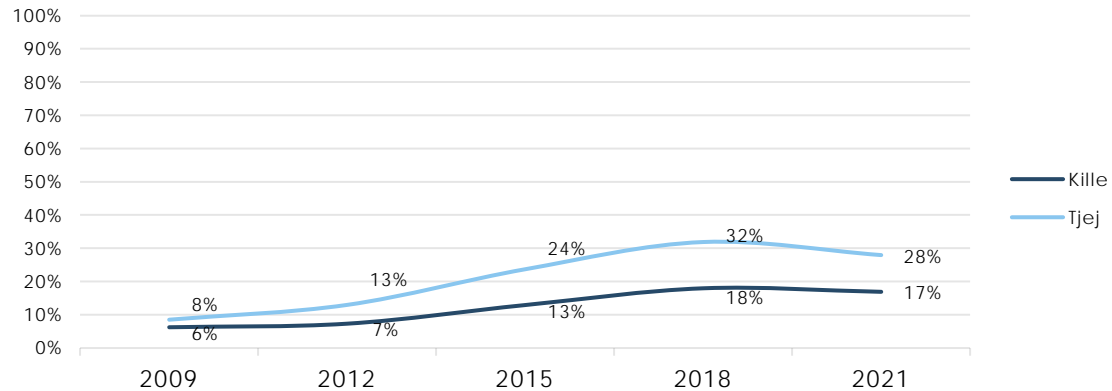
Undersöks utvecklingen över vad gäller andelen killar och tjejer som svarat ja på frågan om de blivit utsatta för mobbning/trakasserier/utfrysning framgår det att bland killar har den minskat med 4 procentenheter sedan 2018.

Sedan föregående mätning har andelen tjejer minskat med endast 1 procentenhet. Noterbart är att det under samtliga mätningar är en större andel tjejer som uppger att de blivit utsatta. Se diagrammet på nästkommande sida.

Trygghet

E3a. Andel som svarat "ja" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning Utveckling över tid

E3b. Andel som svarat "ja" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning: Per kommun

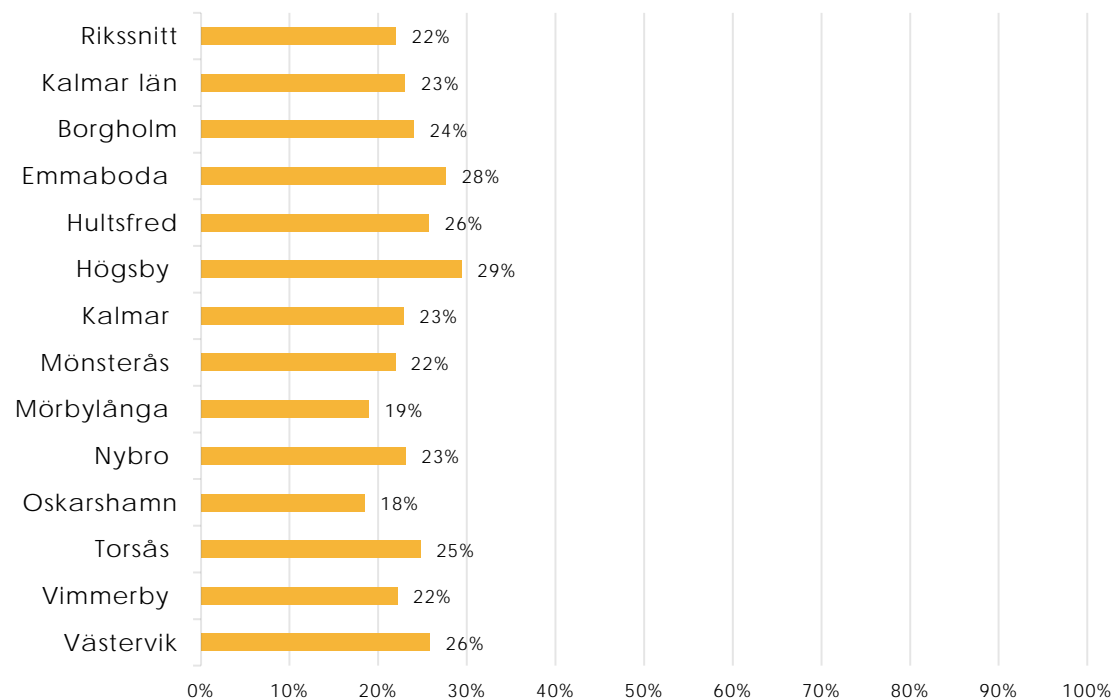
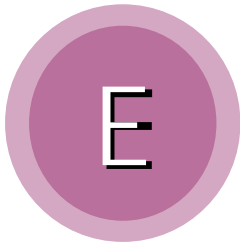
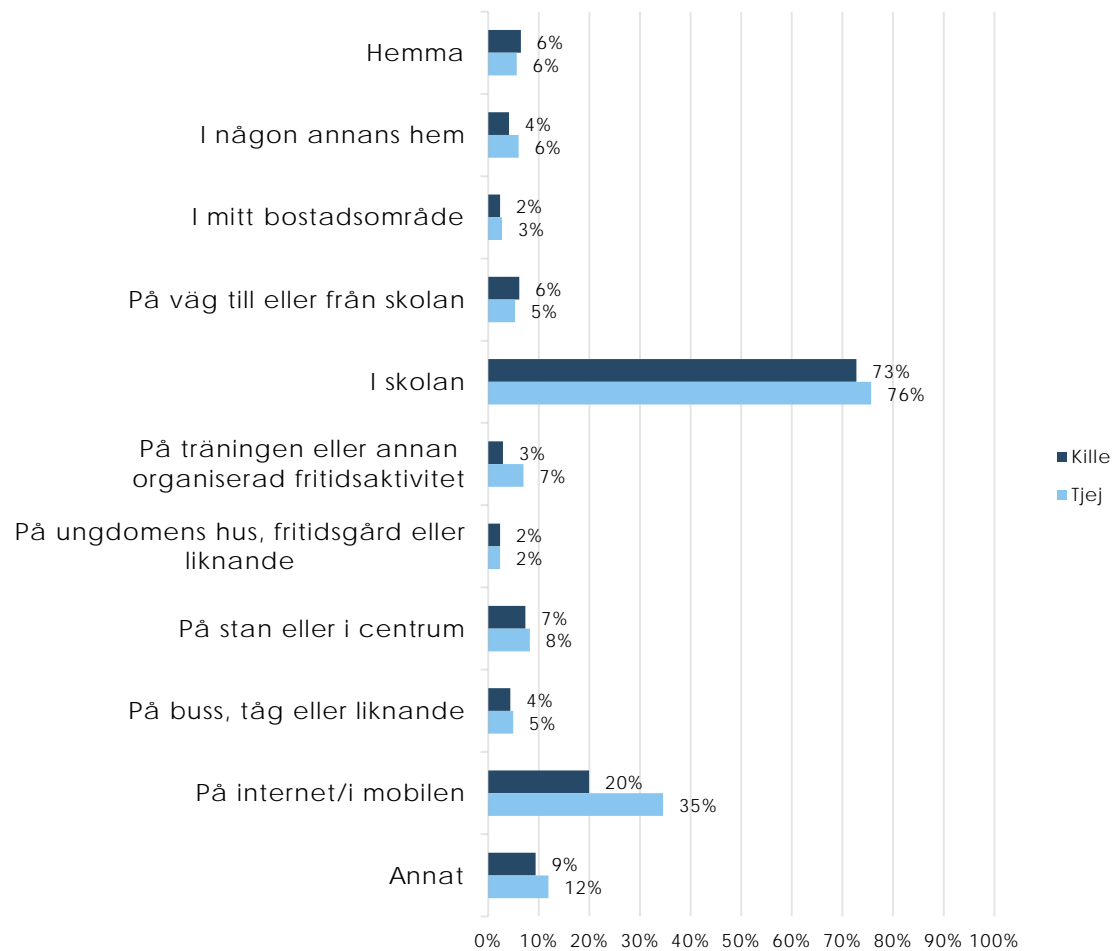

Diagram ovan redovisar årets resultat för Kalmar län i relation till rikssnittet samt kommunerna. Siffran står för andelen tjejer och killar sammanlagt som svarat ja på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning.

Trygghet

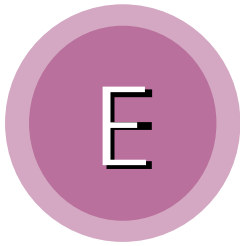
E3c. Var blev du mobbad, trakasserad eller utfryst?
Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för
mobbing/trakasserier/utfrysning

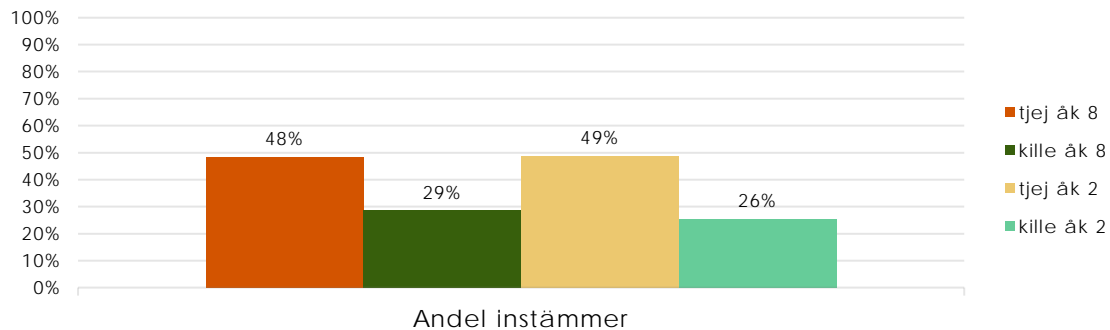
Mobbing och trakasserier

Majoriteten av ungdomarna som uppgav att de blivit mobbade uppger att det sker i skolan. En något större andel tjejer uppger även att de blir mobbade på internet/ i mobilen.

Det framgår även att bortsett från "på väg till eller från skolan" finns det inte någon plats där andelen utsatta killar är högre än andelen utsatta tjejer.

E4. Har du, under de senaste sex månaderna, upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt?

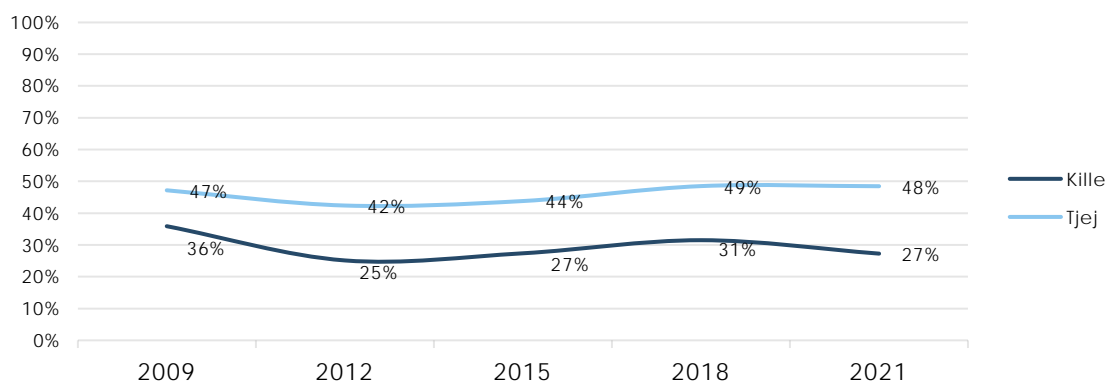

Orättvis behandling

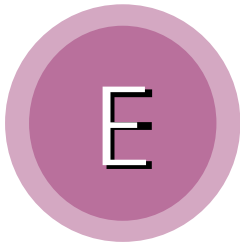
Ungdomarna fick ange om de blivit orättvist behandlade på ett sätt som gjort att de mått dåligt.

En större andel tjejer, nästan hälften, i båda årskurserna uppger att de blivit orättvist behandlade på ett sätt som gjort att de mått dåligt. I jämförelse är det nästan 3 av 10 killar som uppger detsamma. Skillnaden mellan åldrarna är inte betydande.

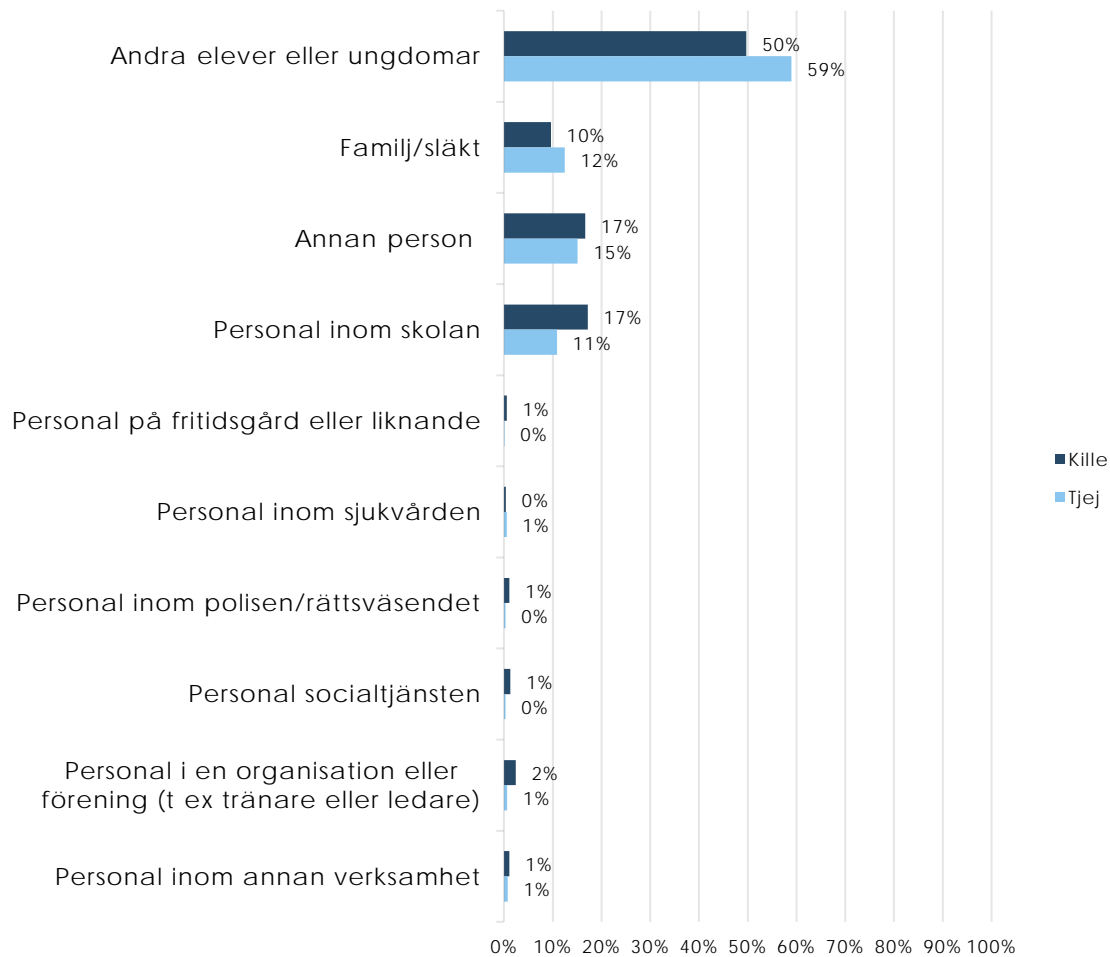
E4a. Andel utsatta för orättvis behandling (flera gånger + någon gång)
Utveckling över tid

Undersöks sedan utvecklingen över tid visar det sig att andelen tjejer som säger att de blivit utsatta för orättvis behandling befinner sig på ungefär samma nivå som vid föregående mätning. Noterbart är att det är en större andel tjejer under samtliga mätningar som uppger att de blivit utsatta för orättvis behandling någon eller flera gånger.

Vem eller vilka har du känt dig orättvist behandlad av?

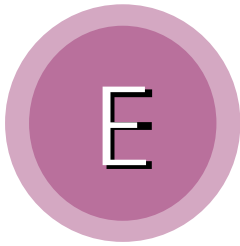

Orättvis behandling

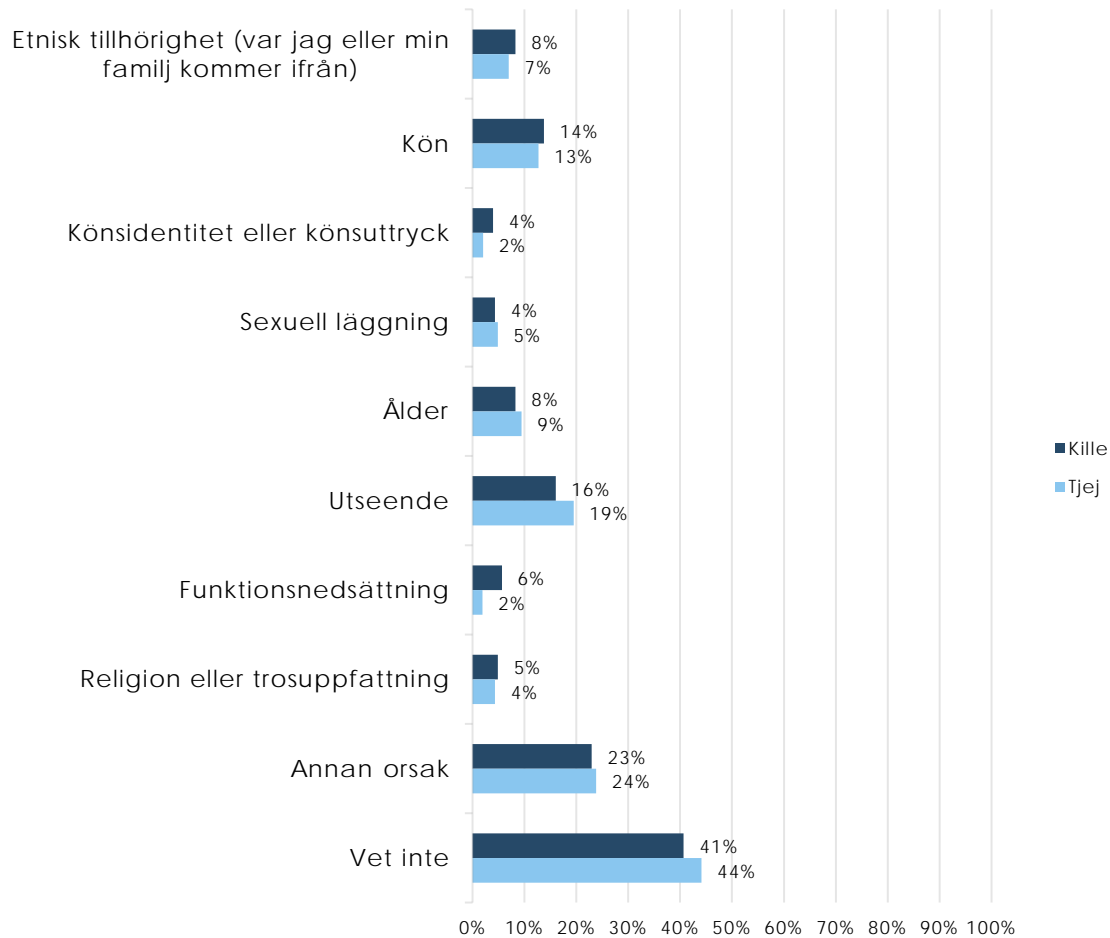
Diagrammet ovan redovisar information om att det framförallt är andra ungdomar som både killar och tjejer blivit orättvist behandlade av.

Det är fler killar än tjejer som känt sig orättvist behandlade av personal inom skolan eller någon annan person medan tjejer i högre grad känt sig orättvist behandlade av andra elever eller ungdomar samt av familj/släkt.

Förekomsten av orättvis behandling av personal inom andra sektorer så som sjukvården, rättsväsendet eller socialtjänsten är låg generellt.

E4c. Av vilken eller vilka orsaker tror du att du blev orättvist behandlad?

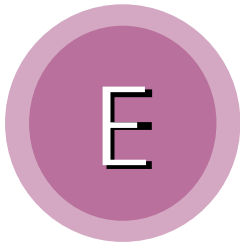

Orättvis behandling

Drygt 4 av 10 tjejer och killar som blivit utsatta för orättvis behandling uppger att de inte vet varför de blev utsatta.

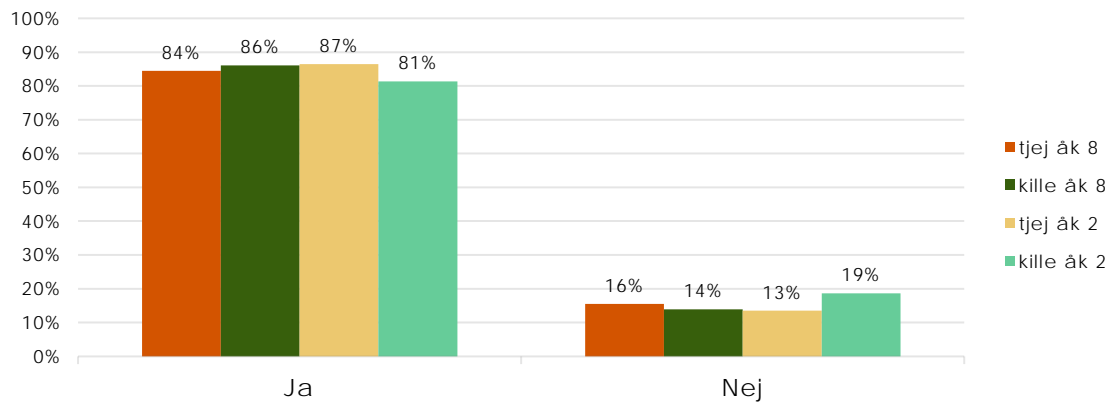
Nästan 2 av 10 ungdomar uppger att de blivit orättvist behandlade på grund av deras utseende. Det är något fler tjejer än killar som uppger detta.

Det visar sig även att drygt 2 av 10 ungdomar anser att de blivit orättvist behandlade på grund av orsaker som ej specificeras i frågeformuläret.

Trygghet

E5. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?

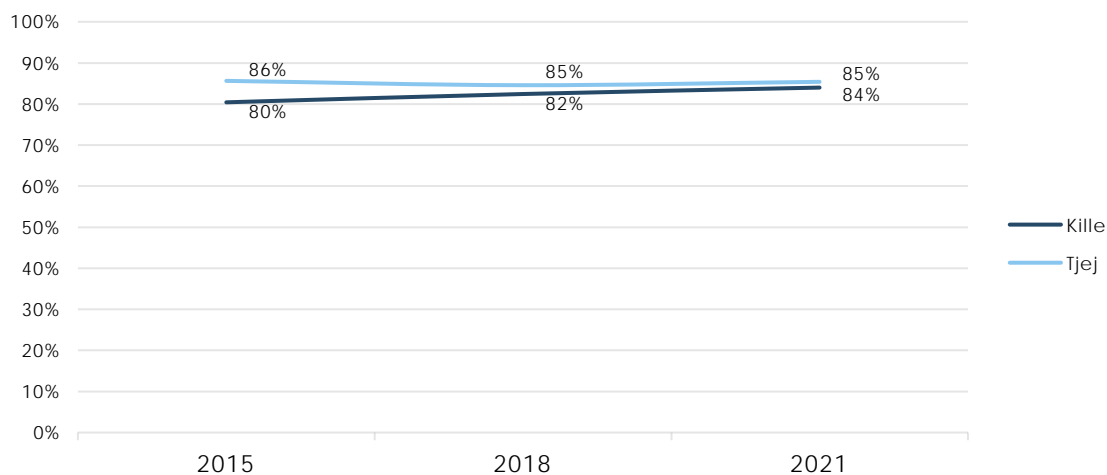

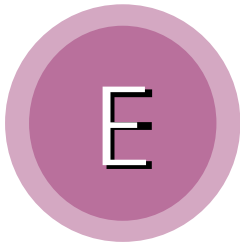
Stöd och hjälp

Det är 8 av 10 ungdomar som svarar att de vet vart de kan vända sig för att få stöd om de blir illa behandlade eller mår dåligt. Det är något fler killar i årskurs 2 på gymnasiet i relation till övriga grupper som uppger att de inte vet vart de skulle vända sig.

Över tid visar det sig att andelen som uppger att de vet var de kan få stöd om de blir illa behandlade har ökat bland killarna med 4 procentenheter sedan 2015. För tjejer har utvecklingen varit stabil.

E5a. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?
Andel ja: Utveckling över tid

Sammanfattande analys

- Sammanfattningsvis framgår tydliga skillnader mellan könen vad gäller trygghet kopplat till olika platser i samhället.
- En större andel tjejer upplever otrygghet i kollektivtrafiken, i centrum och på stan samt på internet jämfört med killar. På övriga platser som nämns i enkäten framgår upplevelsen av trygghet vara jämlik mellan tjejer och killar. Över tid framgår det att den upplevda tryggheten i kollektivtrafiken, på stan eller i centrum samt på internet bland tjejer har minskat kontinuerligt sedan mätningen 2015. Bland killar har utvecklingen varit stabil mellan mätningarna.
- Det kan finnas flera orsaker till att tjejer i högre grad känner sig otrygga. Att otryggheten främst finns i offentliga miljöer är förmodligen inte en slump. I offentliga miljöer rör sig många okända personer som tillsammans med medial uppmärksamhet kring brott som begås mot kvinnor kan bidra till att tjejer uppvisar en större vaksamhet i dessa miljöer.
- Mobbning/utfrysning tenderar att vara högre bland tjejer jämfört med killar. Detta mönster återkommer över tid sedan 2012. Tjejer uppger i större utsträckning än killar att mobbning/utfrysning sker på internet/i mobilen.
- Vad gäller utsatthet för orättvis eller kränkande behandling uppger närmare hälften av tjejerna att de har blivit utsatta under de senaste 6 månaderna. Det är dubbelt så många tjejer än killar som uppgett att de har blivit utsatta.
- Överlag uppger de flesta tjejer och killar att de har blivit utsatta för orättvis behandling av andra elever/ungdomar. Nästan 10 procentenheter fler tjejer än killar uppger att de har blivit utsatta av andra elever/ungdomar medan killar uppger i högre utsträckning uppger att det har varit personal i skolan som utfört orättvis behandling.
- Den stora majoriteten av både tjejer och killar uppger att de vet vart de kan vända sig för att få stöd om de skulle bli illa behandlade eller må dåligt. Sedan mätningen 2015 har könsskillnaderna minskat där fler killar än tidigare uppger att de vet vart de kan vända sig för att få stöd.

En god hälsa är en förutsättning för att kunna uppnå det ungdomspolitiska målet där alla ungdomar har goda levnadsvillkor, makt att kunna forma sina egna liv samt inflytande över samhällsutvecklingen. Hälsa berör flera olika fysiska, psykiska och sexuella aspekter. I rapporten "Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/2018" visar det sig att på en övergripande nivå är de allra flesta elever i Sverige tillfreds med livet och betraktar sin hälsa som god. Ett varningens finger riktas däremot mot den utveckling som sker bland ungdomars psykiska och psykosomatiska hälsa. Rapporten redovisar att tjejer är mindre nöjda med både sin hälsa och kropp än killar samtidigt som tillfredsställelsen med livet skattas högre bland killar i 15-årsåldern jämfört med tjejer i samma åldersgrupp.⁵

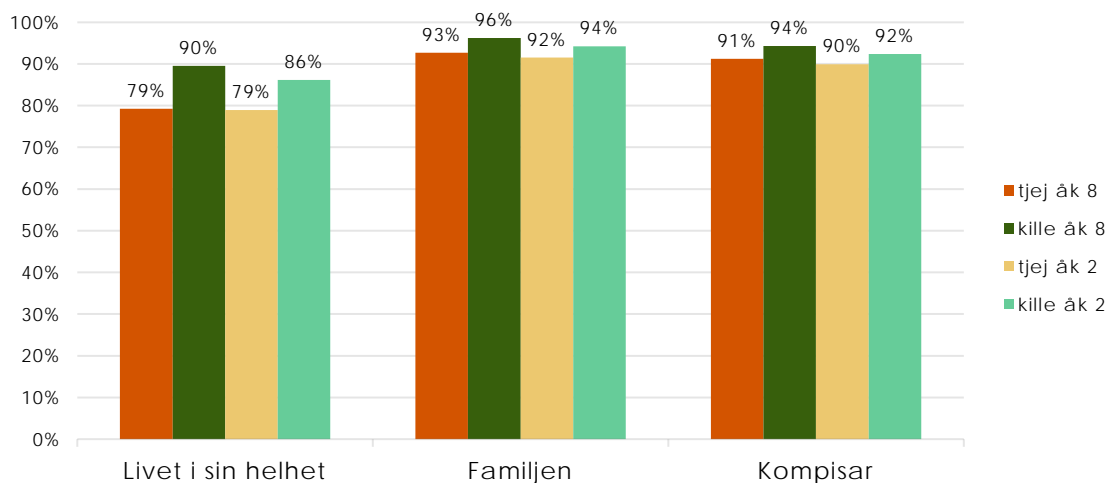
Liknande resultat återfinns även i MUCF:s attityd- och värderingsstudier där psykisk ohälsa ökat över tid. Resultaten från den studien visar även att ökningen är kraftigare bland tjejer än bland killar vilket ökar skillnaderna mellan könen.⁶

Relationer och nöjdhet med livet

Familje- och kompisrelationer samt andra sociala nätverk är faktorer som påverkar en individs hälsa. Hur individen ser på livet som helhet är en fråga som ofta, med lite olika formuleringar, även används för att avspegla psykisk hälsa.

I diagram F0 ser vi att en klar majoritet av ungdomarna är nöjda med sina familje- och kompisrelationer. Andelen som är nöjda med livet i sin helhet är något lägre men ändå på höga nivåer. Nöjdheten med kompisrelationerna, familjerelationerna och livet i sin helhet framgår vara generellt lägre bland tjejer än killar.

F0. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande?
Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

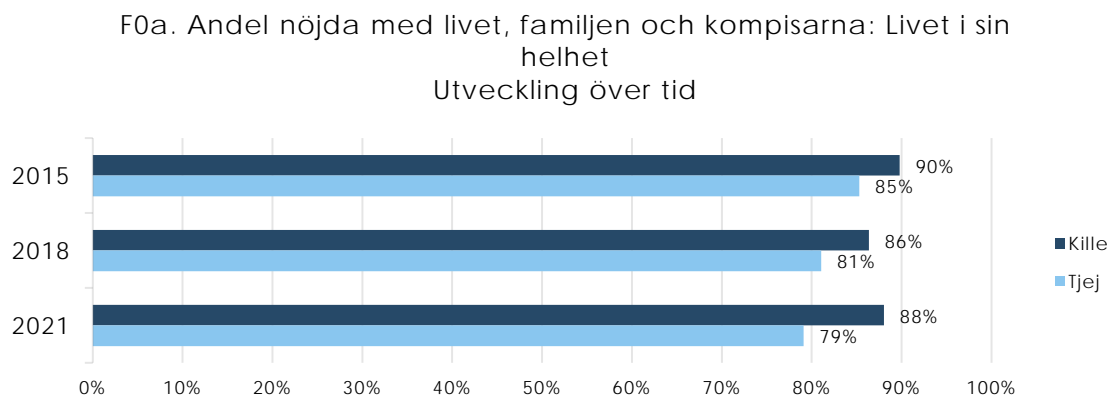
5. Folkhälsomyndigheten. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/2018 – grundrapport. 2018.

6. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Unga med attityd – Hälsa, fritid och framtid. Attityd och värderingsstudie. 2019.

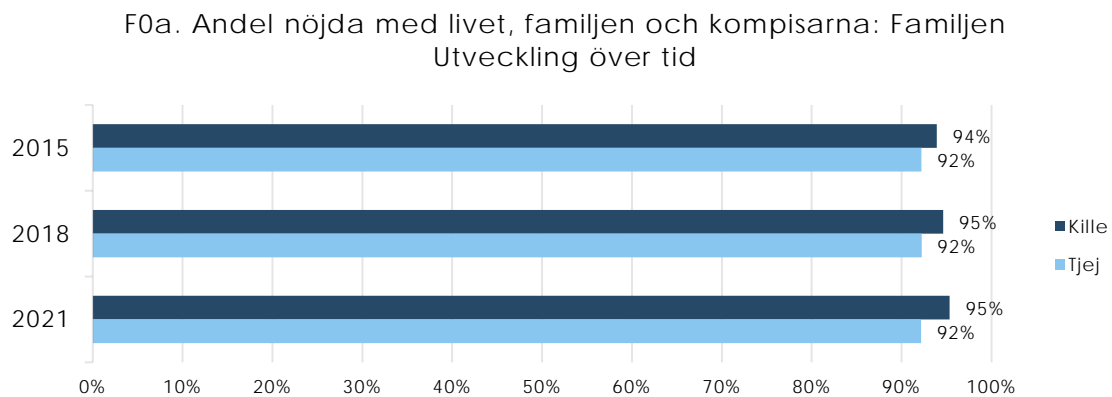

Nöjdhet med sitt liv, utveckling över tid

Sedan 2015 är det en större andel killar som är nöjda med livet i sin helhet. Skillnaderna i nöjdhet mellan killar och tjejer har sedan den första mätningen 2015 ökat från 5 procentenheter till 9 procentenheter.

Killar är också mer nöjda i relation till deras familjesituation jämfört med tjejer även om den skillnaden är mindre.

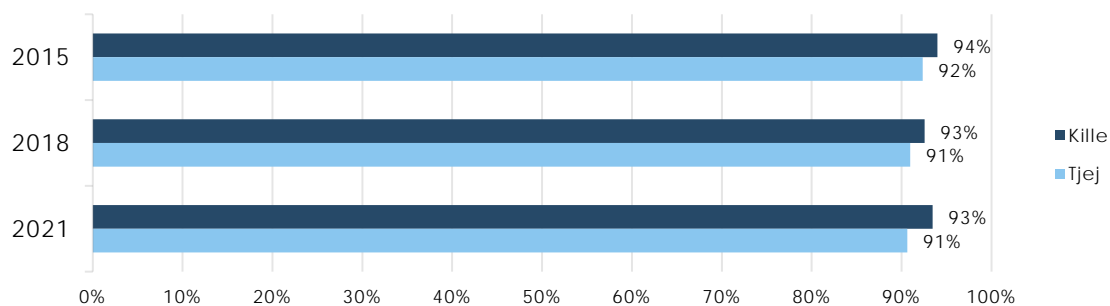

Nöjdhet med sitt liv, utveckling över tid

Undersöks slutligen killarna och tjejerna i Kalmar läns nöjdhet i relation till deras kompisituation framgår det drygt 9 av 10 killar och tjejer är nöjda. Över tid har dessa siffror legat på stabila nivåer under samtliga mätningar.

F0a. Andel nöjda med livet, familjen och kompisarna: Kompisar
Utveckling över tid

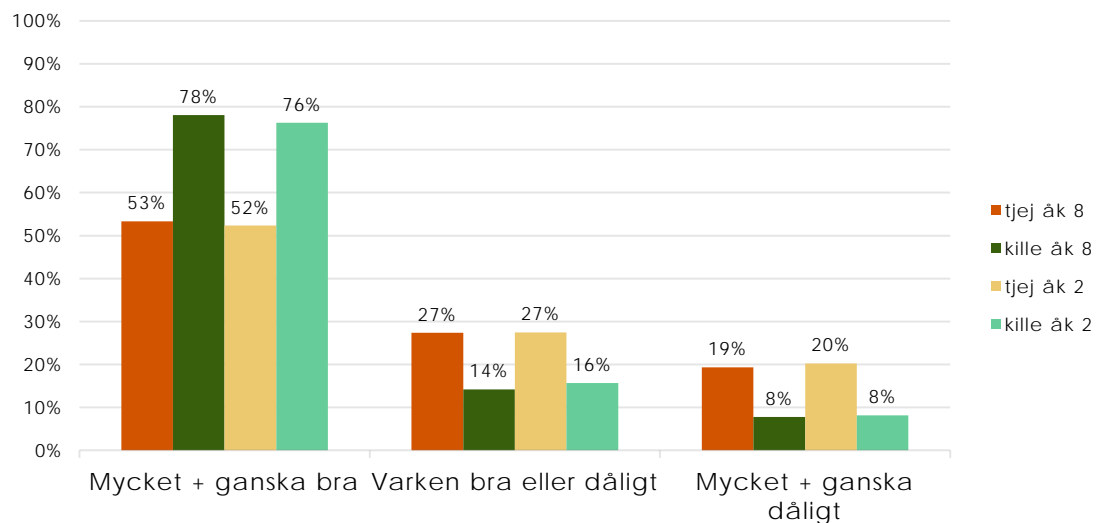

Självskattad hälsa

Självskattad hälsa innebär individens egna värdering av det samlade hälsotillståndet. Den har visat sig ha ett samband till både risk för sjuklighet och även dödlighet. Den självskattade hälsan är därmed en skala som ingår i många befolkningsundersökningar.

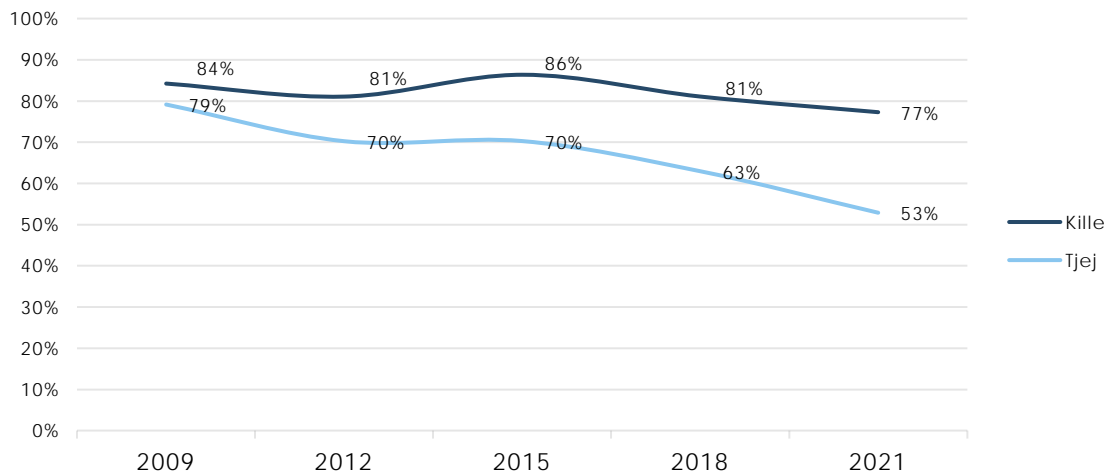
Killar svarar i klart högre grad än tjejer att de mår mycket eller ganska bra.

F1. Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

F1a. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Utveckling över tid

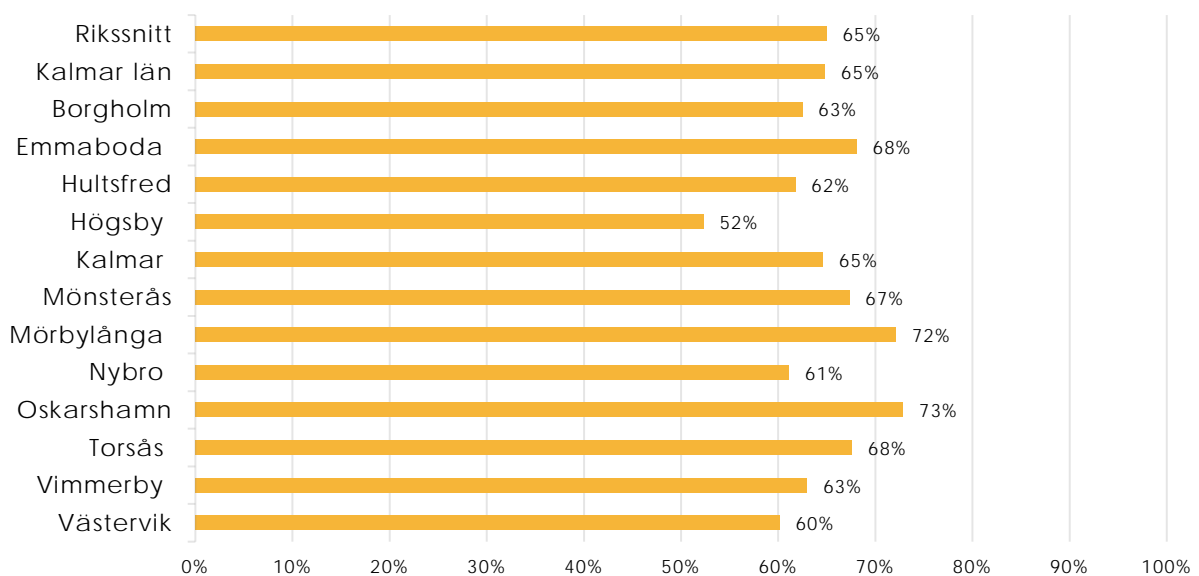
Självskattad hälsa – utveckling över tid

Vid en granskning av utvecklingen över tid framgår det att den självskattade hälsan bland ungdomar har haft en negativ utveckling.

Den självskattade hälsan har minskat bland både tjejer och killar men har minskat avsevärt mer bland tjejer än killar över tid.

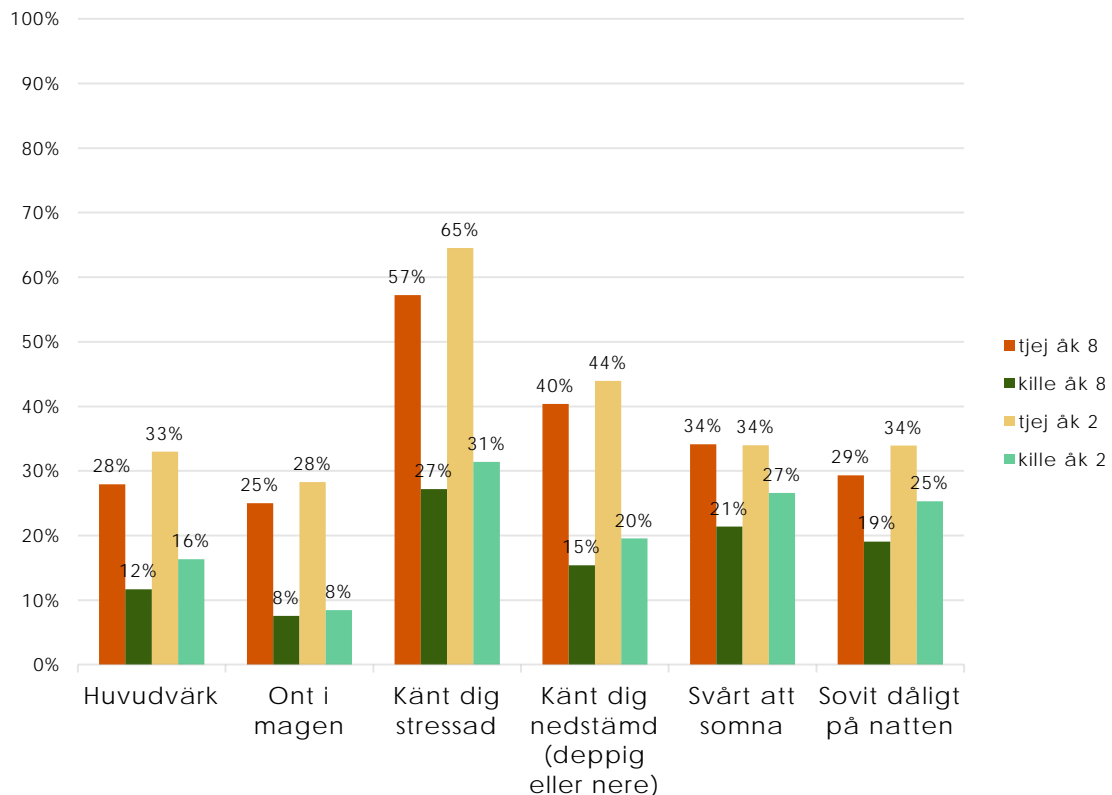
I den senaste mätningen är det drygt hälften av tjejerna som uppger att de mår "ganska" eller "mycket bra" medan det nästan är 8 av 10 killar som uppger samma sak.

F1b. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Per kommun

F1. Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

Psykiska och somatiska besvär

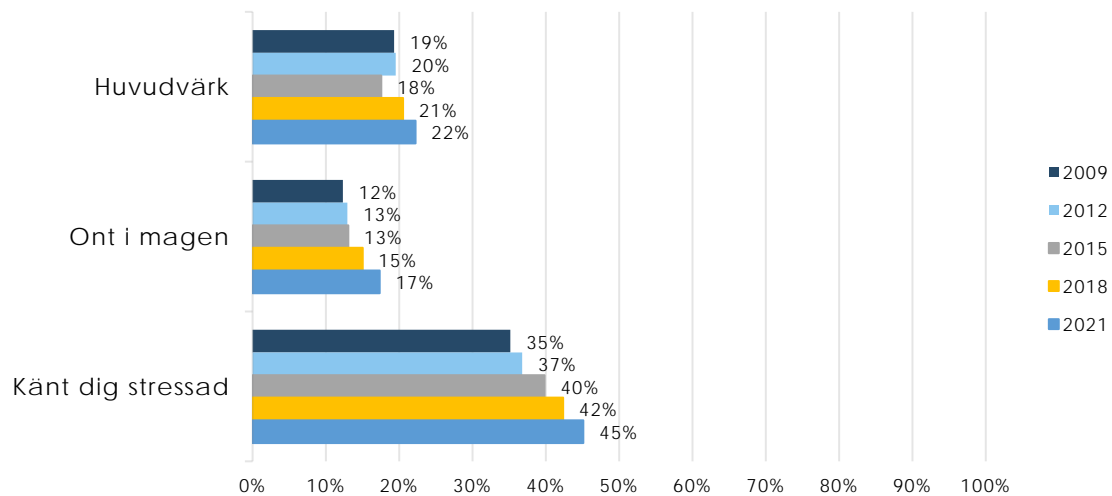
Ungdomarna fick svara på frågor om hur ofta de upplever olika typer av somatiska och psykiska besvär, som till exempel stress, huvudvärk, ont i magen, nedstämdhet och sömnsvårigheter. Förekomsten av dessa besvär, flera gånger i veckan eller under en längre period är en indikation på ohälsa.

Tjejer har betydligt fler psykiska och somatiska besvär än killar. Ungefär 6 av 10 tjejer uppger exempelvis att de känt sig stressade medan 3 av 10 killar uppger samma sak.

Det är också ungefär 4 av 10 tjejer som känt sig nedstämda medan andelen killar är ungefär 2 av 10.

F2a. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare:
Utveckling över tid

Psykiska och somatiska besvär

På en övergripande totalnivå framgår det tydligt att besvär med huvudvärk, magont samt stress har ökat sedan den första mätningen 2009.

Det är också tydligt att det framförallt skett en snabb ökning av besvären hos tjejerna över tid medan ökningen av besvären hos killarna inte varit lika dramatisk.

F2b. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: Utveckling över tid per kön

	Kille			Tjej		
	2015	2018	2021	2015	2018	2021
Huvudvärk	11%	12%	14%	23%	29%	30%
Ont i magen	7%	7%	8%	19%	22%	27%
Känt dig stressad	25%	27%	29%	54%	58%	61%
Svårt att somna	21%	25%	24%	29%	33%	34%
Känt dig nedstämd (deppig eller nere)	12%	17%	17%	32%	38%	42%

F2c. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: per kommun

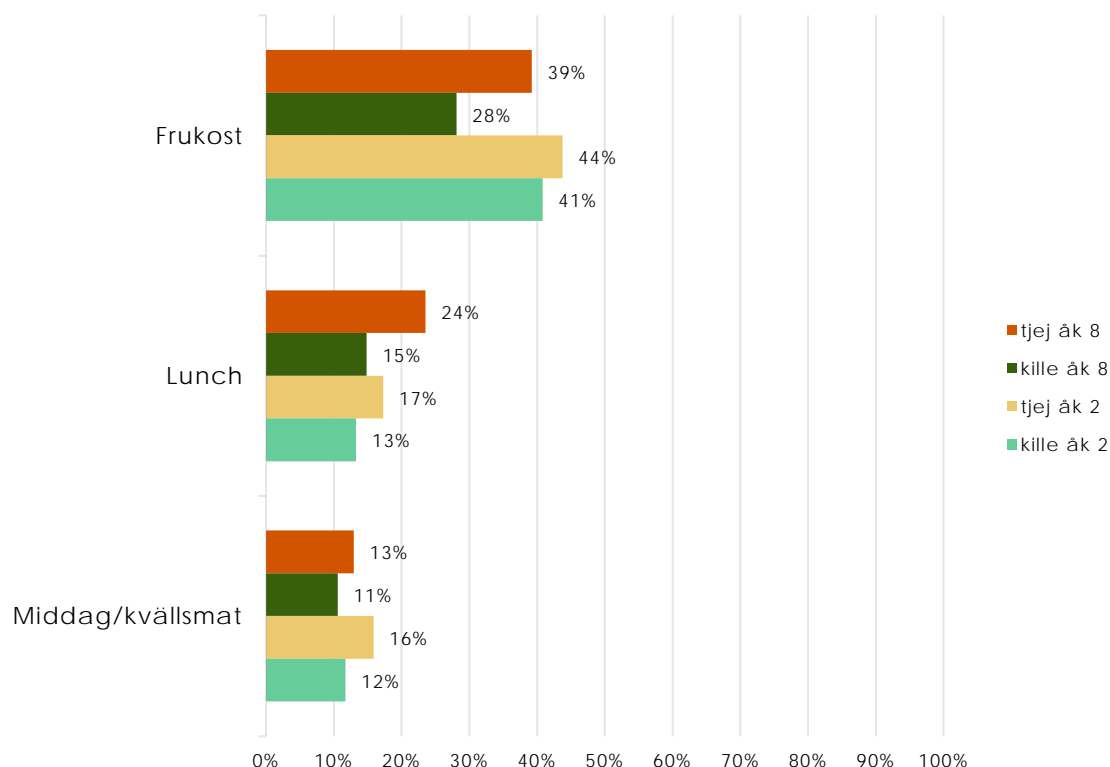
	Huvudvärk	Ont i magen	Känt dig stressad	Svårt att somna	Känt dig nedstämd (deppig eller nere)	Sovit dåligt på natten
Rikssnitt	21%	17%	47%	31%	31%	28%
Kalmar län	22%	17%	45%	29%	30%	27%
Borgholm	25%	20%	45%	28%	30%	20%
Emmaboda	26%	23%	45%	30%	33%	31%
Hultsfred	24%	19%	48%	33%	32%	34%
Högsby	26%	25%	45%	31%	33%	30%
Kalmar	22%	18%	45%	30%	31%	27%
Mönsterås	24%	16%	44%	27%	30%	27%
Mörbylånga	18%	11%	40%	26%	24%	20%
Nybro	22%	16%	45%	32%	32%	29%
Oskarshamn	22%	15%	45%	26%	23%	24%
Torsås	23%	21%	40%	21%	25%	24%
Vimmerby	23%	14%	45%	31%	32%	31%
Västervik	21%	19%	48%	30%	35%	28%

Psykiska och somatiska besvär

Tabellen ovan redovisar Kalmar läns övergripande resultat över psykiska och somatiska besvär i relation till både rikssnittet och kommunerna. Det framgår att Kalmar läns resultat på samtliga punkter i stort sett liknar riksnittets resultat.

F3. Hur ofta händer det att du hoppar över följande måltider?
Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

Hoppa över måltider

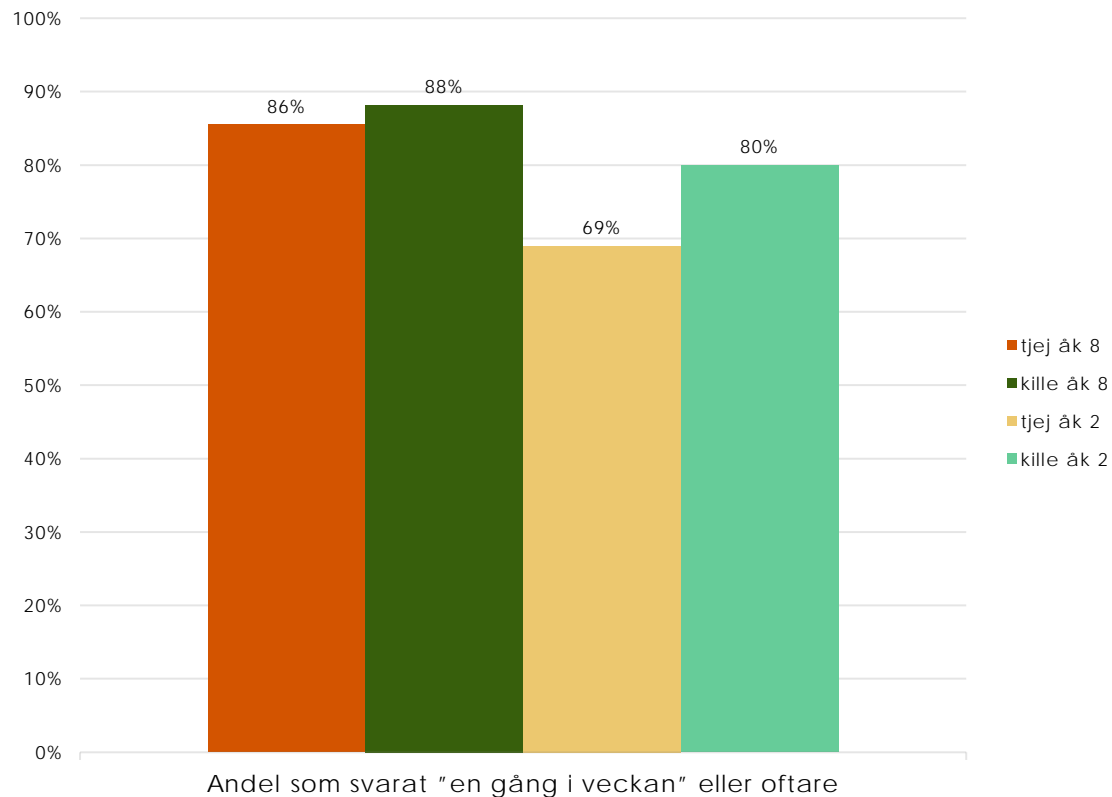
I diagram F3 ovan redovisas andelen ungdomar som svarat att de hoppar över måltider flera gånger i veckan eller oftare.

Tjejer hoppar över frukosten i större utsträckning än killar. Skillnaden är inte lika stor mellan tjejer och killar i årskurs 2 på gymnasiet men det är samtidigt denna grupp som står för en större andel som struntar i frukosten. Killarna i årskurs 8 hoppar över frukosten i lägre utsträckning än i de andra grupperna.

Skillnaden mellan killar och tjejer som hoppar över lunchen samt middagen/kvällsmaten är inte lika tydlig i jämförelse med personer som struntar i frukosten. Däremot är det en lite större andel tjejer som hoppar över dessa måltider.

F4. Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas?

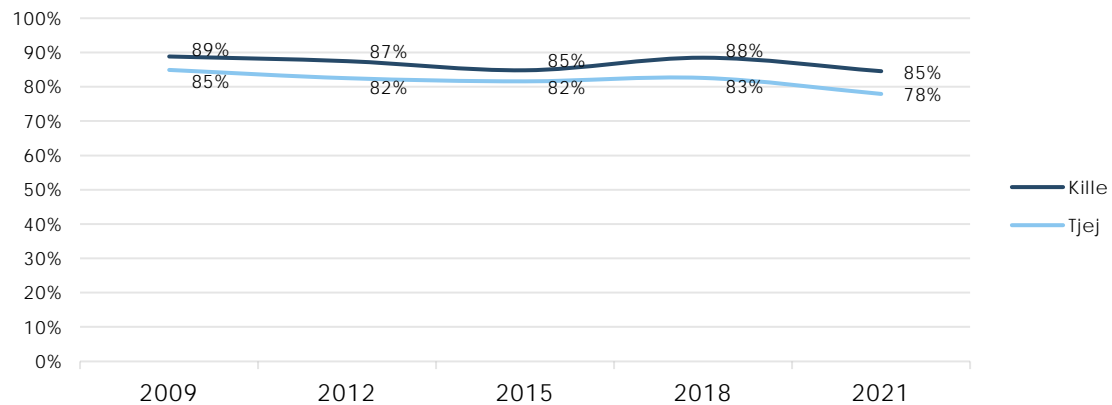
Träning och motion

Fysisk aktivitet har viktiga kopplingar till både till fysisk och psykisk hälsa. Att åstadkomma ett samhälle där fysisk aktivitet främjas och där stillasittandet minskar kräver en sektoröverskridande samverkan. En samhällelig förutsättning för detta innebär att skapa jämlika möjligheter för samtliga grupper i samhället att delta i fysiska aktiviteter och utevistelse.

Nästan 9 av 10 av ungdomarna i årskurs 8 tränar minst en gång i veckan eller oftare men andelen sjunker i årskurs 2 på gymnasiet. Avsevärt fler tjejer än killar har slutat med träning i åk 2

F4a. Andel som tränar minst en gång i veckan
Utveckling över tid

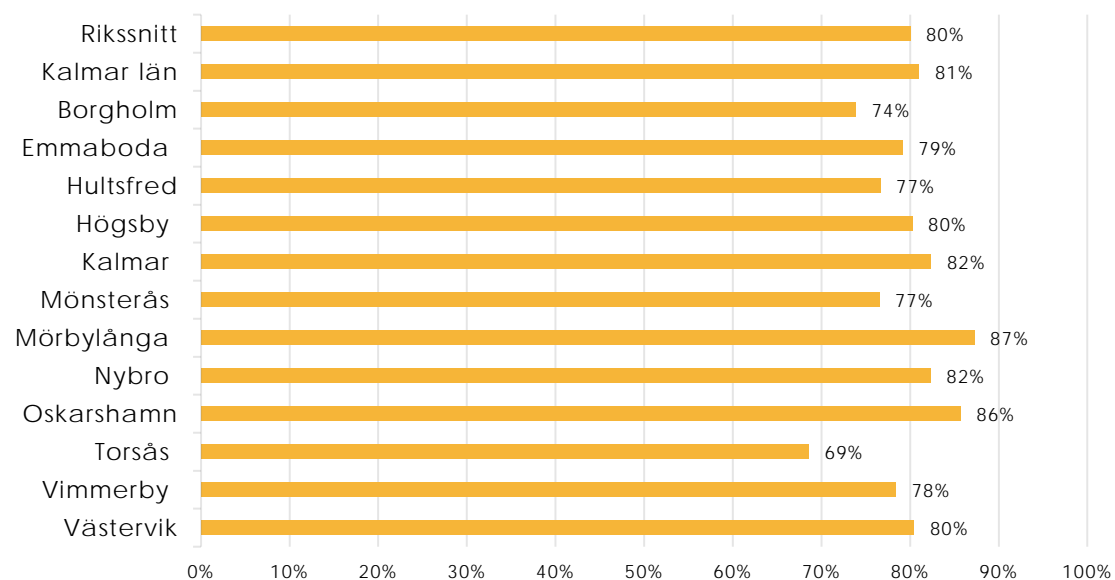

Träning och motion

Över tid framgår det att andelen killar som tränar har legat på en relativt konstant nivå sedan 2009. Den enda större förändringen är att andelen killar har minskat med 4 procentenheter sedan 2018.

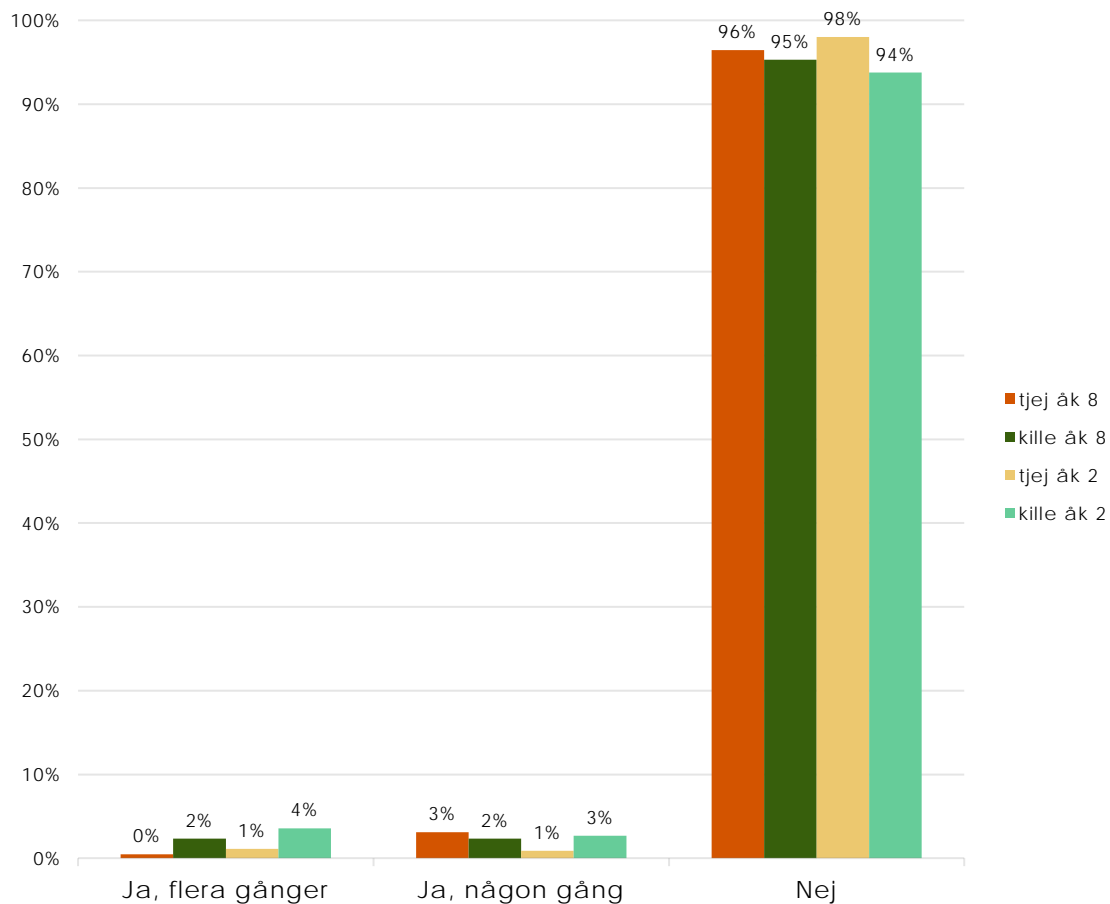
Över tid har dock andelen tjejer minskat med 7 procentenheter sedan 2009. Den största förändringen har skett mellan 2018-2021 då andelen tjejer som tränar minst en gång i veckan minskade med 5 procentenheter.

F4b. Andel som tränar minst en gång i veckan
Per kommun

F5. Har du någon gång använt anabola steroider eller andra motsvarande prestationshöjande medel?

Prestationshöjande medel

I Lupp-enkäten ställs en fråga om användningen av anabola steroider eller motsvarande medel.

Diagrammet ovan ger en tydlig bild av att väldigt få individer har använt sig av prestationshöjande medel. Av de som använt prestationshöjande medel rör det sig om endast 2-6%. Av dessa är det totalt sett fler killar än tjejer som uppger att de tagit anabola steroider.

F6. Hur ofta brukar du...

	tjej åk 8			kille åk 8			tjej åk 2			kille åk 2		
	2015	2018	2021	2015	2018	2021	2015	2018	2021	2015	2018	2021
Röka cigaretter?												
Aldrig/Sällan/En gång i månaden	97%	95%	97%	97%	96%	96%	88%	91%	90%	84%	87%	89%
Minst en gång per vecka	3%	5%	3%	3%	4%	4%	12%	9%	10%	16%	13%	11%
Snusa?												
Aldrig/Sällan/En gång i månaden	100%	99%	97%	96%	95%	95%	99%	98%	90%	80%	77%	76%
Minst en gång per vecka	0%	1%	3%	4%	5%	5%	1%	2%	10%	20%	23%	24%
Dricka folköl?												
Aldrig/Sällan	99%	99%	99%	98%	97%	97%	99%	99%	99%	91%	93%	92%
Minst en gång per månad	1%	1%	1%	2%	3%	3%	1%	1%	1%	9%	7%	8%
Dricka starköl, starkcider, alkoläsk, vin eller sprit?												
Aldrig/Sällan	98%	97%	98%	97%	97%	97%	91%	93%	88%	81%	87%	85%
Minst en gång per månad	2%	3%	2%	3%	3%	3%	9%	7%	12%	19%	13%	15%

Alkohol, tobak och snus

De allra flesta uppger att de oftast får tag på alkohol från kompisar/kompisars syskon/flickvän/pojkvän/partner följt av på "annat sätt" medan 13-15% uppger att de får eller tar det från föräldrarna.

Andelen som fått tag på alkoholen via kompisar har minskat sedan 2015 med 8%. Andelen som fått tag på den via sina föräldrar har sedan 2018 ökat med 3%.

F6a. Hur får du oftast tag på alkohol?

	2015		2018		2021	
	Kille	Tjej	Kille	Tjej	Kille	Tjej
Köper själv i affären	7%	3%	9%	3%	10%	2%
Beställer på internet	1%	0%	1%	1%	2%	0%
Handlar utomlands	4%	4%	3%	4%	1%	1%
Tillverkar själv	5%	0%	5%	1%	6%	1%
Får från mina föräldrar	12%	10%	13%	11%	12%	16%
Tar från mina föräldrar utan att de vet om det	7%	12%	8%	18%	9%	15%
Från syskon	5%	6%	4%	6%	4%	6%
Från kompisar, kompisars syskon, flickvän/pojkvän/partner	29%	44%	26%	36%	24%	34%
Från annan vuxen	9%	5%	11%	6%	9%	7%
På annat sätt	22%	14%	19%	15%	22%	17%

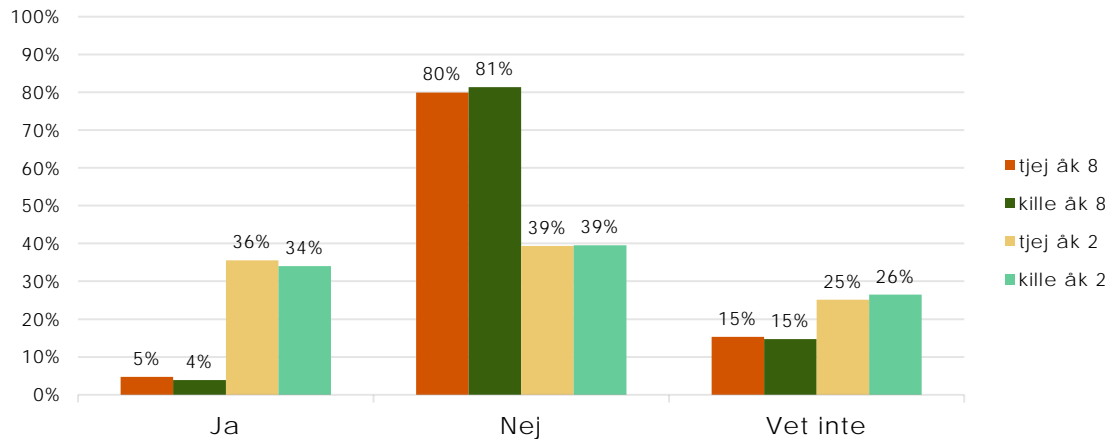
Tillgång på alkohol

Tabellen ovan redovisar på vilka sätt ungdomar i Kalmar län får tag på alkohol. Det vanligaste sättet är genom kompisar, kompisars syskon eller någon typ av partner följt utav alternativet "På annat sätt".

Det är vanligare bland tjejer att få tag på alkohol genom kompisar eller en partner medan 10% av killar och 2% av tjejerna uppger att de köper alkohol själva i affären.

F7. Får du dricka alkohol för din/dina föräldrar?

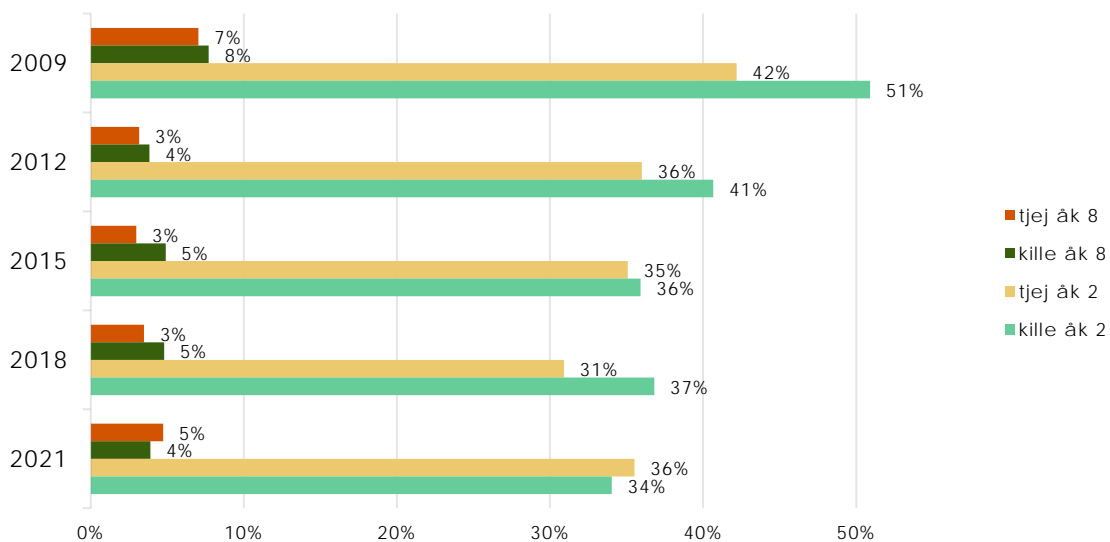
Alkohol

Diagrammet F7 visar att det är främst tjejer i årskurs 2 som upplever att de har tillåtelse från deras föräldrar att dricka alkohol.

Nästan 4 av 10 tjejer och 3 av 10 killar i årskurs 2 uppger att de får dricka alkohol för sina föräldrar. Det är betydligt mindre vanligare att killar och tjejer i årskurs 8 upplever att de får dricka alkohol för sina föräldrar.

Över tid framgår det att det är vanligare att killar i båda årskurserna upplever att de fått tillåtelse att dricka alkohol. Årets mätning indikerar därmed en förändring i det tidigare mönstret.

F7. Andel som får dricka alkohol över tid

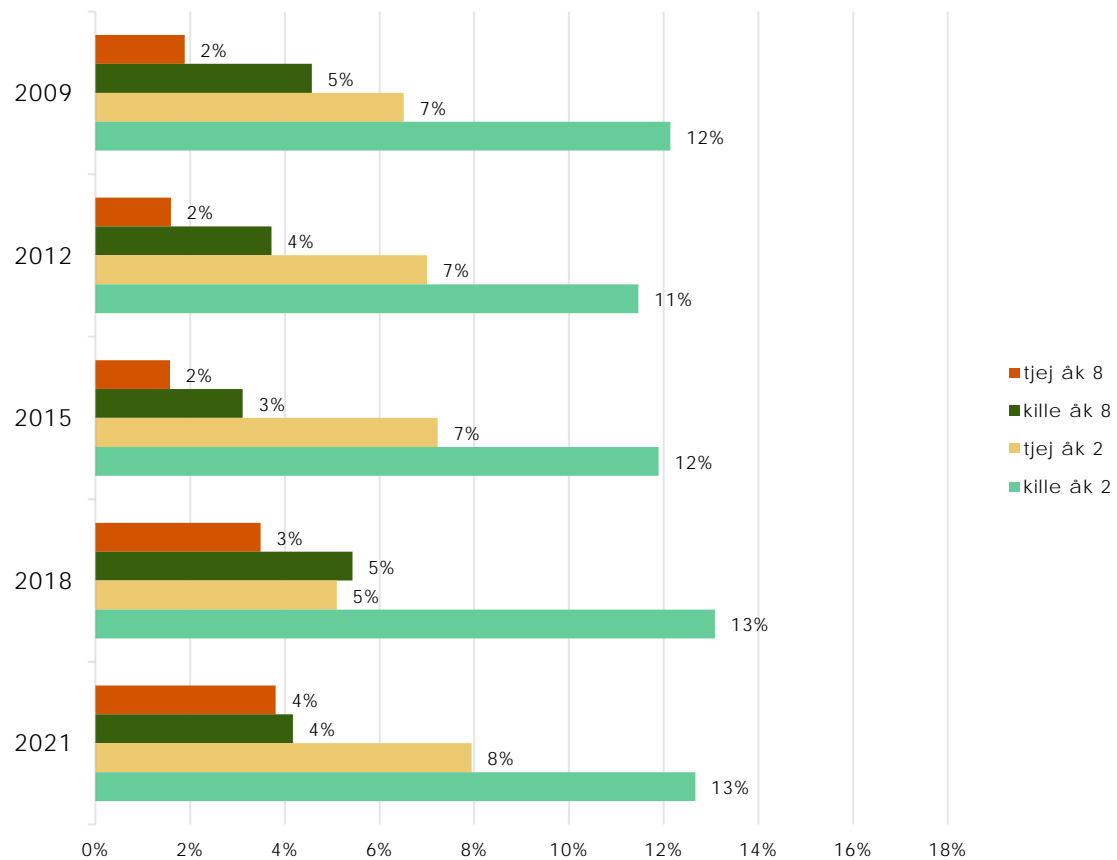

Användning av narkotika

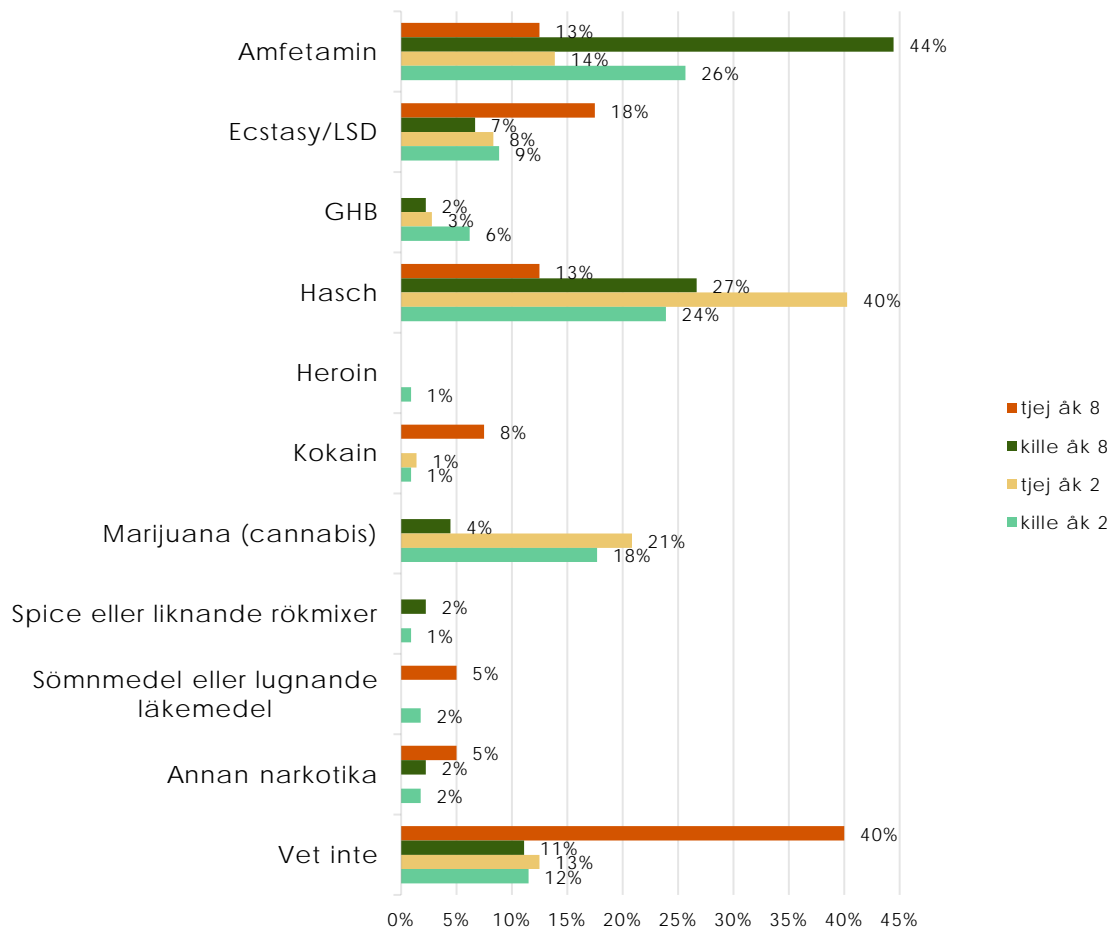
Diagram F8 nedan redovisar andelen tjejer och killar i de olika årskurserna som brukat narkotika över tid. Det är framförallt killar i årskurs 2 på gymnasiet som brukat narkotika och detta är ett återkommande mönster i samtliga undersökningar. Narkotikaanvändningen är vanligare bland killar än tjejer i båda årskurserna.

F8. Andel som använt narkotika över tid

F8a. Vilken eller vilka typer av narkotika har du använt?
Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

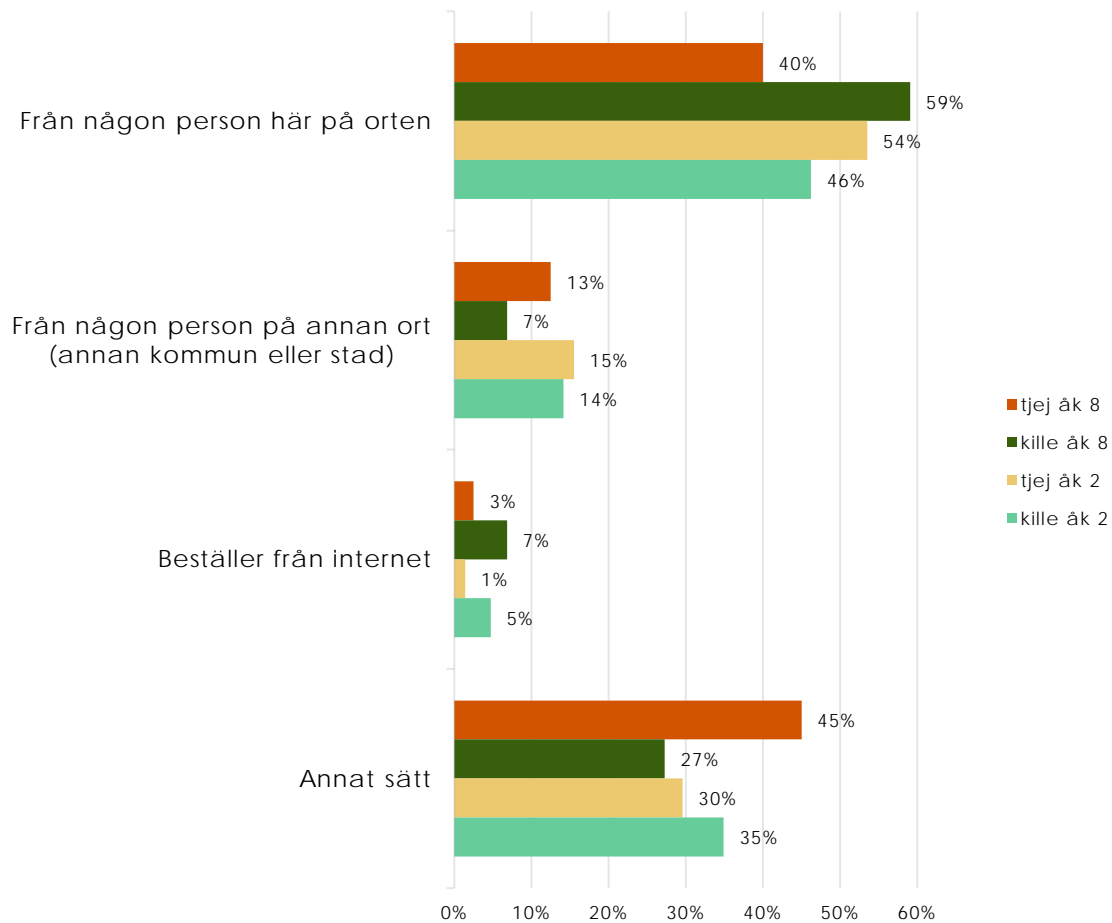
Användning av narkotika

Diagram F8a ovan redovisar vilka olika typer av narkotika som använts av de som svarat att de har använt narkotika.

Amfetamin, hasch och marijuana är de tre vanligaste typerna av narkotika. Det är vanligare bland killar än bland tjejer att använda amfetamin. Det är vanligare bland tjejer i årskurs 2 än bland killar i samma årskurs att använda hasch. När det gäller marijuana så är det inga större könsskillnader.

F8b. Hur fick du/får du tag på narkotika?
Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

Tillgång till narkotika

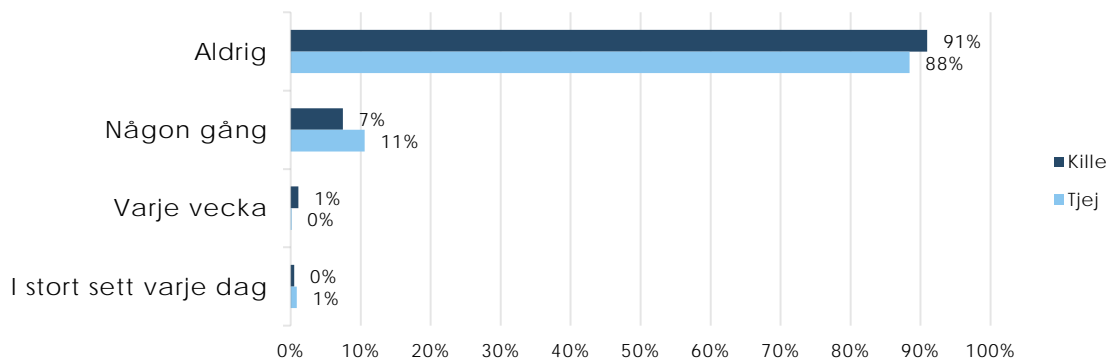
Diagram F8b ovan redovisar hur ungdomar i de olika årskurserna fått tag på narkotika.

Bland tjejer och killar i årskurs 8 framgår det att 6 av 10 killar och 4 av 10 tjejer fått tag på det genom någon person på orten.

I årskurs 2 på gymnasiet är det ungefär hälften av tjejer och killar som fått tag på det genom någon på orten.

F9. Har du blivit kontrollerad, hotad eller utsatt för våld* av förälder och/eller partner? *Med våld menar vi: ex hot, slag, knuffar, fasthållning

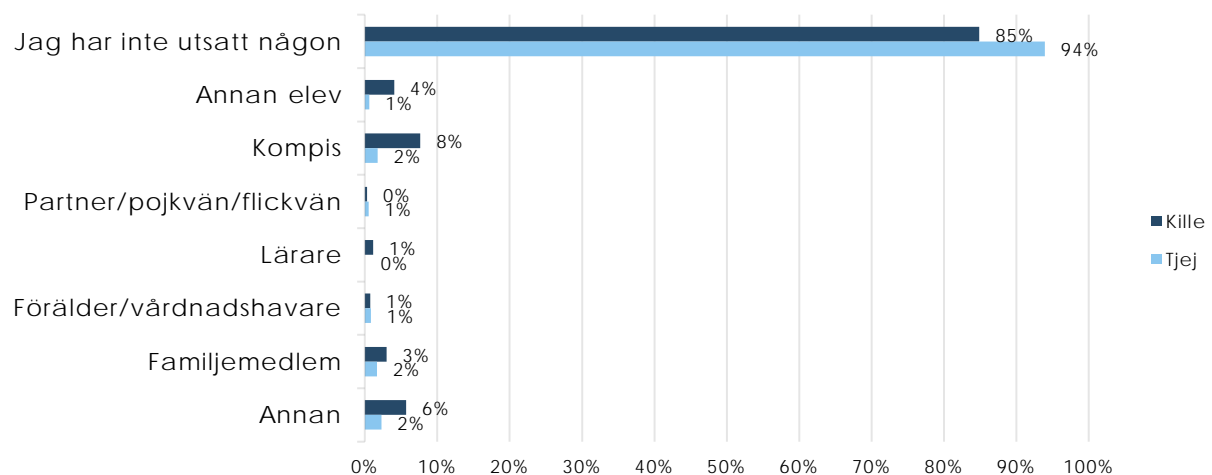
Kontrollerad, hotad eller utsatt för våld

Ovan redovisas andelen killar och tjejer som blivit utsatta för kontroll, hot eller våld av en förälder eller partner. En tydlig majoritet anger att de inte upplevt hot eller blivit utsatta för våld.

Nästan 1 av 10 uppger att det förekommit någon gång eller fler gånger. Tjejer är något mer utsatta än killar.

Diagram F10 nedan redovisar andelen killar och tjejer som har utfört kontroll, hot eller våld mot olika personer. Nästan 10 procentenheter fler tjejer uppger att de inte har utsatt någon. Av de killar som angett att de har utövat kontroll, hotat eller använt våld mot någon, så handlar det främst om kompisar eller mot en annan elev.

F10. Har du, en gång i månaden eller oftare, kontrollerat, hotat eller utövat våld* mot någon av följande... *Med våld menar vi: ex hot, slag, knuffar, fasthållning

Sammanfattande analys

- Sammanfattningsvis finns det relativt tydliga skillnader mellan killar och tjejer i Kalmar län när det gäller hälsa.
- Killar och tjejer är ungefär lika nöjda med familjerelationen och kompisrelationerna. Däremot uppger killar konsekvent att de är mer nöjda med livet i sin helhet än vad tjejer uppger. Över tid uppger fler killar än tjejer att de är nöjda med livet som helhet.
- Det är stor skillnad mellan könen när det kommer till självskattad hälsa. Killar upplever att deras hälsa är "ganska" eller "mycket bra" i betydligt högre grad än vad tjejer gör. Över tid har det aldrig varit så stora skillnader mellan tjejer och killar vad gäller självupplevd hälsa som vid 2021 års mätning.
- Skillnaderna i självupplevd hälsa återspeglas i svaren gällande psykiska och somatiska besvär. Tjejer uppger sig vara stressade och nedstämda i betydligt högre utsträckning än killar. Tjejer uppger även i högre grad att de har svårt att somna och att de sover dåligt på nätterna. Dessa besvär har ökat över tid. Tjejer hoppar över måltider i större utsträckning än killar och detta är särskilt tydligt i relation till frukost.
- Överlag finns det inga större skillnader mellan tjejers och killars träning och/eller idrottande. Den största skillnaden finns i årskurs 2 på gymnasiet där killar idrottar mer än tjejer.
- Killar och tjejer uppger att de får dricka alkohol i ungefär samma utsträckning. Över tid har könsskillnaderna minskat drastiskt. I den senaste mätningen uppger tjejer i högre grad än killar att de får dricka alkohol. Ytterst få använder sig av steroider eller andra prestationshöjande preparat, men det tenderar att vara något vanligare bland killar.
- Skillnaderna i hälsa mellan tjejer och killar kan ha flera orsaker. Det är tidigare känt att tjejer tenderar att prestera bättre i skolan än killar och prestationen kan vara relaterad till den högre grad av stress och andra psykiska och somatiska besvär som tjejer känner av. I avsnitt H framgår det att coronapandemin har påverkat tjejer mer än killar. De uppger att deras psykiska hälsa och livet som helhet har försämrats i högre grad än vad killarna uppger. Den fysiska aktiviteten bland tjejer i årskurs 2 på gymnasiet tenderar att vara mindre än killars vilket är knutet till hälsa.

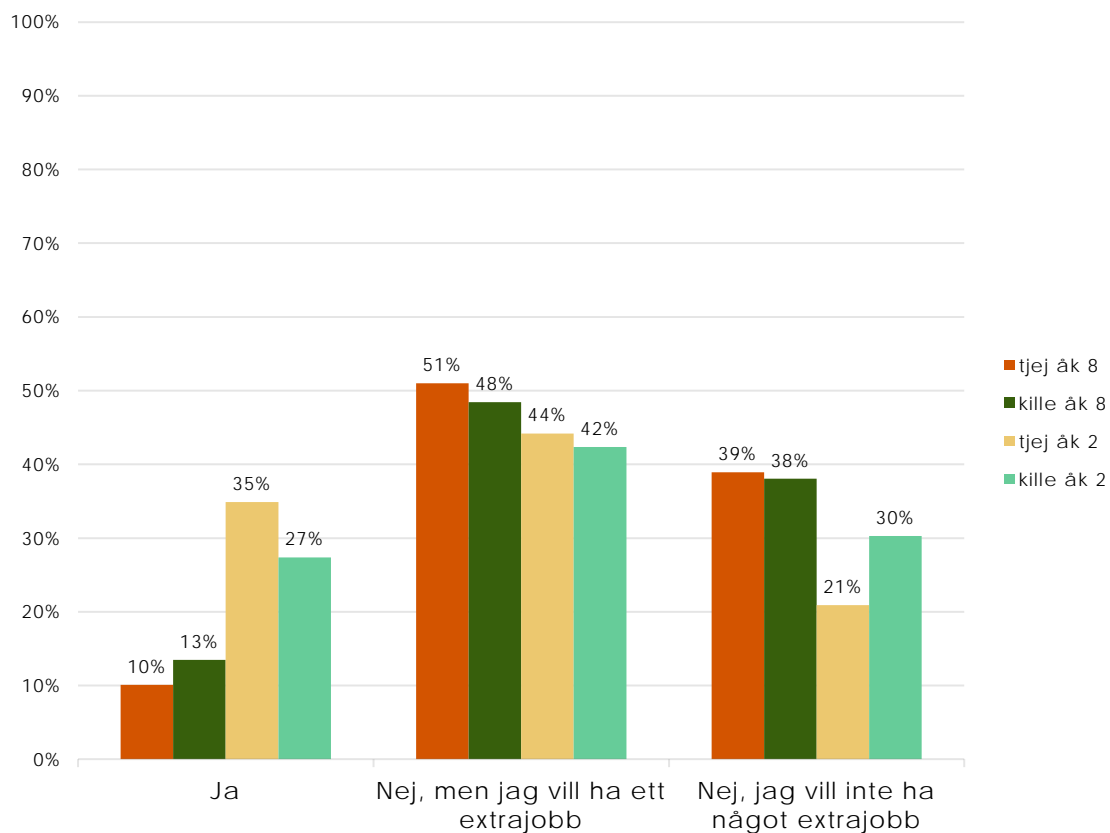
Arbete

I detta avsnitt redovisas några frågor gällande ungdomarnas relation till arbetsmarknaden. Diagram G1 nedan redovisar andelen killar och tjejer i de olika årskurserna som har ett extrajobb för tillfället.

Tjejer i årskurs 2 på gymnasiet är den grupp där störst andel har ett extrajobb följt av killar i samma årskurs. Skillnaden mellan könen i årskurs 2 är 8 procentenheter.

Ungefär hälften av killarna och tjejerna i årskurs 8 svarade att de inte hade något extrajobb men att de skulle vilja ha det.

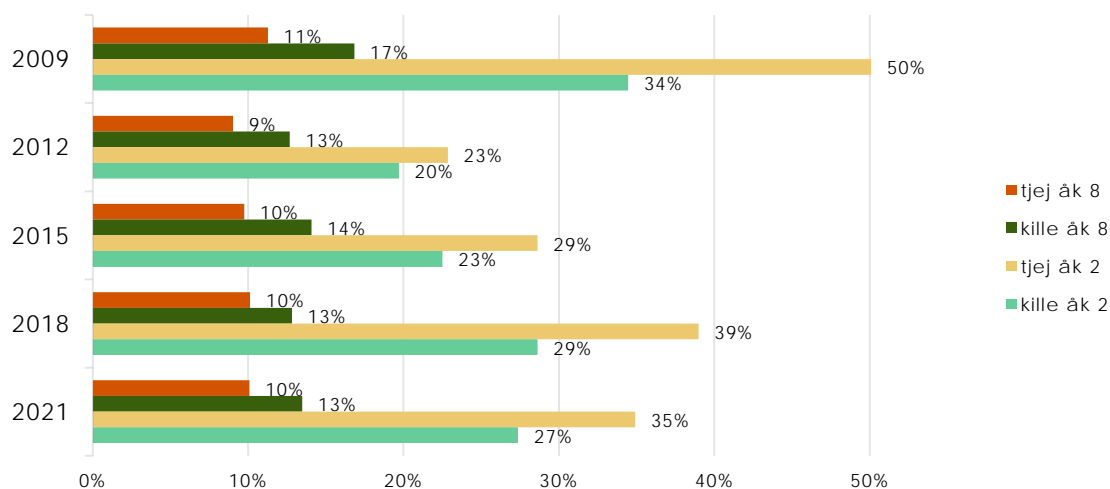
G1. Har du något extrajobb just nu?

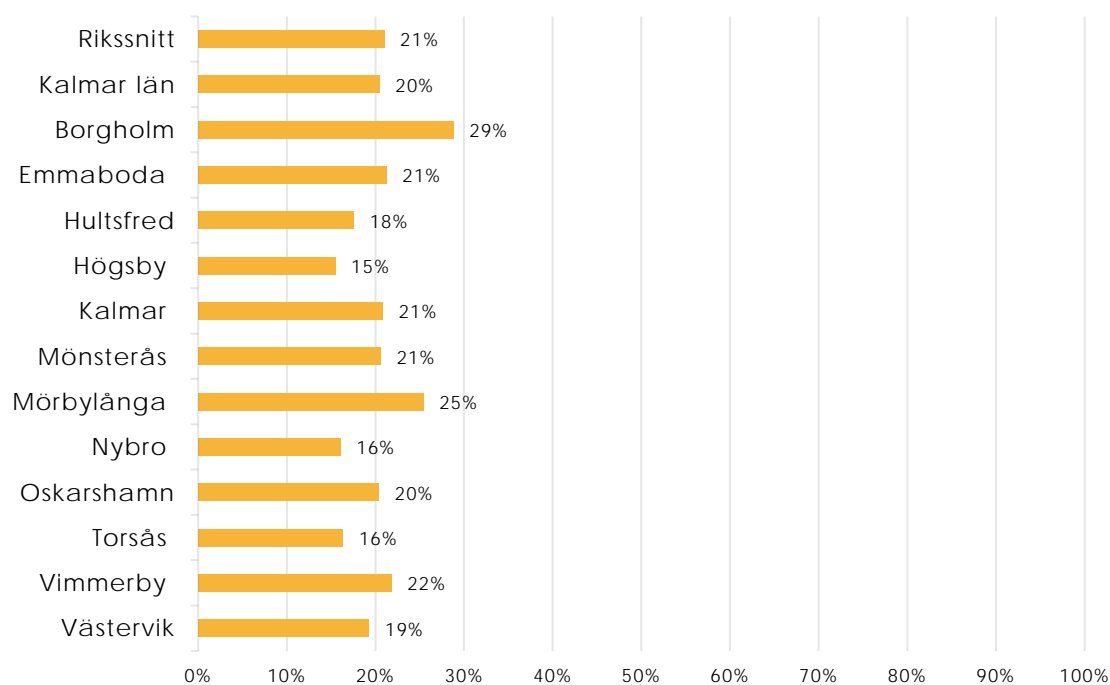

Över tid i samtliga mätningar så är det främst tjejer i årskurs 2 på gymnasiet som har ett extrajobb följt av killarna i samma årskurs. I årskurs 8 är det en större andel killar än tjejer med ett extrajobb.

Andel med extrajobb: över tid

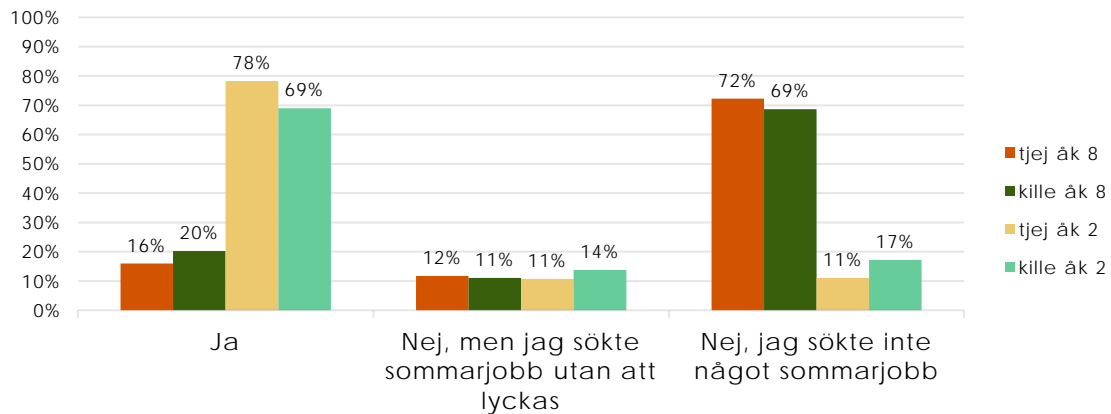

G1b. Andel med extrajobb: Per kommun

G2. Hade du ett sommarjobb i somras?

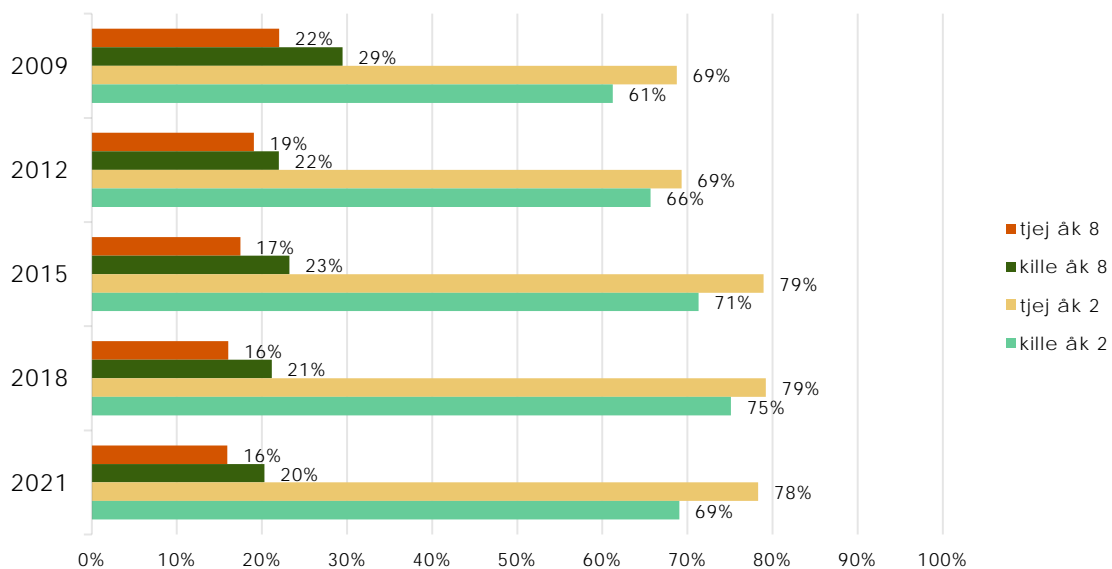
Arbete

Ovan framgår det att det är vanligare bland killar och tjejer i årskurs 2 att ha ett sommarjobb i jämförelse med killar och tjejer i årskurs 8.

I årskurs 2 är det fler tjejer än killar som har ett sommarjobb.

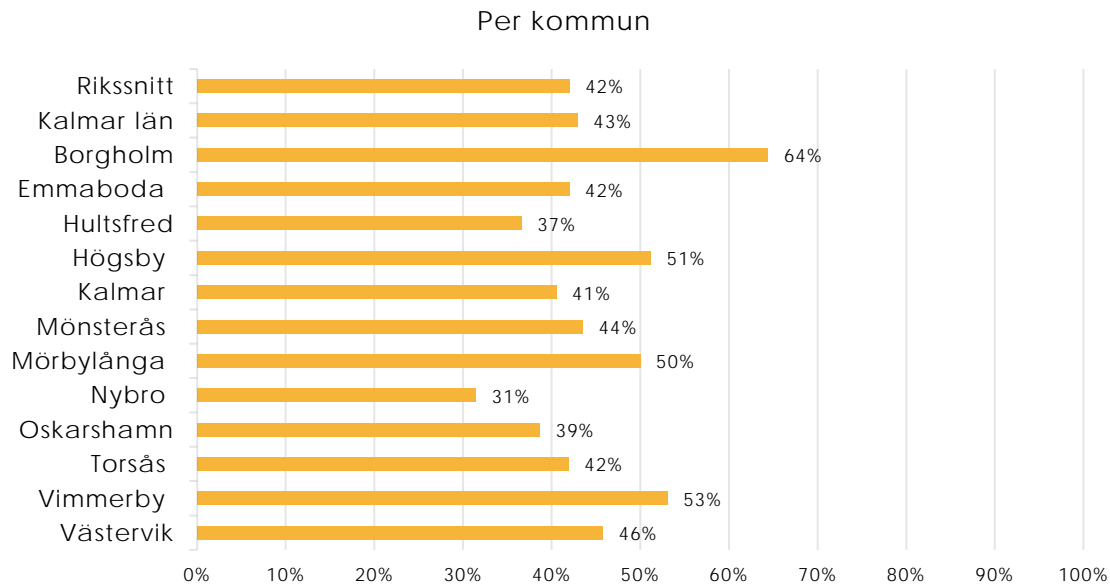
Diagrammet redovisar även att det är vanligare bland killar i årskurs 8 att ha ett sommarjobb i jämförelse med tjejerna i samma årskurs.

G2. Hade du ett sommarjobb i somras?: Utveckling över tid

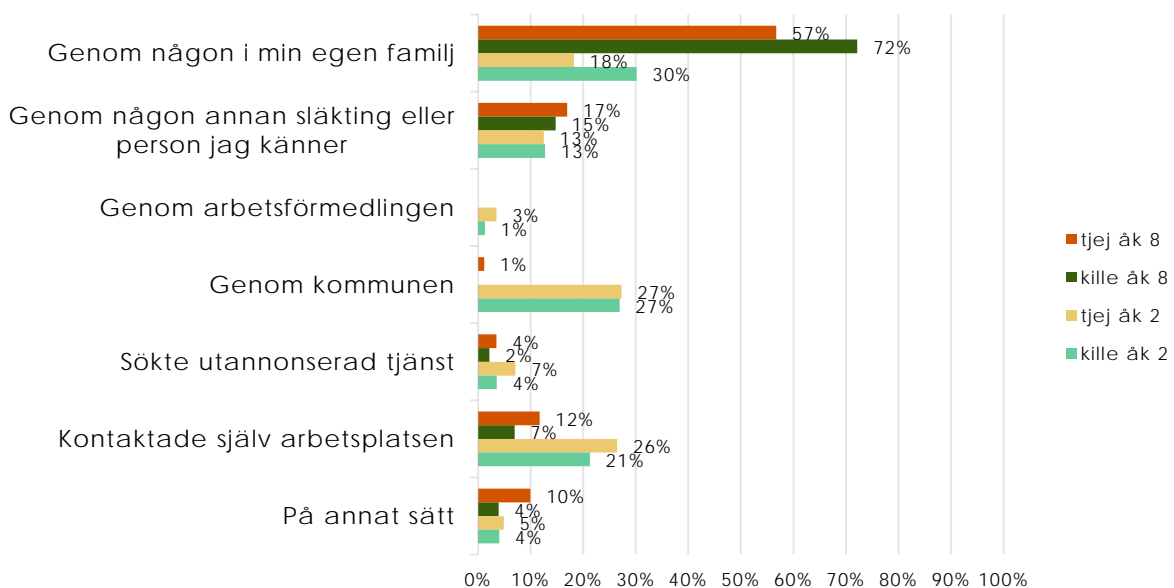
G2b. Andel med sommarjobb den senaste sommaren

Nedan redovisas hur killarna och tjejerna i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet fick tag på deras sommarjobb. Vanligast bland killar och tjejer i årskurs 8 är att man får jobb genom någon i familjen.

I årskurs 2 uppger 3 av 10 tjejer och nästan 2 av 10 killar att de fick sommarjobb genom någon i familjen.

G2c. Hur fick du ditt sommarjobb?
Besvarades endast av de som hade ett sommarjobb i somras

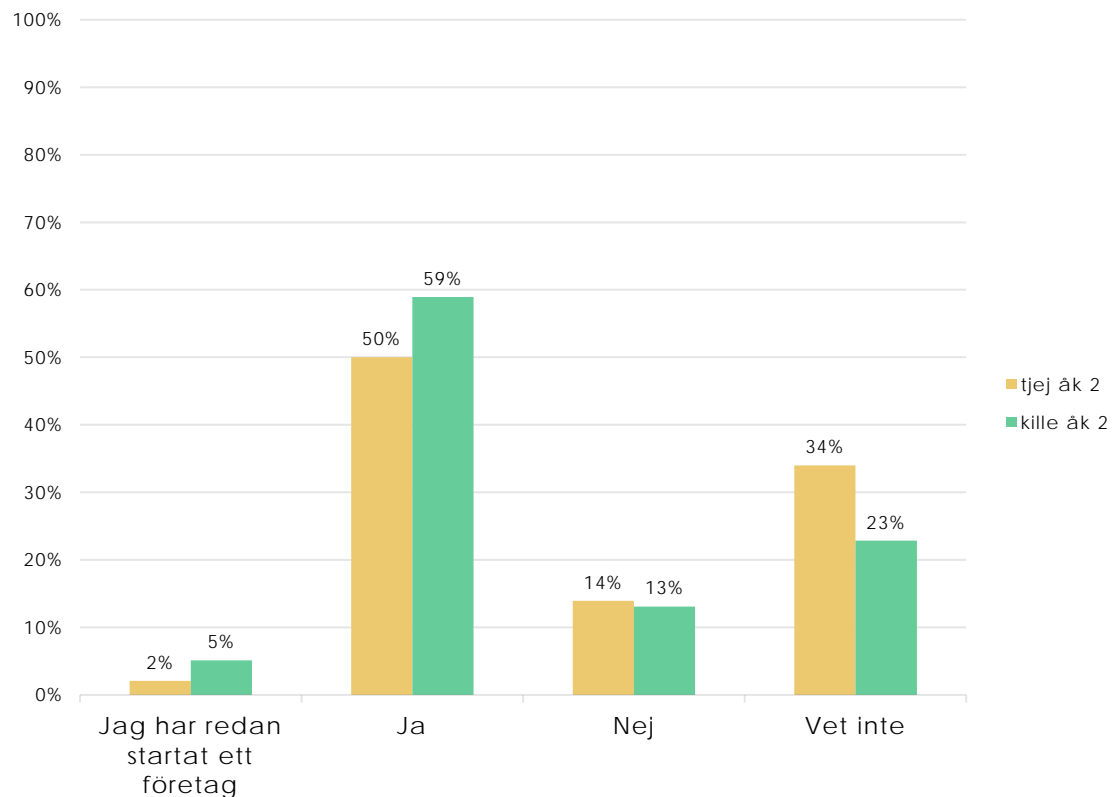

Slutligen ställdes en fråga om killar och tjejer i årskurs 2 på gymnasiet kan tänka sig starta ett eget företag i framtiden.

Nästan 6 av 10 killar och hälften av tjejerna uppger att det kan de tänka sig att starta ett företag.

Det är ytterst få ungdomar som redan har startat ett eget företag. Ungefär lika många killar som tjejer svarar att de inte kan tänka sig starta ett företag i framtiden.

G3. Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden? (ålder 16-19)

Sammanfattande analys

- Sammanfattningsvis finns det relativt tydliga skillnader mellan killar och tjejer när det gäller arbete.
- Fler tjejer än killar på gymnasiet uppger att de har ett extrajobb vid sidan av studierna. Killar uppger i lägre utsträckning än tjejer att de vill ha ett extrajobb. Över tid framgår det även att tjejer tenderar att skaffa sig ett extrajobb i högre grad än vad killar gör.
- Liknande mönster finns i relation till sommarjobb. Fler tjejer än killar har ett sommarjobb i årskurs 2 på gymnasiet vilket är ett mönster som återkommer över tid.
- Även om tjejer arbetar i högre utsträckning under studierna så uppger fler killar än tjejer att de är intresserade av att starta företag. Det är även fler killar som uppger att de har startat ett företag.
- Skillnaderna mellan könen gällande arbete kan ha flera orsaker. En förklaring kan exempelvis vara skillnader i konsumtionsmönster vilket även påverkar behovet av egna medel att röra sig med. Det kan även bero på skillnader i ambitioner.

I detta avslutande avsnitt i enkäten redovisas resultat på frågor som behandlar ungdomarnas syn på framtiden, vad de kan tänkas vilja göra framöver samt om de planerar att flytta från kommunen. I år har även frågor relaterat till Corona-pandemin och barnkonventionen inkluderats i resultatredovisningen.

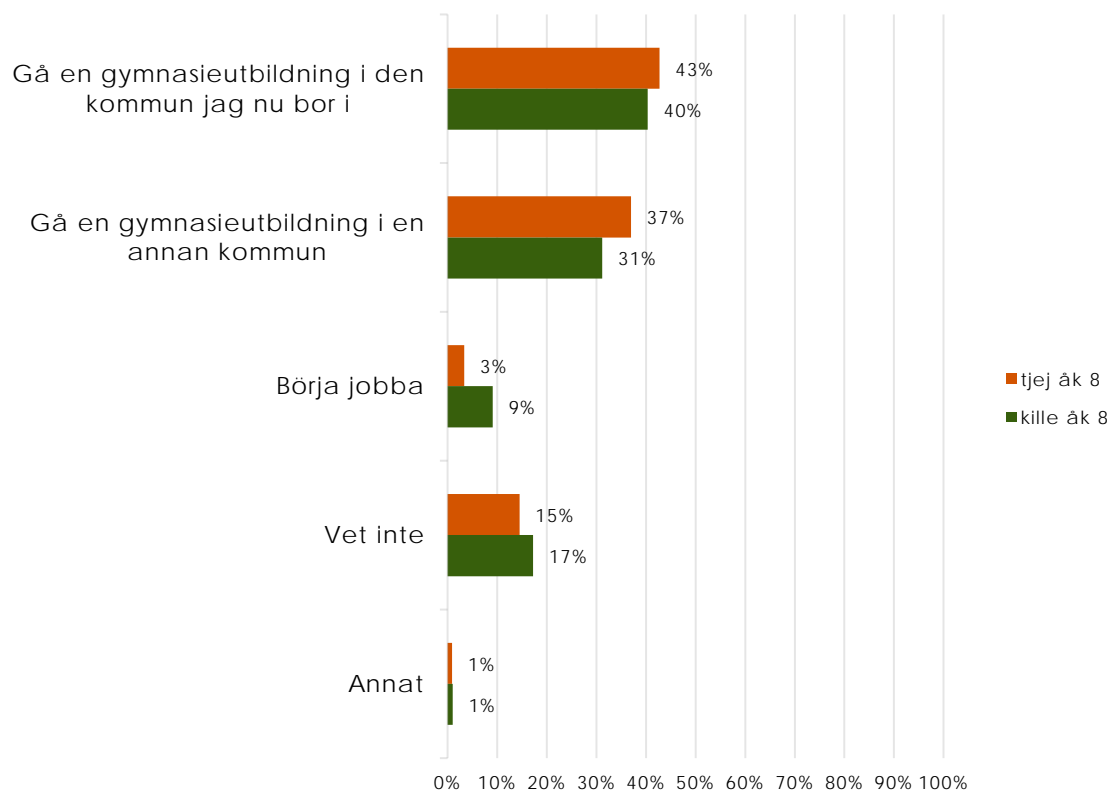
Vad unga i årskurs 8 vill och tror att de kommer att göra

Drygt 4 av 10 tjejer och killar i årskurs 8 skulle helst gå en gymnasieutbildning direkt efter grundskolan i kommunen där de bor i, se diagram H1 nedan.

Ungefär en tredjedel av killarna och tjejerna kan tänka sig att studera en gymnasieutbildning i en annan kommun. Nästan 2 av 10 svarar att de inte vet.

Fler tjejer än killar svarar att de kommer gå en gymnasieutbildning i sin egen eller någon annan kommun. Fler killar svarar att de skulle vilja jobba eller att de inte vet.

H1. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter grundskolan?
(ålder 13-16)

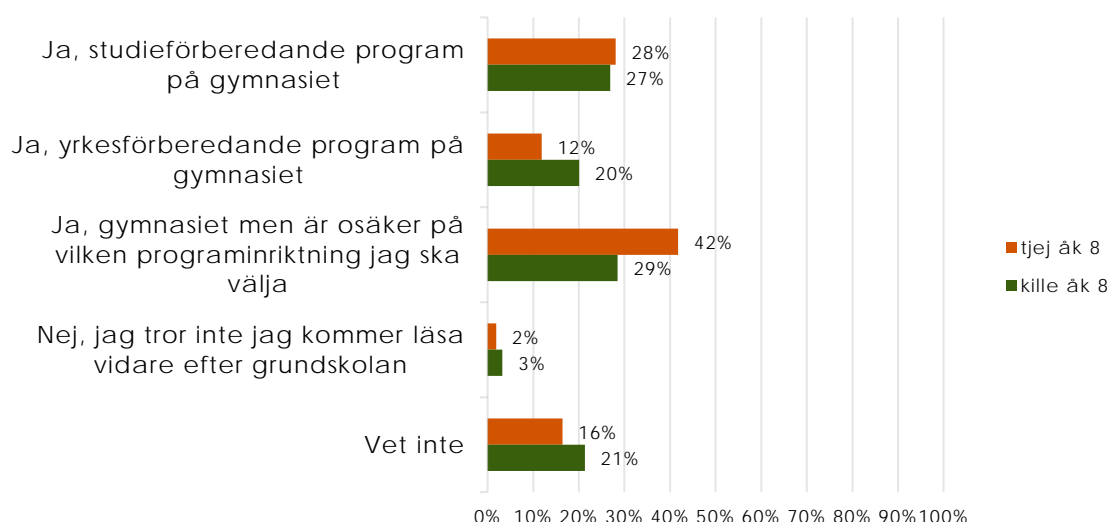

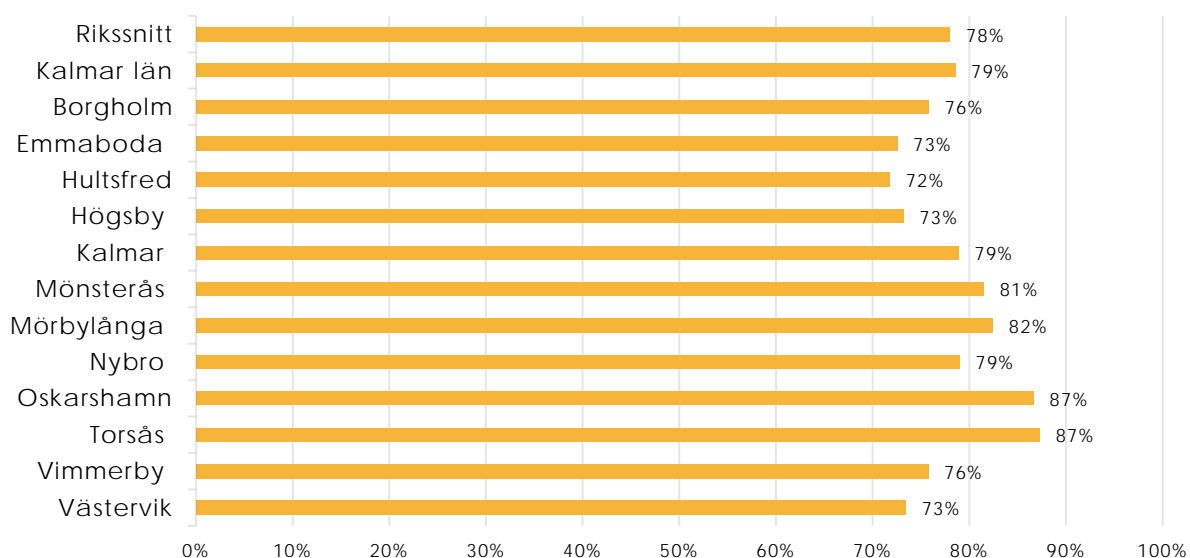
Vad gäller planer på vidare studier tror majoriteten av ungdomarna att de kommer att läsa vidare (direkt eller senare), se diagram H2 nedan.

Ungefär 2 av 10 tjejer och killar vet inte om de kommer läsa vidare efter grundskolan. Det är fler tjejer än killar som svarar att de kommer att studera på gymnasiet men inte vet vilken programinriktning de ska välja. Det är fler killar än tjejer som svarar att de kommer läsa ett yrkesprogram och att de inte vet om de ska läsa vidare eller inte.

H2. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)? (ålder 13-16)

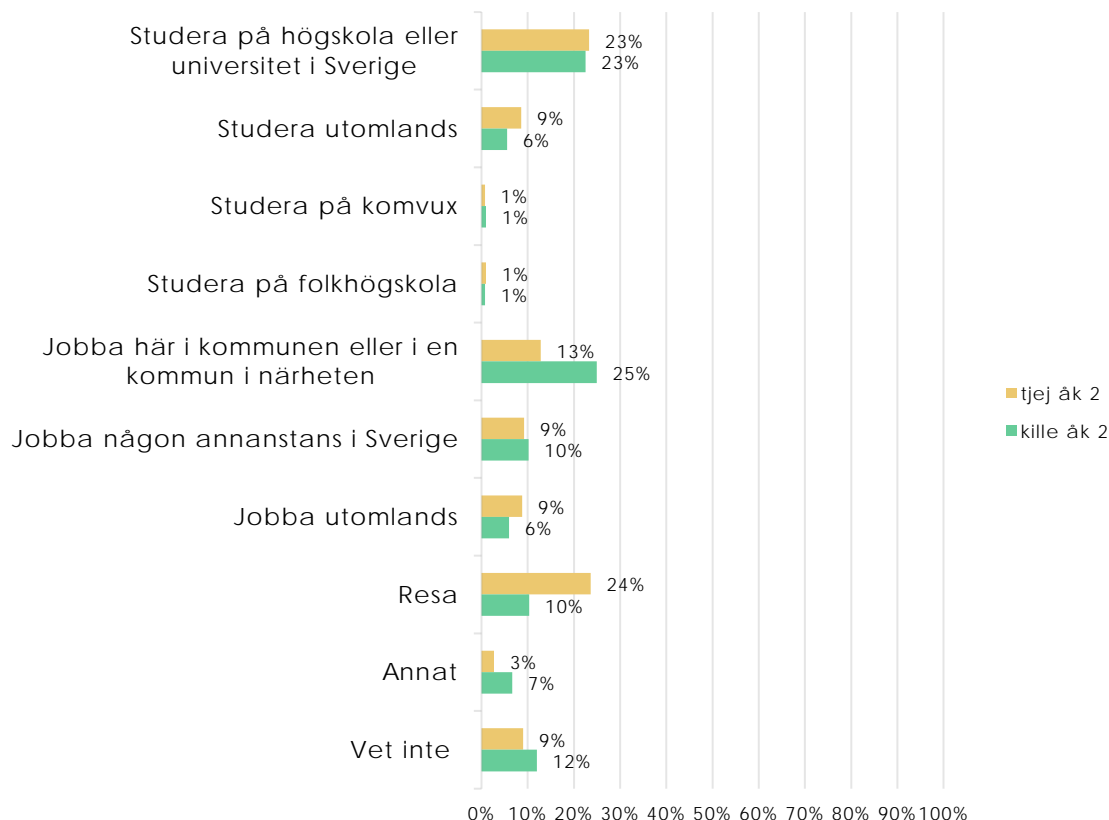

H1c. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)? Andel ja: Per kommun

H2a. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter gymnasiet?

Vad unga i årskurs 2 vill och tror att de kommer att göra

Vad gäller frågan om vad killar och tjejer i årskurs 2 helst skulle vilja göra direkt efter gymnasiet svarar drygt 1 av 10 tjejer och nästan 3 av 10 killar att de vill jobba i kommunen eller i en kommun i närheten.

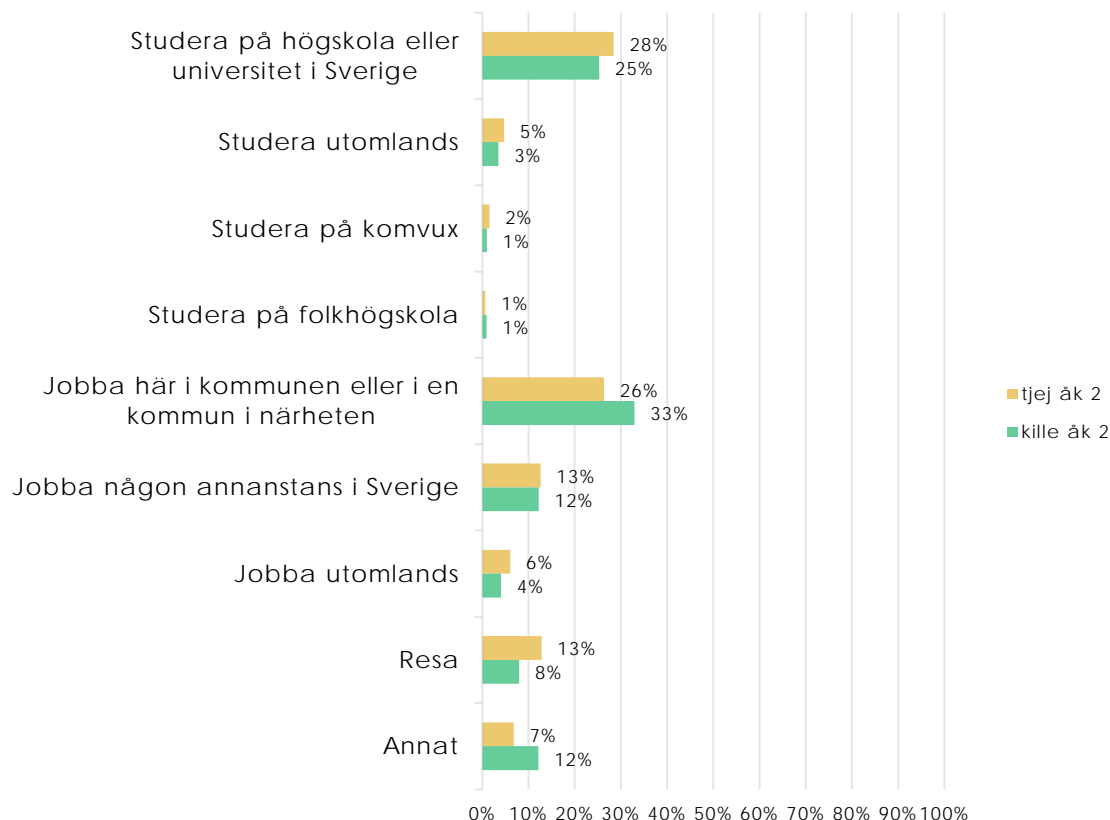
Ungefär en fjärdedel av ungdomarna i årskurs 2 vill studera på högskola eller universitet direkt efter gymnasiet. 1 av 10 killar och drygt 2 av 10 tjejer uppger att de vill resa efter gymnasiet.

Det är fler tjejer än killar som svarar att de vill jobba någon annanstans i Sverige, jobba utomlands eller resa.

Fler killar än tjejer svarar att de skulle vilja jobba i sin kommun eller i någon närliggande kommun, göra något annat och att de inte vet vad de vill göra efter gymnasiet.

H2b. Vad tror du att du kommer göra direkt efter gymnasiet?

Vad unga i årskurs 2 vill och tror att de kommer att göra

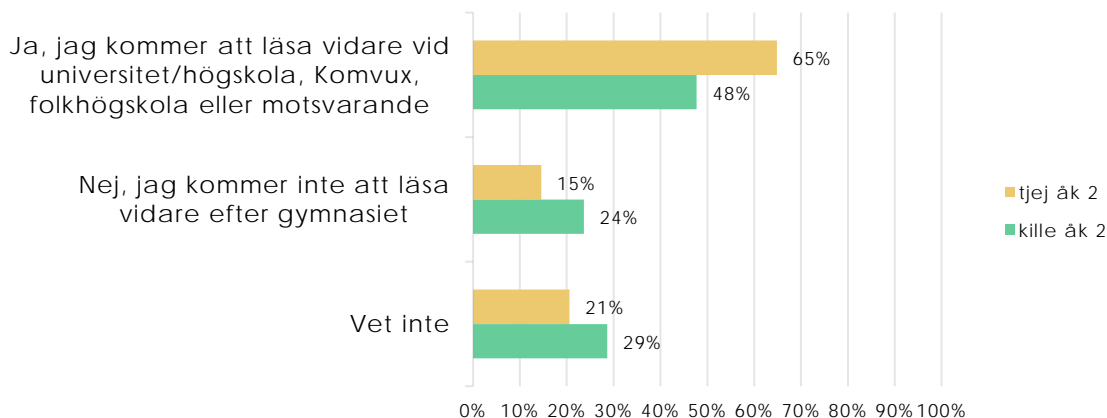
Diagrammet ovan redovisar att 1 av 4 killar och 3 av 10 tjejer tror att de kommer studera på högskola eller universitet i Sverige direkt efter gymnasiet. En fjärdedel av tjejerna och en tredjedel av killarna tror att de kommer jobba i kommunen eller i en kommun i närheten.

Det är fler tjejer än killar som svarar att de kommer att studera på högskola eller universitet i Sverige, studera utomlands eller resa.

Fler killar än tjejer svarar att de kommer att jobba i kommunen eller i en närliggande kommun eller att de kommer göra något annat.

H3. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare?

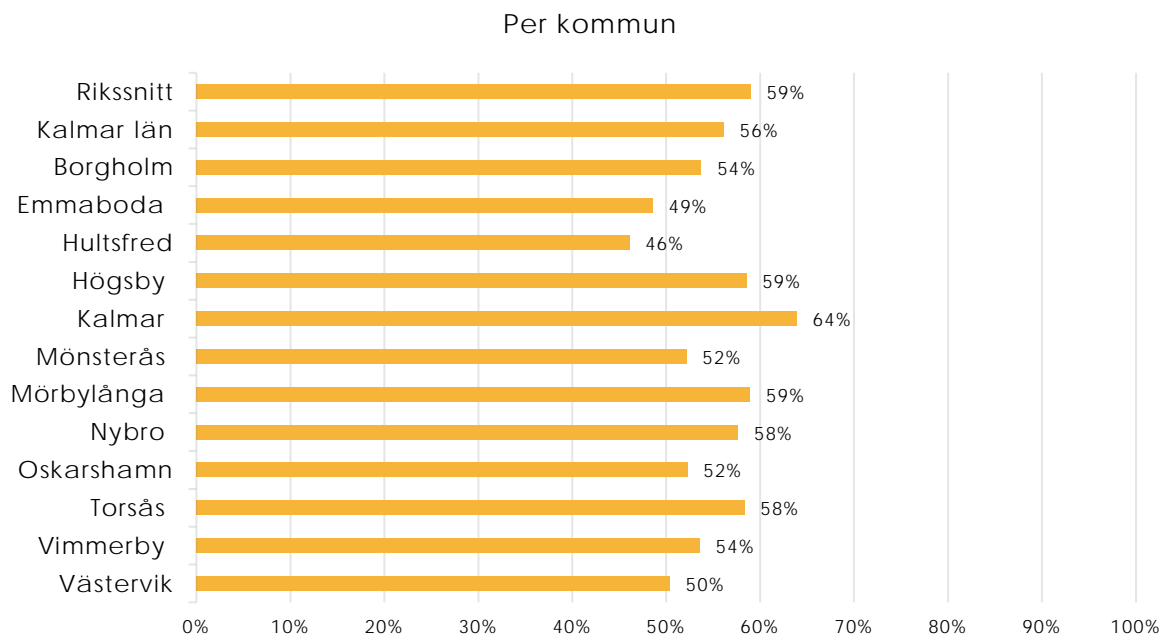

Vad unga i årskurs 2 vill och tror att de kommer att göra

Diagram H3 visar att majoriteten av tjejerna och en knapp majoritet av killarna tror att de kommer studera vidare efter gymnasiet.

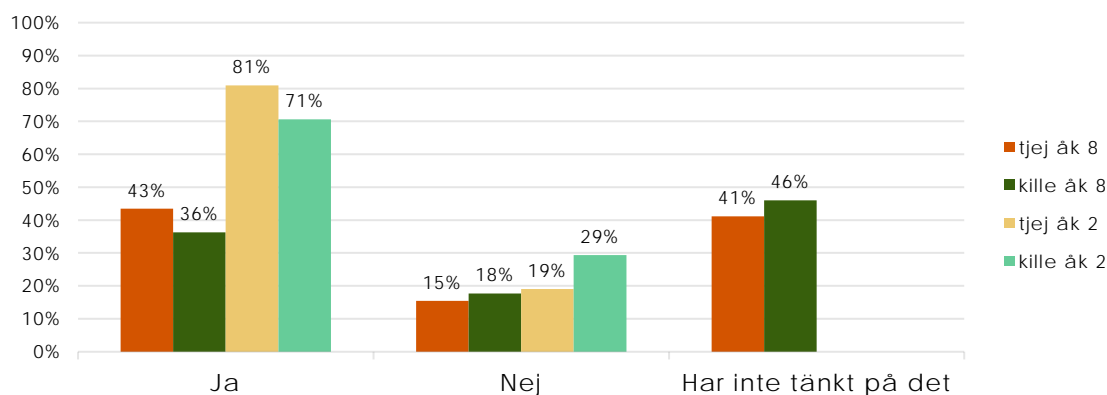
Fler killar än tjejer svarar att de inte kommer att läsa vidare eller att de inte vet om de kommer göra det. Fler tjejer än killar svarar att de kommer att läsa vidare.

H3a. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet (direkt eller senare)? Andel ja:

H4. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

Flytta eller stanna i kommunen

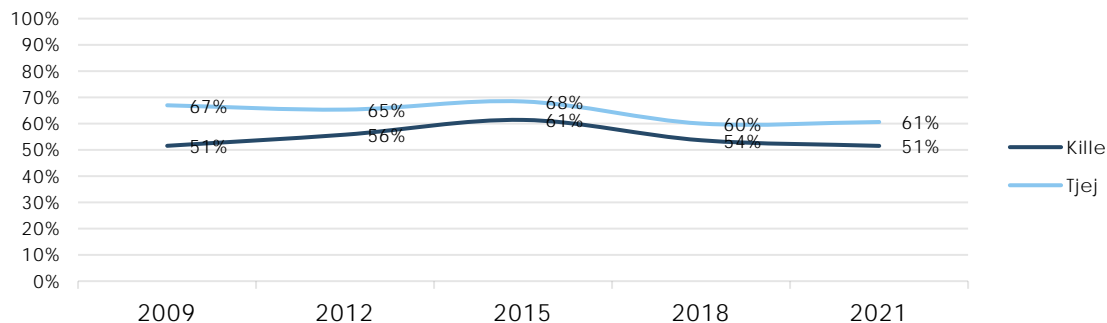
Det finns en tydlig skillnad mellan årskurserna i bedömningen av huruvida de kommer att flytta från kommunen där de bor. Sammanställningen visar att ungefär 4 av 10 killar och tjejer i årskurs 8 och 7-8 av 10 killar och tjejer i årskurs 2 tror att de kommer flytta från kommunen där de bor nu.

Fler tjejer än killar svarar att de kommer flytta från kommunen. Det är även tydligt att en del tjejer och killar i årskurs 8 inte tänkt tanken ännu på att flytta från kommunen. Den tanken har dock samtliga ungdomar i årskurs 2 tänkt.

Över tid är det en större andel tjejer som tror att de kommer flytta från kommunen där de för närvarande bor. Under samtliga mätningar är det en större andel tjejer än killar som tror att de kommer flytta.

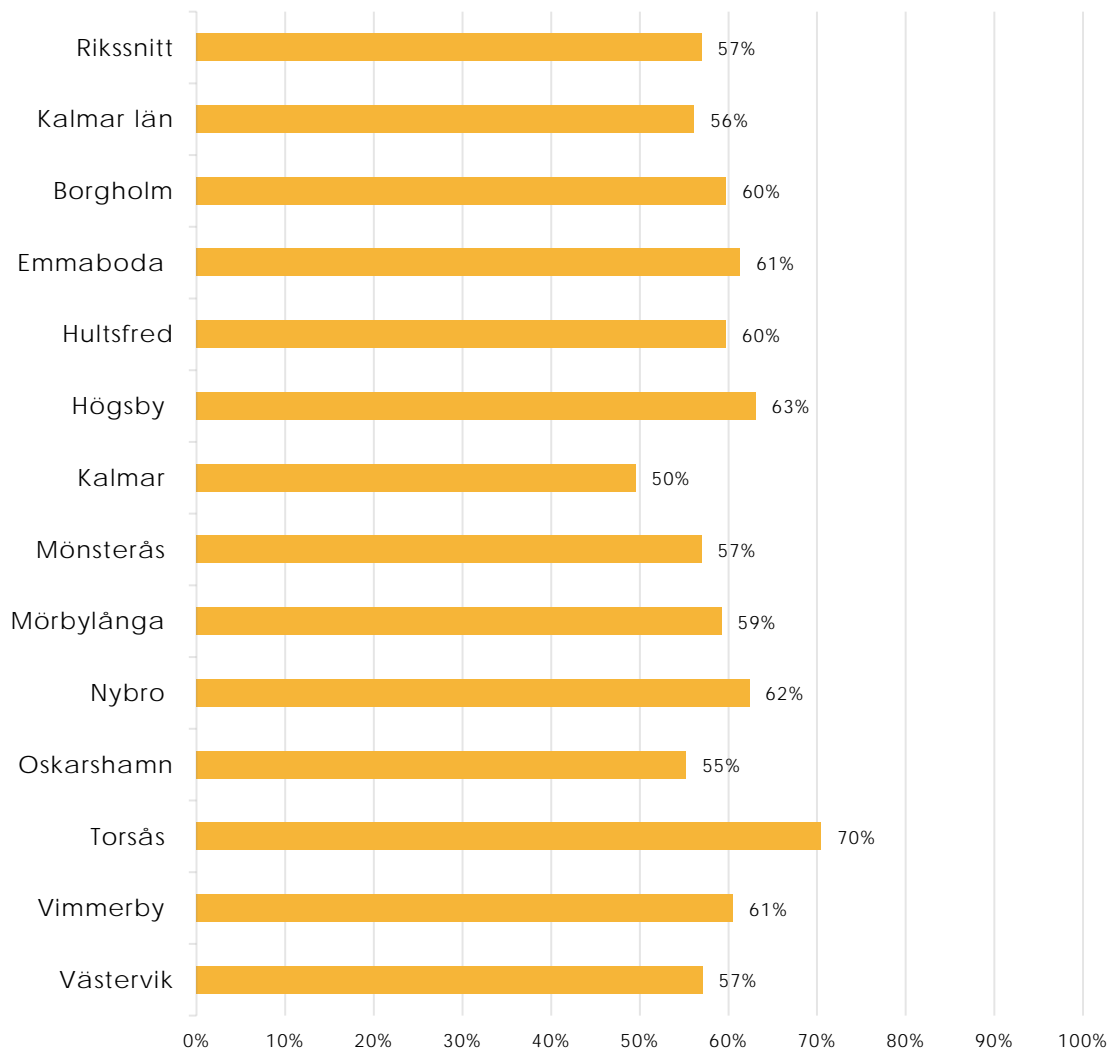
H4. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

Utveckling över tid

H4b. Andelen som tror de kommer flytta: Per kommun

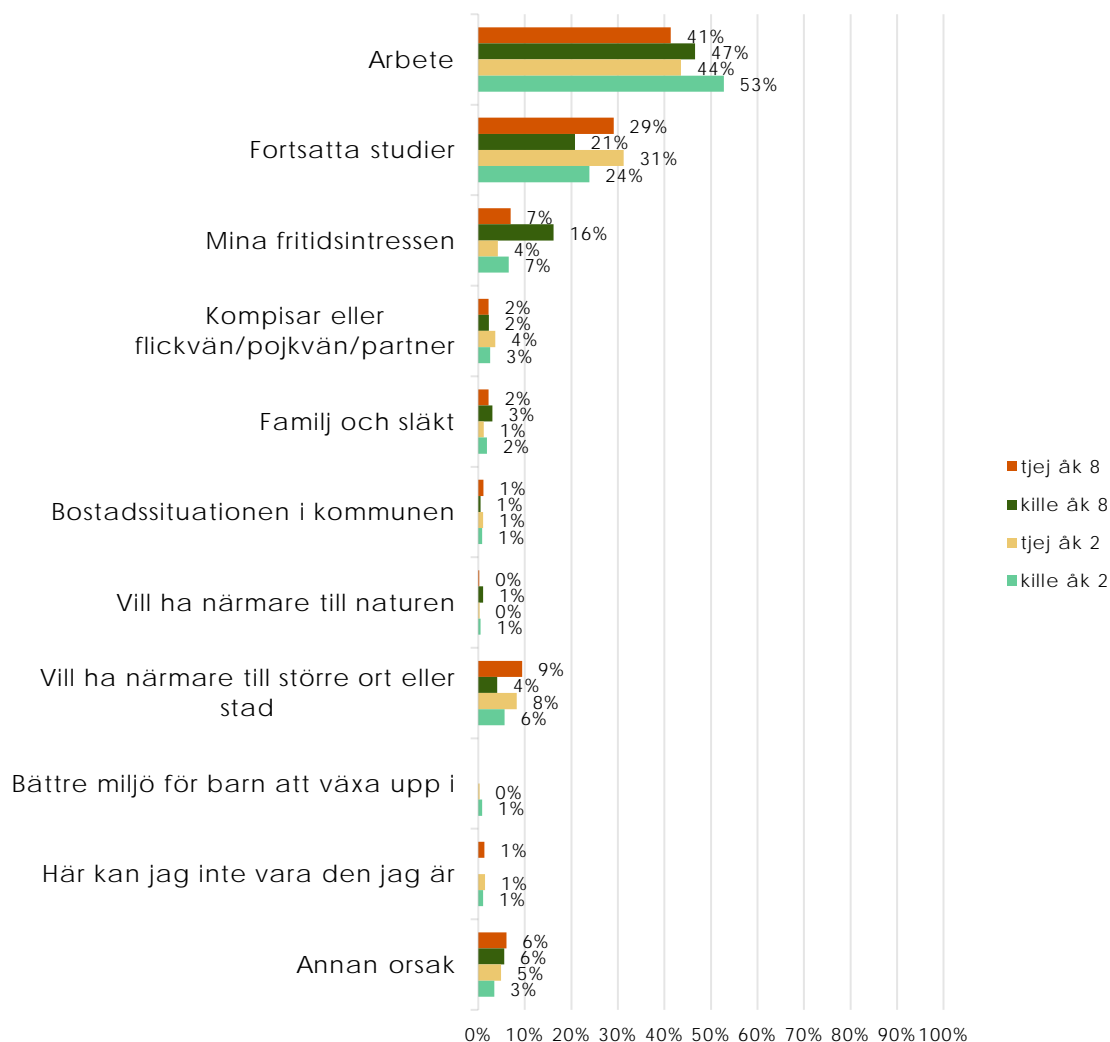

Flytta eller stanna i kommunen

Ovan redovisas Kalmar läns totala resultat i relation till rikssnittet och de andra kommunerna. Genom diagrammet ovan framgår det att Kalmar läns resultat står sig jämt med rikssnittet.

H4b. Av vilken anledning tror du att du kommer flytta från kommunen?

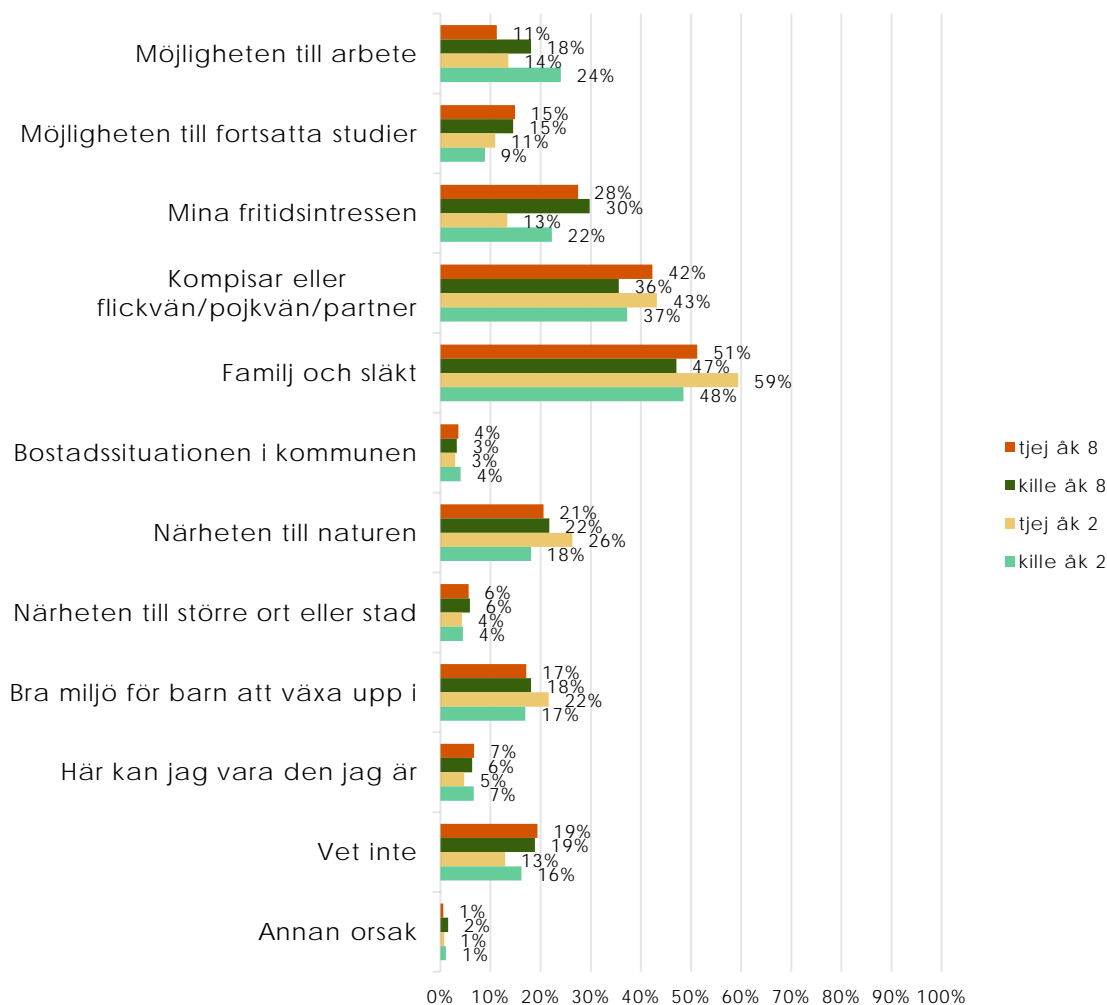
Flytta eller stanna i kommunen

Enligt diagram H4b ovan så tror ungdomar i båda årskurserna i högst grad att om de flyttar så är det på grund av arbete och fortsatta studier.

Tjejer tror i högre utsträckning att de kommer flytta på grund av fortsatta studier, att man vill ha närmre till större ort eller stad samt av någon annan orsak. Killar tror i högre utsträckning att de kommer att flytta på grund av arbete eller familj och släkt.

H5. När du tänker på hur det är att bo i din kommun, markera det eller de alternativ som du tycker är det bästa med att bo i din kommun?

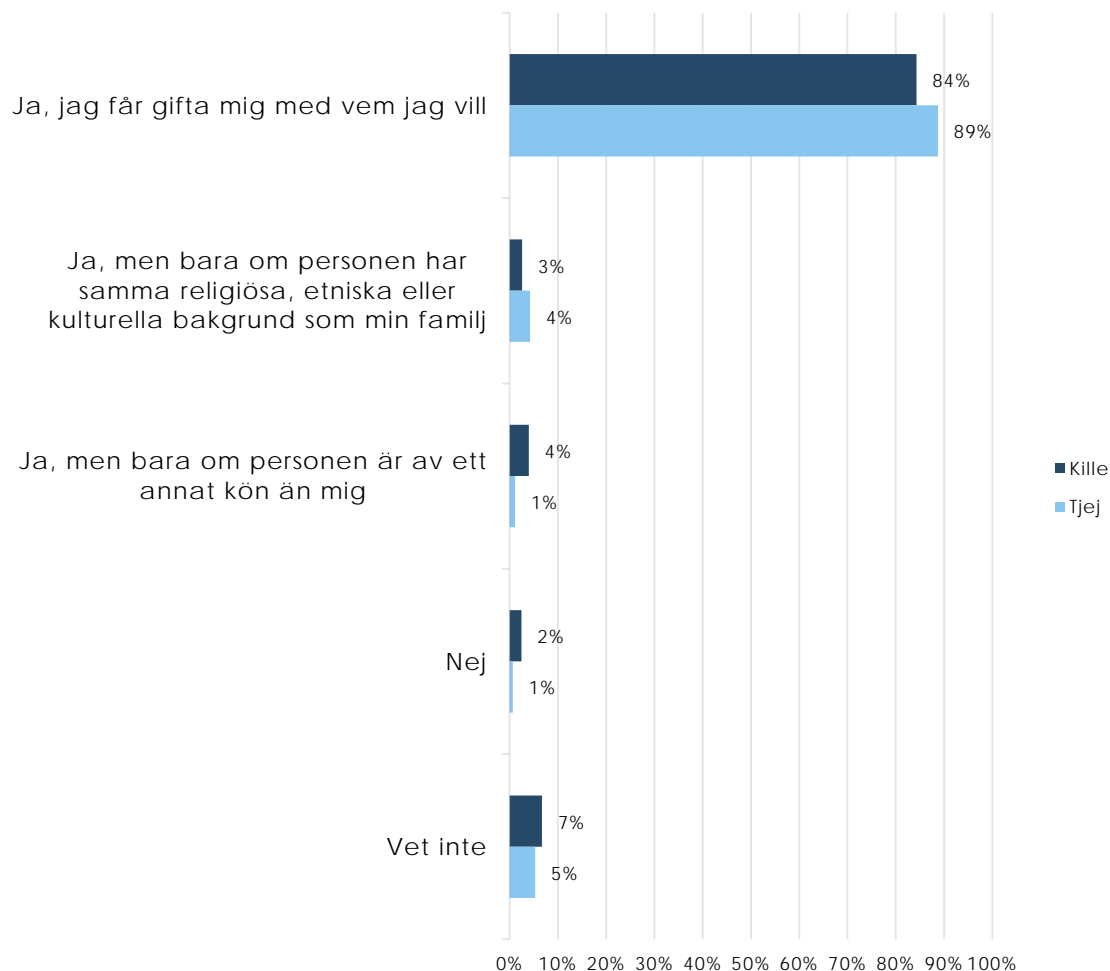
Det bästa med kommunen

I Lupp-enkäten ställdes även en fråga om vad som är det bästa med att bo i kommunen. Enligt ungdomarna är det familj, släkt, kompisar, partner och närheten till naturen samt fritidsintressen som är det bästa med att bo i Kalmar län.

Tjejer lyfter oftare familj, släkt, kompisar och partner samt möjligheten till fortsatta studier som de främsta fördelarna medan killar oftare nämner möjligheten till arbete som det bästa med kommunen.

H6. Får du gifta dig med vem du vill?

I enkäten ställdes en fråga om huruvida eleverna får gifta sig med vilka de vill.

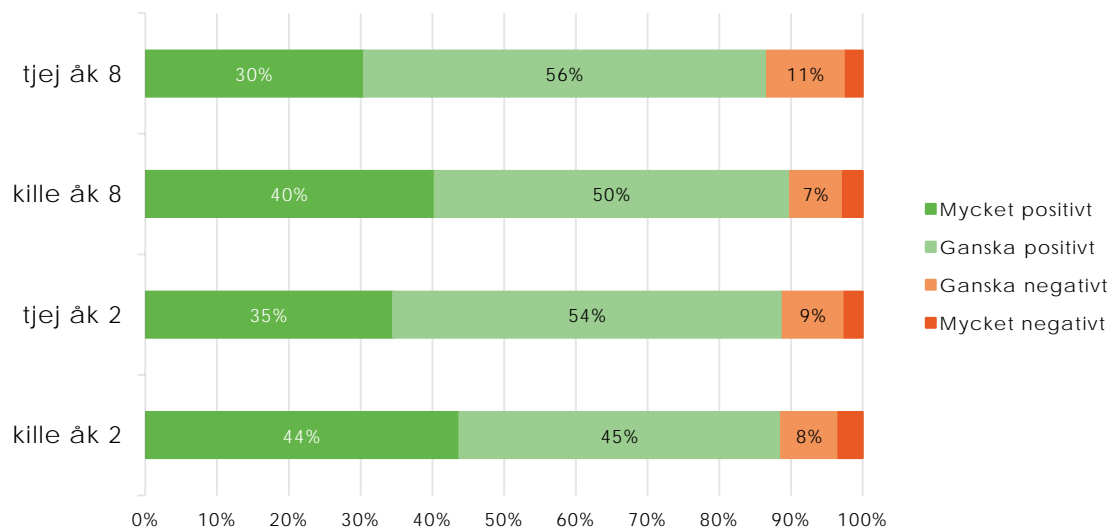
Ungefär 9 av 10 tjejer och drygt 8 av 10 killar svarar att de får gifta sig med vem de vill.

Det är fler tjejer än killar som uppger att de får gifta sig med vem de vill så länge personen är av samma kulturella bakgrund.

Fler killar än tjejer uppger svaren nej, vet inte och att de får gifta sig med vem de vill så länge personen är av annat kön än sig själv.

H7. Hur ser du på framtiden?

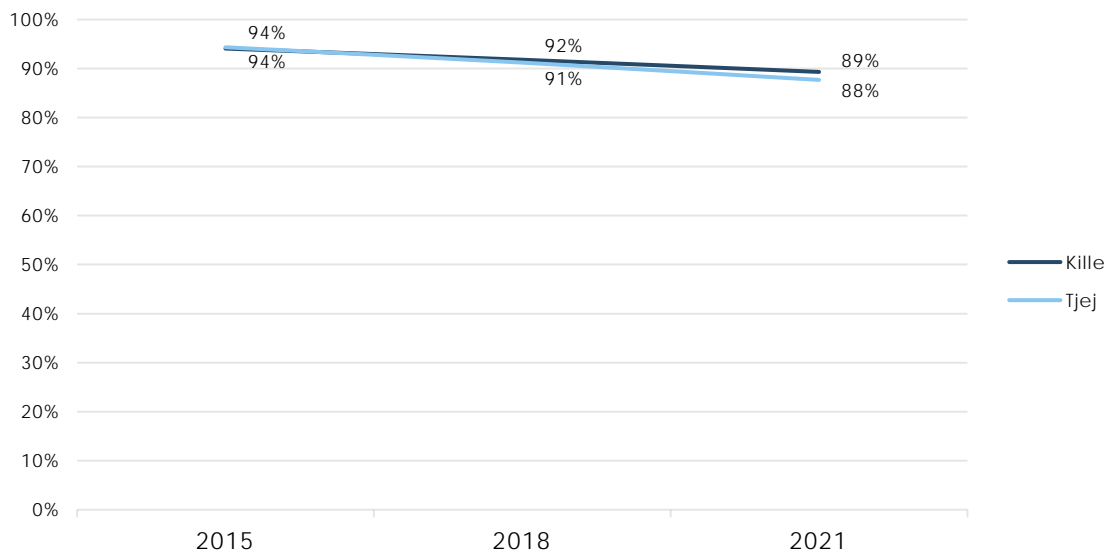
Framtid

I diagram H7 ovan framgår det överlag att tjejerna och killarna i båda årskurserna ser positivt på framtiden.

Noterbart är att inom båda grupperna sker det en negativ utveckling mellan mätningarna.

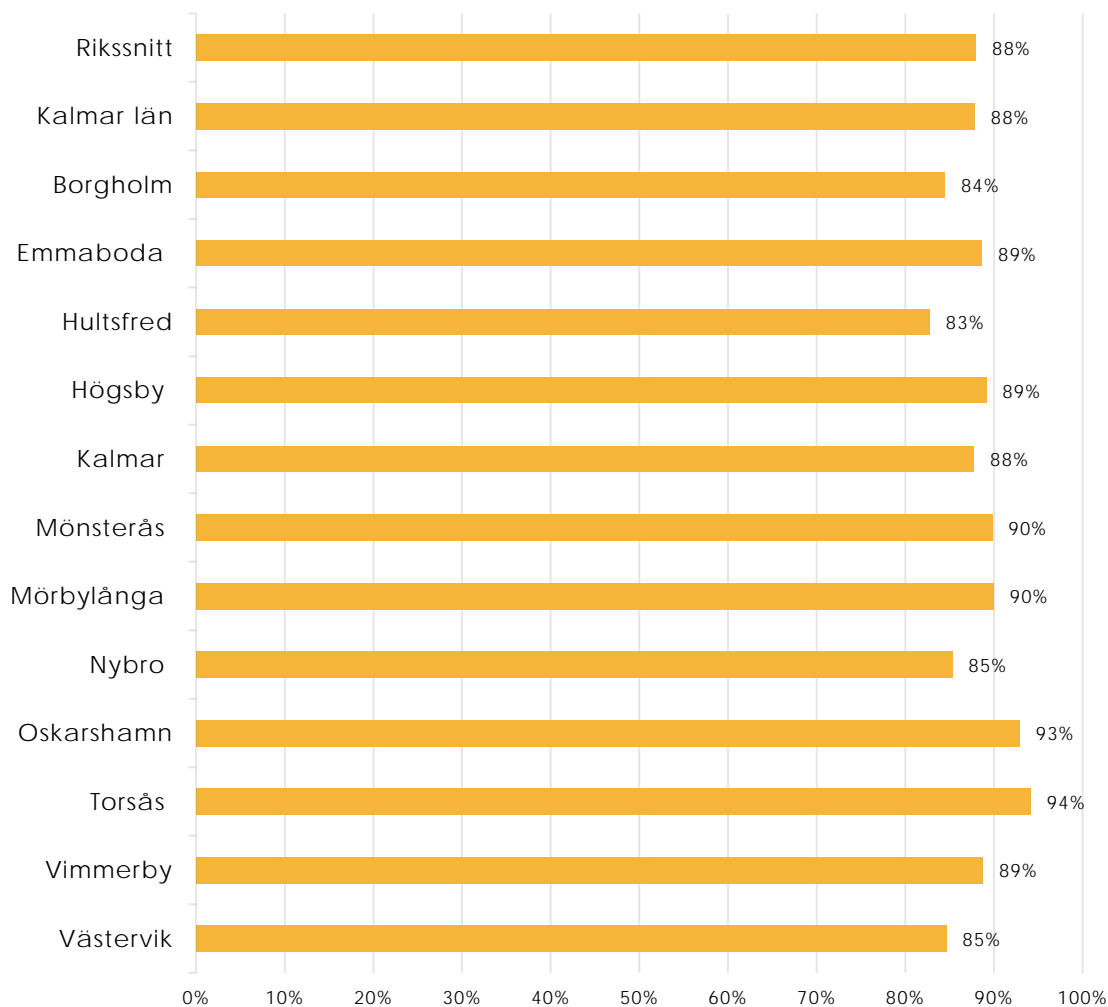
H7a. Hur ser du på framtiden?

Utveckling över tid

H7b. Hur ser du på framtiden? Andel som svarat "mycket positivt" eller "ganska positivt": Per kommun

Synen på framtiden

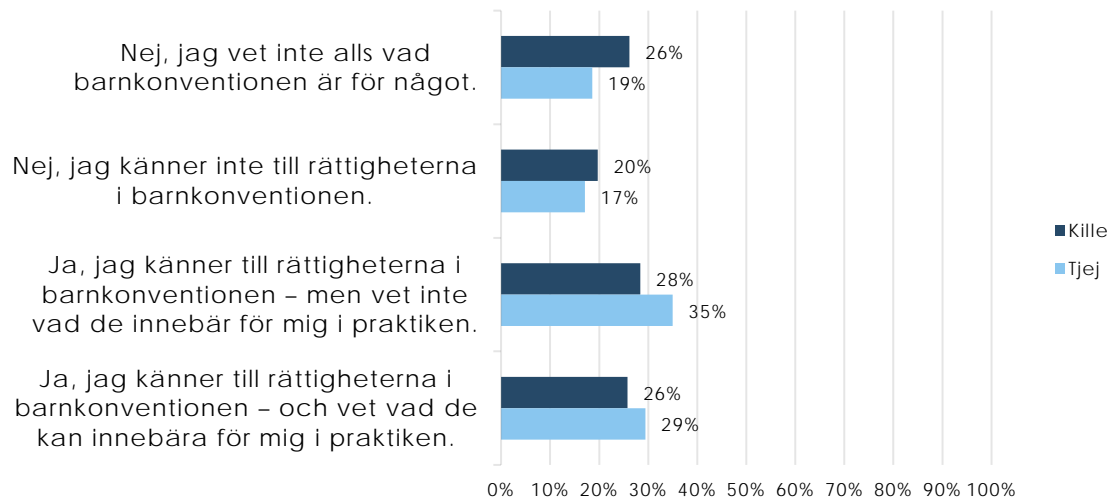
Ovan redovisas Kalmar läns totala resultat i relation till rikssnittet och de andra kommunerna. Genom diagrammet ovan framgår det att Kalmar läns resultat står sig jämt med rikssnittet.

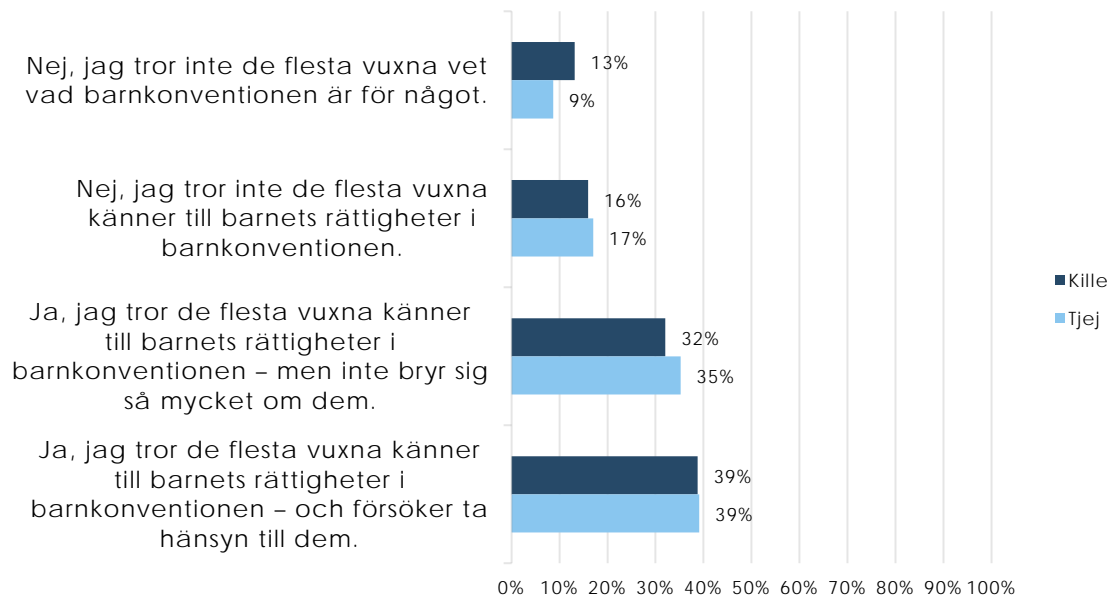
Barnkonventionen

Diagram H10a och H10b redovisar om ungdomar i årskurserna samt vuxna i allmänhet känner till barnets rättigheter enligt barnkonventionen. Det framgår att killar och tjejer har en något större tilltro till att vuxna känner till barnets rättigheter enligt barnkonventionen än vad de själva har.

H10a. Känner du till vilka rättigheter du har enligt barnkonventionen?

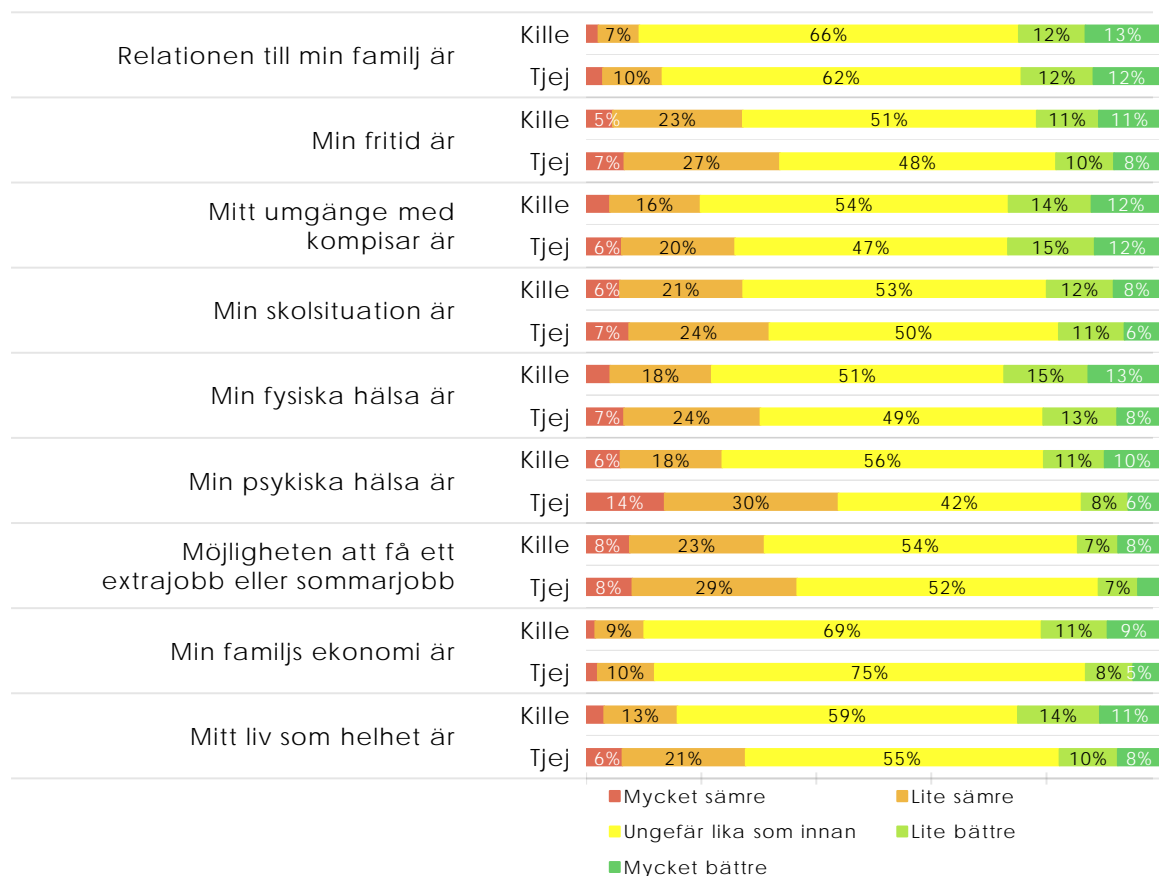

H10b. Tror du att vuxna i allmänhet känner till barnets rättigheter enligt barnkonventionen?

H11a. Om du tänker på hur det är nu och hur det var innan Corona-pandemin började – På vilket sätt har ditt liv förändrats på grund av Corona-pandemin?

Corona-pandemins påverkan på livet

Tabellen ovan redovisar killar och tjejers bedömning på vilket sätt Corona-pandemin påverkat deras liv.

Den tydligaste könsskillnaden är att drygt 4 av 10 tjejer och drygt 2 av 10 killar uppger att deras psykiska hälsa är antingen "mycket sämre" eller "lite sämre". Utifrån ett helhetsperspektiv så upplever ändå de flesta ungdomarna att livet är ungefär likadant som innan.

Corona-pandemins påverkan på livet baserat på fritextsvar

Tjejerna och killarna fick möjlighet att genom fritext utveckla sina svar om hur Corona-pandemin påverkat deras liv.

Överlag behandlades teman som främst handlade om hemundervisningens påverkan på livet och vardagen, påverkan på den psykiska hälsan samt tillgången till idrottsliga aktiviteter. Nedan redovisas några representativa svar för dessa teman.

H11b. Vill du tillägga något om hur Corona-pandemin har påverkat dig?

"Jag tycker det var skönt att ha hemundervisning, vilket gav mig lite sämre inställning till att gå till skolan igen."

"Att ha distans var ett dåligt val för skolan. Man fick inte den hjälp man behövde."

"Corona-pandemin har påverkat mig genom att man har suttit väldigt mycket inne och att jag mår inte bra av det."

"Känt mig mer isolerad från omvärlden. Inte så mycket kontakt med vänner vilket gjort att man känt sig ensam."

"Det förstörde ganska mycket eftersom alla idrottsföreningar stängde ner så man inte kunde träna på samma sätt som innan."

Övriga svar

Tjejerna och killarna fick även möjlighet att genom fritextsvar nyansera saker som den egna kommunen bör veta för att kunna göra kommunen bättre för unga. Nedan redovisade svar är svar från killar och tjejer i båda årskurserna.

Överlag behandlades teman som främst handlade om idrottsaktiviteter, trygghetsrelaterade frågor så som fler poliser eller vakter samt psykisk hälsa.

Utöver de frågor du nu har svarat på, finns det något mer din kommun borde veta för att kunna göra kommunen bättre för unga?

"Fler idrottsaktiviteter. Idrottsklubbar i fotboll, basket och ge ut ungdomskort till bussarna för det blir dyrt att åka till träningar."

"Mer poliser och vakter i stan och på fritidsgårdar och centrum på olika ställen och att dom ska vara ute och patrullera lite mer."

"Poliser och ordningsvakter måste bli bättre på att bemöta ungdomar, speciellt situationer där alkohol är inblandat. Inte vara så oförstående, hade gjort att man enklare lyssnat på vad dom säger."

"Att ha mer tillgång till psykisk vård i skolan, inte bara en skolkurator utan kanske även en terapeut/psykolog, eftersom att vissa familjer kanske inte vill att deras barn ska prata med en terapeut även fast barnet behöver det."

"Att uppmärksamma hur man kan söka hjälp för sin psykiska hälsa, det är inte lätt för alla att berätta att man mår dåligt. Det ska normaliseras hos ungdomar och inte vara en dålig sak".

Sammanfattande analys

- I likhet med tidigare avsnitt i rapporten framgår det tydliga skillnader mellan killar och tjejer när det kommer till tankar om framtiden. Killar och tjejer tenderar att vilja olika saker efter skolan.
- I årskurs 8 är det betydligt fler tjejer än killar i årskurs 8 som uppger att de ska läsa vidare på gymnasiet. Av de som vill läsa vidare på gymnasiet är det fler killar än tjejer som vill läsa ett yrkesprogram medan fler tjejer vill läsa ett högskoleförberedande program. Detta står i relation till att fler tjejer tenderar att prestera bättre än killar i skolan och vill därmed i större grad fortsätta med teoretiska studier medan killar är mer intresserade av praktiska studier.
- Det finns även skillnader mellan killar och tjejer gällande tiden efter gymnasiet. Killar uppger i högre grad än tjejer att de vill jobba i kommunen eller nära den kommunen de bor i idag medan tjejer i högre grad uppger att de vill resa. I övrigt finns det inga större skillnader mellan killar och tjejer.
- Betydligt fler tjejer än killar uppger att de kommer att flytta från kommunen där de bor jämfört med killar. Denna könsskillnad har funnits under samtliga mätningar över tid.
- Anledningarna till att flytta från kommunen skiljer sig något mellan killar och tjejer. Fler tjejer uppger att de kommer att flytta på grund av studier och närhet till större ort/stad. Killar uppger i högre utsträckning att de kommer att flytta på grund av arbete eller fritidsintressen.
- Det finns ingen större skillnad mellan killar och tjejer när det gäller framtidsoptimism men överlag har det skett en nedgång i framtidsoptimismen för både tjejer och killar jämfört med tidigare mätningar.
- Sedan coronapandemin börjat uppger tjejer att deras psykiska hälsa har försämrats i betydligt högre grad än vad killar uppger. Dessutom uppger tjejer att deras liv som helhet har försämrats i högre grad jämfört med killar som en följd av coronapandemin.

Referenser

Folkhälsomyndigheten. *Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/2018 – grundrapport*. 2018.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. *Barn och unga som utsatts för brott – Kort analys av Barnombudsmannen och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor*. 2021.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. *Unga med attityd – Hälsa, fritid och framtid. Attityd och värderingsstudie*. 2019.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. *Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder. Ung idag*. 2020.

Sveriges Kommuner och Regioner. *Maskulinitet och jämställd skola - arbete för ökad trygghet och bättre studieresultat*. 2018.

Sveriges Kommuner och Regioner. *Ungas inflytande – ungas inflytande i den lokala beslutsprocessen*. 2019.

institutet
för kvalitetsindikatorer